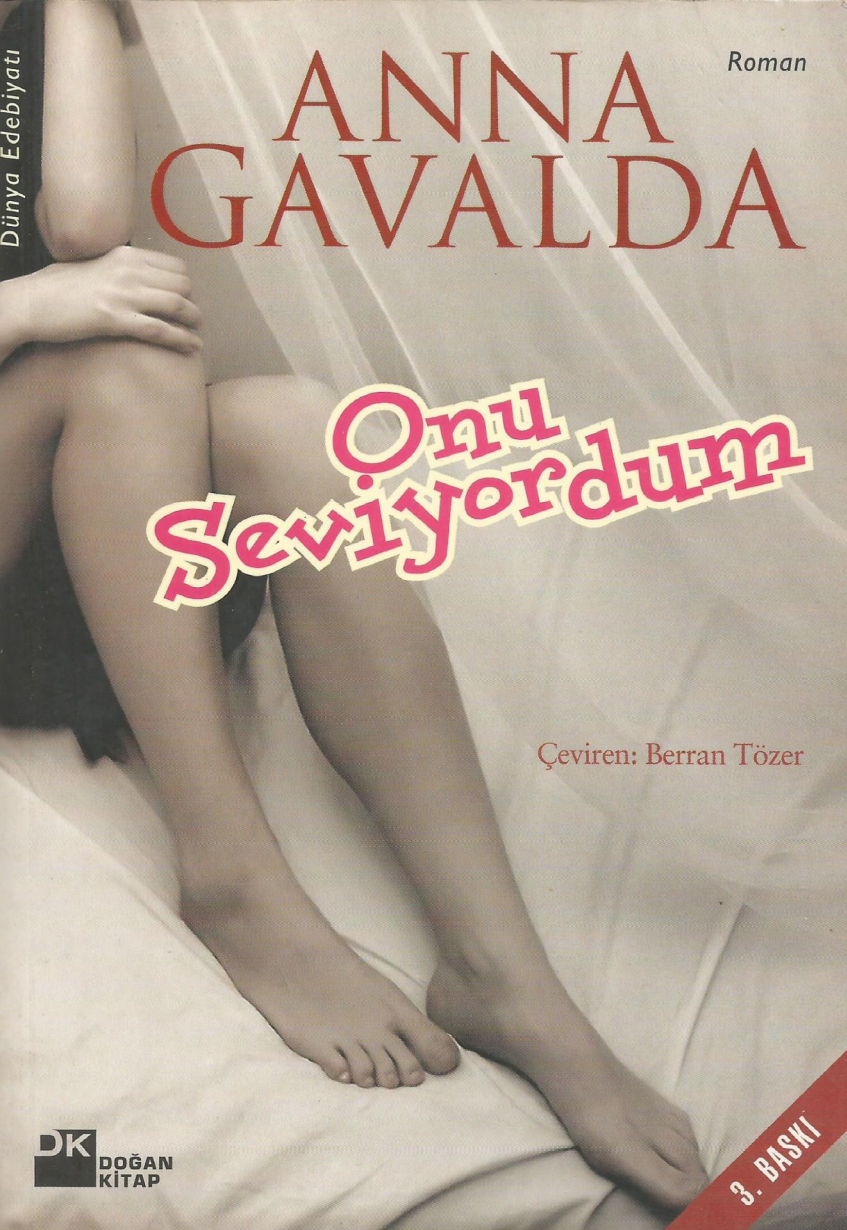
Dünya Edebiyatı

Roman

ANNA GAVALDA

Onu Seviyordum

Çeviren: Berran Tözer

3. BASKI

DK DOĞAN KİTAP

Onu Seviyordum

ONU SEVİYORDUM

Orijinal adı: Je L'aimais
© Le Dilettante, 2002
Yazan: Anna Gavalda
Fransızca aslından çeviren: Berran Tözer

Türkçe yayın hakları: © Doğan Kitapçılık AŞ
Bu kitabın Türkçe yayın hakları Akcalı Ajans Ltd. Şti. aracılığıyla satın alınmıştır.
1. baskı / ocak 2004
3. baskı / şubat 2004 / ISBN 975-293-173-1
Bu kitabın 3. baskısı 2 000 adet yapılmıştır.

Kitaba katkılarından dolayı Hürriyet gazetesine teşekkür ederiz.

Kapak ve kitap tasarımı: DPN Design
Baskı: Şefik Matbaası / Marmara Sanayi Sitesi
M Blok No: 291 İkitelli - İSTANBUL

Doğan Kitapçılık AŞ Hürriyet Medya Towers, 34544 Güneşli - İSTANBUL
Tel. (212) 677 06 20 - 677 07 39 Faks (212) 677 07 49
www.dogankitap.com.tr

Onu Seviyordum

Anna Gavalda

Çeviren: Berran Tözer

DK DOĞAN KİTAP

Constance için...

– Ne diyorsun?

– Onları götüreceğim, diyorum. Biraz uzaklaşmak iyi gelecek...

– Peki ne zaman? diye sordu kayınvalidem.

– Şimdi.

– Şimdi mi? Herhalde şimdi gitmeyi düşünmüyorsun...

– Düşünüyorum.

– Ne demek oluyor bütün bunlar? Saat neredeyse on bir. Pierre, sen...

– Suzanne, ben Chloé'yle konuşuyorum.

Dinle Chloé, sizi buradan uzaklara götürmek istiyorum. Sen de ister misin?

– ...

– Kötü bir fikir olduğunu mu düşünüyorsun?

– Bilmiyorum.

– Git eşyalarını al. Geldiğinde gideriz.

– Eve gitmek istemiyorum.

– O zaman gitme. Orada hallederiz.

– Ama siz...

– Chloé, Chloé, lütfen... Güven bana.

Kayınvalidem hâlâ karşı çıkıyordu:

– Durun biraz! Çocukları şimdi uyandırmayacaksınız herhalde! Ev ısıtılmadı bile. Hiçbir şey yok orada. Kızlar için gerekli hiçbir şey yok! Onlar...

Pierre kalkmıştı.

* * *

Marion, başparmağı dudaklarının kenarında, arabaya takılan koltuğunda uyuyor. Lucie yanına top gibi kıvrılmış.

Kayınpederime bakıyorum. Dik duruyor. Elleri direksiyonu kavrıyor. Yola çıktığımızdan beri tek kelime etmedi. Profilini, başka bir arabanın farlarıyla karşılaştığımızda görebiliyorum. Sanıyorum o da benim kadar mutsuz. Yorgun. Düş kırıklığı içinde.

Bakışımı hissediyor:

– Niye uyumuyorsun? Uyumalısın biliyor musun, koltuğunu arkaya yatırmalısın ve uyumalısın. Yolumuz uzun daha...

– Uyuyamam, diyorum, size göz kulak oluyorum.

Gülümsüyor. Belli belirsiz bir gülümseme bu.

– Hayır... ben sana göz kulak oluyorum.

Düşüncelerimize dönüyoruz.

Ellerimin ardında ağlıyorum.

Bir benzin istasyonunda durduk. Cep telefonumu kontrol etmek için kayınpederimin yokluğundan yararlanıyorum.

Hiç mesaj yok.

Tabiî ki.

Ben salağım.

Ben salağım...

Radyoyu açıyorum, kapatıyorum.

Kayınpederim geri geliyor.

– Sen de gitmek ister misin? Bir şey istiyor musun?

Kabul ediyorum...

Yanlış düğmeye basıyorum, kâğıt bardak mide bulandırıcı bir sıvıyla doluyor, hemen atıyorum.

Dükkândan Lucie için bir paket çocuk bezi, kendim için de bir diş fırçası alıyorum.

Kayınpederim koltuğumu arkaya yatırmadan arabayı çalıştırmayı reddediyor.

* * *

Motoru durdurduğunda gözlerimi açıyorum.

– Kıpırdama. Araba sıcak olduğu sürece kızlarla burada kal. Odanıza elektrikli radyatörleri takacağım. Sizi almaya gelirim.

Yeniden cep telefonuma yalvarıyorum.

Sabahın dördünde...
Ben salağım.

Yeniden uyumam imkânsız.

Üçümüz birlikte, Adrien'in büyükannesinin feci şekilde gıcırdayan yatağında yatıyoruz. Bu yatak bizimdi.

Mümkün olduğunca az sarsarak sevişirdik.

Kolunuzu ya da bacağınızı oynattığınızda bütün evin haberi olurdu. İlk sabah aşağı indiğimizde, Christine'in imalı sözlerini hatırlıyorum. Kızararak, yüzümüzü kahve fincanlarımıza doğru eğmiş ve masanın altında el ele tutuşmuştuk.

Dersimizi almıştık. Son derece ölçülü sevişiyorduk.

Benden başka bir kadınla bu yatağa geleceğini, onunlayken de, artık dayanamadıklarında, kalın şilteyi alıp yere atacağını biliyorum.

Bizi Marion uyandırıyor. Uçan emziklerle ilgili bir masal anlatarak, bebeğini yatak örtüsünün üstünde gezdiriyor. Lucie kirpiklerime dokunuyor: "Gözlerin yapışmış."

Çarşafın altında giyiniyoruz, çünkü oda soğuk.

Gıcırdayan yatak onları güldürüyor.

Kayınpederim mutfakta ateş yakmış. Bahçenin diğer ucunda olduğunu görüyorum, sundurmanın altında kütük arıyor.

İlk defa onunla yalnız kalıyorum.

Onunla birlikteyken kendimi hiç rahat hissetmedim. Fazla mesafeli. Fazla sessiz. Bir de Adrien'in bana anlattıkları var, onun bakışı, sertliği, öfkesi altında büyümenin güçlüğü, bir de okul derdi.

O Suzanne'la da aynı böyle. İkisinin arasında hiç şefkat görmedim. Fasulye ayıklayarak aşktan konuştuğumuz bir gün Suzanne bana, "Pierre duygularını çok göstermez, ama bana karşı ne hissettiğini biliyorum" demişti.

Başımı sallamıştım ama anlamıyordum. Kendini kontrol altında tutan, hareketlerini frenleyen bu adamı anlamıyordum. Kendini zayıf düşmüş hissetmek korkusuyla hiçbir şey göstermemek, bunu hiç anlayamamışımdır işte. Bizim ailede birbirine dokunmak ve öpüşmek nefes almak gibidir.

Bu mutfakta geçen fırtınalı bir geceyi hatırlıyorum. Görümcem Christine çocuklarının öğretmenlerinden şikâyet ediyor, onların cahil ve dar kafalı olduklarını söylüyordu. Konu buradan ge-

nel olarak eğitime, ardından da özel olarak onların eğitimine geldi. Ve rüzgâr yön değiştirdi. Beklenmedik bir biçimde. Mutfak mahkeme salonuna dönüşmüştü. Adrien ve kız kardeşi savcıydı, babaları da sanık. Ne zor anlardı... Hiç değilse tam anlamıyla kıyamet kopsaydı, ama hayır. Sert çıkışlar bastırılmış, birkaç öldürücü iğnelemeyle yetinilerek, büyük çarpışma engellenmişti.

Her zamanki gibi.

Zaten nasıl kıyamet kopabilirdi ki? Kayınpederim arenaya inmeyi reddediyordu. Çocuklarının yaralayıcı sözlerini hiç karşılık vermeden dinliyordu. Kalkmak için izin istemeden önce, "Eleştirileriniz bir kulağımdan girip, öbür kulağımdan çıkıyor" diye gülümseyerek kapatırdı konuyu her zaman.

Oysa bu kez tartışma daha şiddetliydi.

Kasılmış yüzü ve su sürahisini sanki gözümüzün önünde kırmak istermiş gibi kavrayan elleri hâlâ aklımda.

Hiçbir zaman söylemeyeceği bütün o sözcükleri tahmin ediyor ve anlamaya çalışıyordum. Tam olarak ne hissediyordu? Yalnız olduğunda ne düşünüyordu? Özel hayatında nasıl biriydi?

Christine başka çare kalmayınca bana dönmüştü:

– Ya sen Chloé, bütün bunlar hakkında sen ne diyorsun?

Yorgundum, bu gecenin sona ermesini istiyordum. Aile hikâyelerini yeterince dinlemiştim.

– Ben... dedim, düşünceli bir biçimde, ben Pierre'in aramızda yaşamadığını düşünüyorum, yani gerçek anlamda değil demek istiyorum, bence o, Dippel ailesinin içinde kaybolmuş bir Marslı...

Diğerleri omuz silktiler ve başka konulara daldılar. Ama o dalmadı.

O, sürahiyi bıraktı ve yüzü aydınlanarak bana gülümsedi. Onu böyle gülümserken ilk kez görüyordum. Belki de son kez. Sanıyorum o gece aramızda bir tür suç ortaklığı doğdu... Çok ince bir şey.

Şu anda önündeki odun dolu el arabasını iterek mutfak kapısı-

na doğru ilerleyen, bu gri saçlı tuhaf Marslımı elimden geldiğince savunmaya çalışmıştım.

* * *

– Nasılsın? Üşüyor musun?
– İyiyim, iyiyim, teşekkür ederim.
– Ya kızlar?
– Çizgi film seyrediyorlar.
– Bu saatte çizgi film oluyor mu?
– Okul tatil olduğunda her sabah var.
– Öyle mi?.. Çok güzel. Kahveyi bulabildin mi?
– Evet, evet, sağ olun.
– Peki sen Chloé, tatil demişken, sen şey yapmak zorunda değil misin?..
– İşyerimi mi aramalıyım?
– Evet, neyse, ben bilemem.
– Tabiî, tabiî, arayacağım, ben...
Yeniden ağlamaya başladım.
Kayınpederim gözlerini indirdi. Eldivenlerini çıkarıyordu.
– Özür dilerim, üstüme vazife olmayan şeylere karışıyorum.
– Hayır, hayır, öyle değil, yalnızca... Kendimi kaybolmuş hissediyorum. Tamamen kayboldum... Ben... haklısınız, şefimi arayacağım.
– Senin şefin kim?
– Bir arkadaşım, yani sanırım öyle, bir arayayım...
Lucie'nin cebimde kalmış eski bir tokasıyla saçlarımı tutturdum.
– Huysuz kayınpederinle ilgilenmek için birkaç gün izin yapacağını söylersin, olur biter, dedi.
– Tamam... Huysuz *ve* sakat diyeceğim. Böylesi daha ciddi duruyor.
Kahve fincanına üfleyerek gülümsüyordu.

Laure yerinde yoktu. Diğer hattı çalmakta olan asistanına birkaç kelime geveledim.

Evi de aradım. Telesekreterin şifresini tuşladım. Önemsiz mesajlar.

Ne bekliyordum ki?

Yeniden gözlerim doldu. Kayınpederim içeri girdi ve hemen çıktı.

Kendime şöyle diyordum: "Haydi, ilk ve son kez şöyle sıkı bir ağla. Gözyaşlarını tüket, süngeri sık, şu üzgün gövdeni kurula ve sayfayı çevir. Başka şey düşün. Bir ayağını diğerinin önüne koy ve her şey yeniden başlasın."

Bana bunu yüz kere söylediler. Başka şey düşün. Hayat devam ediyor. Çocuklarını düşün. Kendini bırakmaya hakkın yok. Kendine gel.

Evet, biliyorum, çok iyi biliyorum, ama anlayın beni: yapamıyorum.

Bir kere yaşamak ne demek? Ne anlama geliyor?

Çocuklarımı düşünmeliyim, iyi de, onlara verecek neyim var ki? Topallayan bir anne mi? Tersine dönmüş bir dünya mı?

Ben de sabah erken kalkmak, giyinmek, yemek yemek, onları giydirmek, beslemek, akşama kadar dayanmak ve öperek yatırmak isterim. Bunu yapabilirim. Herkes yapabilir. Ama daha fazlasını değil.

Lütfen.

Daha fazlası değil.

– Anne!

– Evet, diye seslendim burnumu koluma silerek.

– Anne!

– Buradayım, buradayım...

Lucie, mantosunun içinde geceliğiyle duruyordu önümde. Barbie'sini saçlarından tutmuş döndürüyordu.

– Dedem ne dedi biliyor musun?

– Hayır.

– Yemeği McDonald's'ta yiyeceğimizi söyledi.

– Sana inanmıyorum, dedim.

– Hayır, doğru söylüyorum! Kendisi söyledi.

– Ne zaman?

– Biraz önce.

– McDonald's'tan nefret ettiğini sanıyordum...

– Yo, etmiyo. Önce alışveriş yaparız, sonra hep birlikte McDonald's'a gideriz, dedi, hatta sen, hatta Marion, hatta ben, hatta o!

Merdivenleri çıkarken elimi tuttu.

– Biliyo musun, burda hiç elbisem yok, hepsini Paris'te unuttuk...

– Doğru, diye onayladım, hepsini unuttuk.

– Biliyo musun, dedem ne dedi?

– Hayır.

– Marion'a ve bana, ödevler bittiğinde bizi alışverişe götüreceğini söyledi. Elbiseleri kendimiz seçeceğiz...

– Öyle mi?

Karnını gıdıklayarak, Marion'un üstünü değiştiriyordum.

Lucie bu arada yatağın kenarına oturmuş, asıl amacına doğru yavaşça ilerliyordu.

– Ve de tamam dedi...

– Neye tamam dedi?

– Ondan istediğim her şeye...

Felaket.

– Ne istedin ondan?

– Barbie elbiseleri.

– Barbie bebeğin için mi?

– Barbie'm için de benim için de. İkimize de aynısından!

– Yani o parıldayan korkunç tişörtlerden mi demek istiyorsun?

– Evet, hem de her şeyiyle: pembe jean, üstünde Barbie yazılı pembe spor ayakkabı, küçük fiyonklu çoraplar... Biliyo musun... şurda... Küçük fiyongu arkada...

Bana ayakbileğini gösteriyordu.

Marion'u yatırdım.

– Haaarika, dedim, her şey haaarika olacak!!!

Dudak büktü.

– Zaten sen bütün güzel şeyleri çirkin bulursun...

Gülüyordum, o tatlı asık suratını öpüyordum.

Hayaller kurarak elbisesini giydi.
– Güzel olacağım, değil mi?
– Sen zaten güzelsin bir tanem, çok güzelsin.
– Ama onlarla daha da güzel olacağım...
– Sence bu mümkün mü?
İyice düşündü.
– Evet, sanırım...
– Haydi, dön arkanı.

Saçlarını tararken, kız çocukları ne güzel bir buluş, diye düşündüm, ne güzel bir buluş...

Kasaların önünde kuyruğa girdiğimizde, kayınpederim, büyük bir alışveriş merkezine on yıldır ayak basmadığını itiraf etti bana.

Suzanne'ı düşündüm.

Alışveriş arabasının arkasında sürekli yalnız.

Her zaman, her yerde yalnız.

Kızlar, nugget'larını yedikten sonra, renkli toplarla dolu bir tür kafeste oynadılar. Genç bir adam ayakkabılarını çıkarmalarını söylemişti onlara, bu yüzden Lucie'nin o korkunç *"You're a Barbie girl!"* spor ayakkabılarını dizlerimin üstünde tutuyordum.

En kötüsü de, şu şeffaf dolgu topuk...

– Bu korkunç şeyleri nasıl satın alabildiniz?

– O kadar seviniyor ki... Aynı hataları genç kuşakla tekrarlamak istemiyorum... Bu yer gibi... Otuz yıl önce böyle bir yer olsaydı, Christine ve Adrien'le asla gelmezdim buraya. Asla! Neden, diyorum bugün, neden onları bu tür bir zevkten mahrum ettim? Sonuçta neye mal olurdu? Kötü geçecek bir on beş dakikaya mı? Çocuklarının ışıldayan yüzlerinin yanında kötü geçen bir on beş dakika nedir ki?

– Her şeyi tersinden yaptım, diye ekledi başını sallayarak, hatta şu lanet sandviçi bile ters tutuyorum, öyle değil mi?

Pantolonu mayonez içinde kalmıştı.

– Chloé?

– Evet.

– Yemek yemeni istiyorum... Seninle Suzanne gibi konuştuğum için beni bağışla, ama dünden beri hiçbir şey yemedin...

– Yiyemiyorum.

Daha fazla uzatmadı.

– Zaten böyle berbat bir şeyi nasıl yersin ki?! Bunu kim yiyebilir ki zaten, ha? Söyle, kim? Hiç kimse!

Gülümsemeye çalışıyordum.

– Tamam, şimdi diyet yapmana izin veriyorum ama bu akşam bitecek! Bu akşam yemeği ben hazırlayacağım ve sen de afiyetle yemek zorunda kalacaksın, anlaştık mı?

– Anlaştık.

– Ya bu? Nasıl yeniyor bu astronot zımbırtısı?

Plastik bir kabın içindeki ne idüğü belirsiz salatayı gösteriyordu.

* * *

Öğleden sonranın geri kalanını bahçede geçirdik. Kızlar, eski salıncağı onarmayı kafasına koymuş olan büyükbabalarının etrafında koşuşturuyorlardı.

Bahçeye inen merdivenin basamaklarına oturmuş, uzaktan kızları seyrediyordum. Güneş saçlarında parlıyordu; onları güzel buluyordum.

Adrien'i düşünüyordum.

Tam şu anda neredeydi?

Ve kiminle?

Ya hayatımız, hayatımız neye benzeyecekti?

Her düşünce beni biraz daha aşağı çekiyordu. Çok yorgundum. Gözlerimi kapadım. Onun geldiğini hayal ettim. Avluda bir motor sesi duyuluyordu, yanıma oturuyordu, beni öpüyor ve kızlara sürpriz yapmak için, parmağını dudağıma koyuyordu. Yumuşaklığını hâlâ boynumda hissedebiliyorum, sesini, sıcaklığını, teninin kokusunu, her şeyi burada.

Her şeyi burada...

Onu düşünmek yeterli.

Bizi sevmiş olan birinin kokusunu ne kadar zaman sonra unuturuz? Ya biz, biz sevmekten ne zaman vazgeçeriz?

Bana bir kum saati verin.

Son kez birbirimize sarıldığımızda, onu öpen bendim. Flandre Sokağı'ndaki evin asansöründe.

Öpmeme izin vermişti.

Neden? Neden artık sevmediği bir kadının kendisini öpmesine izin vermişti? Neden bana dudaklarını teslim etmişti? Ve kollarını?

Anlamsız.

Salıncak onarıldı. Pierre dönüp bana bakıyor. Başımı çeviriyorum. Göz göze gelmek istemiyorum. Üşüyorum, ağzım yüzüm salya sümük, ayrıca banyoyu ısıtmam gerekiyor.

– Size yardım etmek için ne yapabilirim?

Mutfak bezini beline bağlamıştı.

– Lucie ve Marion yattılar mı?

– Evet.

– Üşümezler mi?

– Hayır, hayır, gayet iyiler. Ne yapabilirim, onu söyleyin bana...

– İstediğin gibi ağlayabilirdin, bu kez ağlıyorsun diye kendimi harap etmem... Seni nedensiz ağlarken görmek bana iyi gelirdi. Üç tane soğan uzattı. Hadi kes bana şunları, diye ekledi.

– Çok fazla ağladığımı mı düşünüyorsunuz?

– Evet.

Sessizlik.

Musluğun yanındaki ekmek tahtasını aldım ve karşısına oturdum. Yüzü yeniden kasılmıştı. Yalnızca ateşin sesi duyuluyordu.

– Onu demek istemedim...

– Efendim?

– Demek istediğim o değildi, çok fazla ağladığını düşünmüyorum, ben sadece üzülüyorum. Güldüğün zaman o kadar tatlısın ki...

– Bir şey içmek ister misin?

Başımı salladım.

– Biraz ısınmasını bekleyeceğiz, yoksa yazık olur... Beklerken bir Bushmills ister misin?

– Hayır, teşekkür ederim.

– Neden?

– Viski sevmiyorum.

– Zavallıcık! Viskiyle ilgisi yok! Tat şunu...

Bardağı dudaklarıma götürdüm ve iğrenç buldum. Günlerdir hiç yemek yememiştim, sarhoş olmuştum. Bıçağım soğan kabuklarının üstünde kayıyordu ve ensem uyuşmuştu. Neredeyse parmağımı kesiyordum. İyiydim.

– Lezzetli değil mi? Altmışıncı yaş günümde Patrick Frendall hediye etti. Patrick Frendall'i hatırlıyor musun?

– Iıı... hayır.

– Hatırlarsın, hatırlarsın, sanıyorum onu daha önce burada gördün, hatırlamıyor musun? Çok uzun kolları olan, dev gibi bir adam...

– Lucie'yi kusacak gibi olana kadar havalara atan değil mi?

– Doğru, dedi Pierre kadehimi yeniden doldururken.

– Evet, hatırlıyorum...

– Onu çok seviyorum, sık sık aklıma gelir... Ne tuhaf, çok az tanımama rağmen onu en iyi arkadaşlarımdan biri olarak görüyorum...

– Sizin iyi arkadaşlarınız mı var?

– Bunu niye sordun bana?

– Öylesine. Neyse... Bilmiyorum. Hiç söz ettiğinizi duymadım da.

Kayınpederim dikkatle havuçları dilimlemeye çalışıyordu. Hayatında ilk kez yemek pişiren bir erkeği seyretmek, Ginette Mathiot sanki çok alıngan bir mutfak tanrıçasıymış gibi, onun verdiği yemek tarifini virgülüne kadar uygulayışını görmek her zaman eğlencelidir.

– "Havuçları orta boy dilimler halinde kesin" yazıyor, böyle iyi midir sence?

– Mükemmel!

Gülüyordum. Başım, omuzlarıma iyice gömülmüş sallanıyordu.

– Teşekkür ederim... Nerede kalmıştım? Tamam, arkadaşlarım... Aslında üç arkadaşım oldu... Bizim kilisenin dinî bir saçma-

lığı sonucu gittiğim Roma yolculuğunda tanıdığım Patrick... Ailem olmadan çıktığım ilk yolculuk... On beş yaşındaydım. Boyumun iki katı olan bu İrlandalının çetrefil bir dilde bana söylediklerini hiç anlamıyordum ama, hemen yakınlaştık. O, dünyanın en Katolik insanları tarafından yetiştirilmişti, ben boğucu aile ortamından daha yeni çıkmıştım... Roma'ya salınmış iki genç köpek... Ne kutsal ziyaret ama!..

Düşündükçe hâlâ ürperiyordu.

Soğanları ve havuçları, füme göğüs parçalarıyla düdüklü tencerede çeviriyordu, çok güzel kokuyordu.

– Sonra Jean Thêron var, sen tanıyorsun, ve erkek kardeşim Paul, sen hiç görmedin, çünkü 1956'da öldü...

– Erkek kardeşinizi en iyi arkadaşınız olarak mı görüyorsunuz?

– Arkadaştan da öteydi... Chloé, seni tanıdığım kadarıyla, ona bayılırdın, eminim. Zeki, komik, herkesle ilgilenen, her zaman neşeli bir oğlandı... Resim yapıyordu... Yarın sana suluboya resimlerini gösteririm, çalışma odamda duruyorlar. Bütün kuşların sesini tanırdı. Herkese takılırdı, ama kimsenin kalbini kırmazdı. Çok hoş bir oğlandı. Gerçekten hoş. Zaten herkes ona tapardı...

– Neden öldü?

Kayınpederim arkasını dönmüştü.

– Çinhindi'ne gitti. Hasta ve yarı deli olarak döndü. 14 temmuz 1956'da veremden öldü.

– ...

– Bu olaydan sonra ailemin bir daha hiçbir geçit törenini seyretmediğini söylememe gerek yok herhalde. Onlar için balolar, havai fişek gösterileri de bitmişti.

Et parçalarını da kattı, kızarsınlar diye iyice karıştırıyordu.

– Biliyor musun, en kötüsü orduya gönüllü katılmıştı... O dönem öğrenimine devam ediyordu. Parlaktı. O.N.F.'de[1] çalışmak

1. Orman Müdürlüğü. (ç.n.)

istiyordu. Ağaçları ve kuşları severdi. Oraya gitmemeliydi. Gitmesi için hiçbir neden yoktu. Hiç. Yumuşak, barış yanlısı, konuşurken Giono'dan alıntılar yapan ve...

– O zaman niye gitti?

– Bir kız yüzünden. Aptalca bir aşk acısı. İpe sapa gelmez bir şey, zaten kız bile denemez, küçük bir kız çocuğuydu o. Saçma bir hikâye. Şimdi sana bunu söylerken de, bunu her düşündüğümde de, hayatlarımızın boşluğu karşısında yıkılıyorum. Asık suratlı bir küçükhanım yüzünden savaşa giden efendi bir oğlan, gülünç bir şey bu. Böyle şeyler pembe dizilerde olur. Bu tür hikâyeler melodramlara yakışır!

– Kız onu sevmiyor muydu?

– Hayır. Ama Paul deli gibi seviyordu. Tapıyordu. Onu tanıdığında, kız on iki yaşındaydı, ona anlayamayacağı mektuplar yazıyordu Paul. Yiğitlik taslamak için askere gitti. Onun nasıl bir adam olduğunu görsün diye! Gitmeden bir gün önce hâlâ, "Adresimi istediğinde hemen vermeyin, ona ilk yazan ben olayım istiyorum..." diye şişiniyordu budala. Ve kız, üç ay sonra Passy Sokağı'ndaki kasabın oğluyla nişanlandı.

On kadar farklı baharatı karıştırdı, mutfak dolaplarında bulabildiklerinin hepsini.

Ginette bu konuda ne derdi bilmem...

– Bütün gününü babasının dükkânının arka tarafında et parçalarını kemiklerinden ayırmakla geçiren silik, uzun boylu bir oğlan. Bizim için nasıl bir şok olduğunu tahmin edersin. Paul'ümüzü bu avanak için reddetmişti. Paul oradaydı, dünyanın öbür ucundaydı, büyük olasılıkla kızı düşünüyor, onun için şiirler yazıyordu salak; kızın ise düşündüğü tek şey, babasının arabasını ödünç alabilen bu hantal oğlanla cumartesi akşamları gezmeye gitmekti. Hatırlıyorum, Frégate marka, gök mavisi bir arabaydı... Elbette Paul'ü sevmek zorunda değildi kız, tabiî ki değildi, ancak Paul'ün her yaptığında mutlaka yiğitçe... ateşli bir yan olmalıydı işte... Ne yazık...

– Sonra ne oldu?

– Sonra hiç. Paul geri döndü ve annem kasabını değiştirdi. Bu evde çok zaman geçirdi, artık neredeyse hiç dışarı çıkmıyordu. Resim yapıyordu, kitap okuyordu, uyuyamamaktan şikâyet ediyordu. Çok acı çekiyordu, aralıksız öksürüyordu, derken öldü. Yirmi bir yaşında.

– Ondan hiç söz etmiyorsunuz.

– Hayır.

– Neden?

– Onu tanımış olan insanlarla konuşmayı seviyordum, böylesi daha kolaydı...

Sandalyemi geri çektim.

– Sofrayı kuracağım. Nerede yemek istersiniz?

– Burada, mutfakta, burası çok iyi.

Büyük ışığı kapattı ve karşı karşıya oturduk.

– Çok lezzetli.

– Gerçekten mi? Bana biraz az pişmiş gibi geldi, öyle değil mi?

– Hayır, emin olun mükemmel olmuş.

– Sen çok iyisin.

– İyi olan şarabınız. Bana Roma'dan bahsedin...

– Şehirden mi?

– Hayır şu dinî geziden... On beş yaşında nasıl biriydiniz?

– Ah... Nasıl biriydim? Dünyanın en saf çocuğuydum. Frendall'in büyük adımlarına ayak uydurmaya çalışıyordum. Çenem düşmüştü, ona Paris'ten, Moulin-Rouge'dan söz ediyordum, olmadık şeyler söylüyor, yüzüm kızarmadan yalanlar atıyordum. Gülüyordu, karşılık olarak bir şeyler söylüyordu, ben de anlamıyordum ve ben de gülüyordum. Zamanımızı çeşmelere atılmış paraları çalmakla ve karşı cinsten birine rastlar rastlamaz salak salak gülmekle geçiriyorduk. Şimdi düşünüyorum da, gerçekten acınacak haldeydik... Bu dinî gezinin amacını şimdi hatırlamıyorum artık. Mutlaka iyi bir nedeni vardı, dua etmek amacıyla denir

ya, öyle herhalde... bilmiyorum. Benim için derin bir nefes almak gibiydi. O birkaç gün hayatımı değiştirdi. Özgürlüğün tadını keşfettim... Sanki... Tekrar alır mısın?

– Seve seve.

– O dönem içinde bulunduğumuz durumu da düşünmek gerekir... Bir savaş kazanmış gibi yapıyorduk. Hava acı doluydu. Birinden, bir komşumuzdan, bir tüccardan, bir arkadaşın anne babasından söz ettiğimiz an, babam hemen etiketi yapıştırırdı: ajan ya da muhbir, korkak ya da işe yaramazın biri. Korkunçtu. Anlaman mümkün değil, ama inan bana, çocuklar için korkunç bir şey bu... Zaten onunla artık konuşmuyorduk bile ya da çok az konuşuyorduk. Muhtemelen olabildiğince az... Yine de ona şunu sordum bir gün: "Eğer sizin insanlığınız bu kadar berbatsa, niçin bu insanlık için savaştınız?"

– Ne cevap verdi?

– Hiç... aldırmadı bile.

– Tamam, tamam çok koydunuz!

– Gri mi gri bir binanın ilk katında yaşıyordum, On Altıncı Bölge'nin en dibinde. Nasıl bir hüzün... Ailemin burada oturacak imkânı yoktu, ama adresin sağladığı prestij vardı, anlıyorsun değil mi? On Altıncı Bölge! Güneş ışığının hiçbir zaman girmediği, insanın ruhunu karartan, çok küçük bir dairedeydik. Annem pencereleri açmamızı yasaklıyordu, çünkü tam altımızda bir otobüs garajı vardı. Perdelerim isten kararırsa diye endişeleniyordu... vay, vay, bu güzel Bordeaux şarabı bana şartlı bileşik zamanda fiil çektiriyor, hayret! Korkunç sıkılıyordum. Babamın ilgisini çekmek için fazla gençtim, annem ise koşturup duruyordu.

Çok sık dışarı çıkıyordu. Gözlerini havaya kaldırarak, "Kiliseye vakfedilen zaman" diyordu, tamamen kafadan uydurduğu bazı sofu kadınların aptallığına sinirleniyor, işini bitirmiş bir hizmetçinin önlüğünü fırlatması gibi, eldivenlerini girişteki konsolun üstüne atıyor, iç çekiyor, etrafta dört dönüyor, car car konuşuyor, yalanlar atıyor, bazen de kafası karışıyordu. Paul ona Sarah Bernhardt diyordu, annem odadan çıktığı zaman babam hiç

yorum yapmadan *Figaro*'sunu okumaya devam ediyordu... Patates alır mısın?

– Hayır, teşekkür ederim.

– Öğlen yemeklerinde de Janson-de-Sailly'deki okulda kalıyordum. Oturduğum ev kadar griydim ben de. *Coeurs Vaillants*'ları ve Flash Gordon'ın maceralarını okuyordum. Mortellier kardeşlerle her perşembe tenis oynuyordum. Ben... Çok uysaldım ve hiçbir ilginç yanım yoktu.

Dışarıyı görebilmek için asansöre binip altıncı kata çıkmayı hayal ederdim... Ne macera ama... Altıncı kata çıkmak! Ne enayilik gerçekten...

Patrick Frendall'i bekliyordum.

Papayı bekliyordum!

Ateşi körüklemek için kalkmıştı.

– Neyse... Bir devrim değildi... En fazla bir teneffüs denebilir. Sandım ki, bir gün... nasıl desem... bir gün farklı olacağımı sandım. Hayır. Hiçbir zaman olmadı. Hep o çok uysal ve ilginç olmayan çocuk olarak kaldım. Bütün bunları niye anlatıyorum ki sana? Birdenbire niye böyle geveze oldum?

– Anlatmanızı ben istedim...

– Neyse... Bu bir gerekçe değil! Küçük nostalji dünyamla seni sıkmıyor muyum?

– Hayır, hayır, tam aksine, hoşuma gidiyor...

* * *

Ertesi sabah, mutfak masasının üstünde bir not buldum: "Büroya gidip dönüyorum."

Sıcak kahve ve ocak ızgarasının üstünde kocaman bir kütük vardı.

Gideceğini niçin bana söylememişti?

Ne garip adam... Balık gibi... Sürekli kaçıyor ve parmaklarınızın arasından kayıyor...

Kendime büyük bir fincan kahve koydum ve mutfak penceresine yaslanarak ayakta içtim. Dün kızların bankın üstüne koydukları domuzyağı kütlesinin etrafında şaşkın şaşkın uçuşan kızılgerdan kuşlarını seyrediyordum.

Güneş çitin üstünden yeni doğuyordu.

Kızların uyanmasını bekliyordum. Ev fazla sessizdi.

Canım sigara istiyordu. Tuhaf, yıllardır içmiyordum artık. Evet, ama hayat böyle bir şey işte... Olağanüstü bir irade gösteriyorsunuz ve bir kış sabahı, bir paket sigara almak için dört kilometrelik yolu soğukta yürümeye karar veriyorsunuz ya da onun gittiğini, çünkü başka birini sevdiğini öğreniyorsunuz. Yetmezmiş gibi, kafasının karışık olduğunu, yanıldığını söylüyor.

Telefonda denir ya: "Özür dilerim, yanlış numara çevirdim!"

Rica ederim...

Sabun köpüğü.

Rüzgâr var. Domuzyağını korunaklı bir yere koymak için çıkıyorum.

Kızlarla televizyon seyrediyorum. Bitkinim. Seyrettikleri çizgi filmin kahramanlarını aptal ve şımarık buluyorum. Lucie sinirleniyor, kafasını sallıyor ve susmamı rica ediyor. Ona Candy'den söz etmek istiyorum.

Ben küçükken Candy'ye bayılırdım.

Candy paradan hiç söz etmezdi. Yalnızca sevgiden söz ederdi. Sonra, o şavalak Candy gibi davranmamı sağlasın diye sustum.

Rüzgâr gittikçe artıyor. Köye gitmek düşüncesinden vazgeçiyorum.

Öğleden sonrayı tavan arasında geçiriyoruz. Kızlar kılıktan kılığa giriyorlar. Lucie, "Kontes hazretleri, çok mu terlediniz?" di-

yerek, bir yelpazeyi kardeşinin yüzüne doğru sallıyor.

Kontes hazretleri kıpırdayamaz. Başının üstünde sayısız şapka var.

– Eski bir beşiği indiriyoruz. Lucie boyamak gerektiğini söylüyor.

– Pembeye mi? diye soruyorum.

– Nasıl tahmin ettin?

– Ben çok akıllıyım.

Telefon çalıyor. Lucie açıyor.

Sonunda şöyle dediğini duyuyorum:

– Annemle konuşmak ister misin şimdi?

Kısa bir süre sonra kapatıyor. Yanımıza gelmiyor.

Marion'la beşiğin içini boşaltmaya devam ediyorum.

Aşağı iniyorum ve onu mutfakta buluyorum. Çenesini masaya dayamış. Yanına oturuyorum.

Birbirimize bakıyoruz.

– Babam ve sen bir gün yeniden sevgili olacak mısınız?

– Hayır.

– Emin misin?

– Evet.

– Zaten biliyordum...

Yerinden kalktı ve ekledi:

– Bir de sana ne söylemek istiyorum, biliyo musun?

– Hayır. Ne?

– Kuşlar hepsini bitirmişler bile.

– Gerçekten mi? Emin misin?

– Evet, gel bak...

Masanın çevresini dolandı ve elimi tuttu.

Pencerenin önündeydik. Yanımda bu küçük sarışın kız duruyordu. Üstünde eski bir smokin göğüslüğü ve güve yeniği içinde

bir jüpon vardı. "*You're Barbie girl*!" ayakkabıları ise, büyük büyükannesinin botlarının içindeydi. Benim kocaman anne elim onun elinin tamamını sarıyordu... Bahçedeki rüzgârda sallanan ağaçları seyrediyor ve büyük olasılıkla aynı şeyi düşünüyorduk...

Banyo o kadar soğuktu ki, omuzlarımı sudan çıkaramıyordum. Lucie baş döndürücü saç biçimleri yaratarak saçlarımızı şampuanladı. "Anne kendine bak! Başının üstünde boynuzların var."

Bunu zaten biliyordum.

Çok komik değildi, ama bu düşünce beni güldürdü.

– Neden gülüyosun?

– Çünkü ben bir aptalım.

– Neden aptalsın?

Dans ederek kurulandık.

Gecelik, çorap, ayakkabı, kazak, sabahlık ve üstüne tekrar kazak.

Bibendum'larım[1] çorbalarını içmeye indiler.

Babar,[2] kat görevlisinin kızgın bakışları altında, büyük bir mağazanın asansörüyle oynarken elektrik kesildi. Marion ağlamaya başladı.

– Bekleyin beni. Elektriği geri getireceğim.

– Uuuuh! Uhhhhh!

– Yeter Barbie Girl, kardeşini ağlatıyorsun.

– Bana Barbie Girl deme!

– O zaman sus.

Ne sigortada ne de bağlantılarda bir şey vardı. Panjurlar çarpıyor, kapılar gıcırdıyordu, bütün ev karanlığa gömülmüştü.

Brontë kardeşler, bizim için dua edin.

Pierre ne zaman dönecekti acaba?

1. Michelin lastiklerinin maskotu olan lastik adam. (ç.n.)

2. Çizgi film kahramanı fil. (ç.n.)

Kızların şiltelerini mutfağa taşıdım. Elektrikli radyatör çalışmadan yukarıda uyumaları mümkün değildi. Pireler gibi zıp zıp zıplıyorlardı. Masayı ittik ve eprimiş yatakları şöminenin yanına koyduk.

Gidip ikisinin arasına uzandım.

– Ya Babar? Bitirtmedin bize...

– Şişşt, Marion! Önündeki ateşe bak. Ateş sana masallar anlatacak...

– Evet ama...

– Şişşşt...

Hemen uykuya daldılar.

Evin gürültülerini dinliyordum. Burnum sızlıyordu ve ağlamamak için gözlerimi ovuşturuyordum.

Hayatım da bu yatak gibi, diye düşündüm. Kırılgan. Belirsiz. Boşlukta.

Evin havalanıp uçacağı anı bekliyordum.

İplerimi gevşetip çekip gittiğini düşünüyordum.

Deyimlerin yalnızca deyim olmamaları ne tuhaf. "Soğuk terler dökmek" deyimini anlamak için çok korkmuş olmak gerekir, ya da "midesi düğümlenmek" deyimini tam içinde hissetmek için yüreğinin çok daralmış olması.

"İpleri gevşetmek" de öyle. Nefis bir deyim. Kim bulmuş acaba?

Geminin iplerini çözmek.

Kadını salıvermek.

Kaçıp gitmek, albatros kanatlarını takmak ve başka diyarlarda sevişmek.

Gerçekten bundan daha iyi ifade edilemezdi...

Kötü kalpli oldum, bu iyiye işaret.

Birkaç hafta daha geçsin, iyice çirkinleşeceğim.

Çünkü asıl tuzak, iplerinin sağlam olduğuna inanmakta. Kararlar alınır, krediler alınır, anlaşmalar yapılır, o arada birkaç riske

de girilir. Evler satın alınır, bebekler pespembe odalara konulur ve her gece sarmaş dolaş uyunur. Buna bayılınır... Nasıl denirdi? Bu *suç ortaklığına*. Evet, mutlu olduğumuzda böyle denirdi. Ya da daha az mutlu olduğumuzda...

Asıl tuzak, mutlu olmaya hakkı olduğunu düşünmekte.

Ne salağız. Bir an, hayatlarımızın akışının elimizde olduğuna inanacak kadar safız.

Hayatımızın akışı elimizden kaçabilir, ama önemli olan bu değil...

Önemli olan, bunu daha önceden bilmek.

"Daha önce" ne zaman?

Daha önce.

Odaları pembeye boyamadan önce örneğin...

Pierre haklı, ne diye zayıflığını göstereceksin ki?

Darbe yemek için mi?

Anneannem sık sık "Erkeklerin kalbine giden yol midelerinden geçer, iyi yemekler erkekleri evde tutar" derdi. Ben çok yanıldım anneanneciğim, çok yanıldım... Bir kere yemek yapmayı bilmiyorum, ayrıca hiçbir zaman birini eve bağlamayı da istemedim.

Eh, o zaman başardın kızım!

Bunu kutlamak için biraz konyak koydum kendime.

Bir damla gözyaşı ve derken uyku.

Bir sonraki gün çok uzun geldi bana.

Gezmeye gittik. Binicilik merkezindeki atlara ekmek verdik ve uzun süre onlarla kaldık. Marion midillinin üstüne bindi. Lucie istemedi.

Çok ağır bir sırt çantası taşıdığım duygusuna kapılıyordum.

Akşam gösteri vardı. Şanslıyım, çünkü evimde her gün gösteri olur. Bu sefer programda *"Gitmek istemeyen küçük kız"* vardı. Kızlar beni oyalamak için çok uğraştılar.

İyi uyuyamadım.

Ertesi sabah, içimde bir şey kalmamıştı. Hava çok soğuktu.

Kızlar sürekli ağlaşıyorlardı.

Taş Devri insanı rolü oynayarak onları oyalamaya çalışmıştım.

– Taş Devri'nde insanların Nesquick'lerini nasıl hazırladıklarına iyi bakın... Süt tenceresini ateşin üstüne koyuyorlardı, evet, aynen böyle... Peki ya yağ sürülmüş ekmekleri? Çok kolay, ızgaranın üstüne ekmekler konur, ve hop, ızgara ateşin üstüne... Ama dikkat! Çok uzun süre değil, yoksa kömür olurlar. Kim benimle Taş Devri'ni oynamak ister?

Umurlarında değildi, acıkmamışlardı. Tek istedikleri o berbat televizyonlarıydı.

Elimi yaktım. Marion bağırdığımı duyunca ağladı, Lucie de fincanını kanepeye devirdi.

Oturdum ve başımı ellerimin arasına aldım.

Başımı yerinden söktüğümü, yere, önüme koyduğumu ve benden olabildiğince uzağa gitsin diye şut çektiğimi hayal ettim.

Bir daha hiç bulunamayacak kadar uzağa.

Ama şut çekmeyi bile bilmiyorum.

Kesin yan tarafına vururdum.

Tam o sırada Pierre geldi.

Üzgündü, hatlar kesik olduğu için daha önce haber veremediğini söylüyor, kızların burunlarına doğru bir torba sıcak ayçöreği sallıyordu.

Kızlar gülüyordu. Marion elini tutmaya çalışıyor, Lucie Taş Devri kahvesi isteyip istemediğini soruyordu.

– Taş Devri kahvesi mi? Zevkle içerim, Bayan Çakmaktaş!

Gözlerim doldu.

Elini dizime koydu.

– Chloé... İyi misin?

Ona, hayır, demek istiyordum, hayır, hiç iyi değilim, ama onu görmekten o kadar memnundum ki, tersini söyledim.

– Fırının ışıkları yanıyor, demek ki arıza genel değil. Gidip yakından bakacağım... Bakın kızlar, hava harika! Giyinin, mantar toplamaya gidelim. Dün yağan o yağmurdan sonra yığınla buluruz!

"Kızlar"a ben de dahildim... Kıkırdayarak merdivenleri çıktık.

Sekiz yaşında olmak ne güzel.

Şeytan Değirmeni'ne kadar yürüdük. Birkaç kuşaktır küçük çocukların içinde oynamaya bayıldığı, ruhsuz, çirkin bir bina.

Pierre kızlara duvardaki delikleri açıkladı:

– Buradaki bir boynuz darbesi... bunlar da toynak izleri...

– Niye duvarı toynaklarıyla tekmelemiş?
– Ah, bu uzun bir hikâye... Çünkü o gün çok sinirliymiş...
– Niye o gün çok sinirliymiş?
– Çünkü hapsettiği kız kaçmış...
– Kimmiş bu kız?
– Fırıncının kızıymış.
– Bayan Pécaut'nun kızı mı?
– Olur mu hiç, onun kızı değil!! Büyük büyükannesininki.
– Öyle mi?

Kızlara meşe palamudu kabuğuyla küçük bir yemeğin nasıl hazırlanacağını gösterdim. Boş bir kuş yuvası, taşlar, çam kozalakları bulduk. Yabanî çuhaçiçeği topladık, fındık ağacı dallarını kırdık. Lucie bebekleri için yosun topladı ve Marion büyükbabasının sırtından hiç inmedi.

Bula bula iki mantar bulduk. İkisi de şüpheliydi!

Dönüş yolunda, bir ardıç kuşu ile küçük bir kız çocuğunun meraklı sesini duyuyorduk:

– Peki şeytan niye Bayan Pécaut'nun büyükannesini yakalamış?
– Tahmin etmiyor musun?
– Hayır.
– Çünkü seninkiler çok oburmuş işte!

Şeytanı kaçırmak için sopayla eğreltiotlarına vuruyordu.

Peki ya ben, ben neye vurabilirdim?

* * *

– Chloé?
– Evet.
– Sana şeyi söylemek istiyordum... Umarım... Yani isterdim ki... Evet, isterdim ki... Bu eve gelmeni isterdim... Bu evi çok sevdiğini biliyorum... Burada o kadar çok şey yaptın ki... Odalarda... Bahçe-

de... Senden önce bahçe yoktu, biliyor musun? Geri döneceğine söz ver... Kızlarla ya da yalnız...

Ona doğru döndüm.

– Hayır, Pierre. Yapamayacağımı biliyorsunuz.

– Peki gül ağacın ne olacak? Neydi adı bakayım? Hani şu geçen yıl diktiğin gül ağacı...

– Duygulu peri kızı kalçası.

– Evet, öyleydi. Ne kadar çok seviyordun...

– Hayır, adını seviyordum... Bakın, böyle yeterince zor zaten...

– Özür dilerim, özür dilerim.

– Peki siz ilgilenir misiniz gül ağacımla?

– Elbette! Ne diyorsun sen, duygulu peri kızı kalçası... İlgilenmemek mümkün mü?

Kendini biraz zorluyordu.

Dönüş yolunda, köyden dönen yaşlı Marcel'e rastladık. Bisikletiyle tehlikeli şekilde zikzaklar çizerek gidiyordu. Bisikletinden düşmeden hangi mucize sonucu tam önümüzde hızını kesebildi, bilmek mümkün değil. Lucie'yi selesine oturttu ve bize küçük bir akşam içkisi önerdi.

Bayan Marcel kızları öpücüklere boğdu, dizlerinin üstüne bir paket şeker koyarak, onları televizyonun karşısına yerleştirdi. "Çanak anten var, anne! Düşünebiliyor musun! Yalnızca çizgi film olan bir kanal!"

Yaşasın.

Dünyanın bir ucuna git, bataklıkları, engelleri, çukurları aş, burnunu tıka, yaşlı Marcel'in avlusunu geç ve çilekli Tagada şekerlemesi yiyerek Télétoon[1] programı seyret!

Hayat bazen harika...

Fırtına, deli dana, Avrupa, av, ölüler, can çekişenler... Bir ara Pierre, "Söyle Marcel, erkek kardeşimi hatırlıyor musunuz?" diye sordu.

– Kimi? Paul'ü mü? O küçük pasaklıyı hatırladığımdan emi-

1. Çocuklar için animasyon, oyun ve çizgi film yayını yapan televizyon kanalı. (ç.n.)

nim... Küçük düdükleriyle beni deli ederdi. Ava gittiğimizde beni olmadık şeylere inandırırdı! Burada bulunmayan kuşların olduğuna bile inandırırdı. Ne pis herifti!.. Köpekleri de nasıl deli eder, havlatırdı! Evet, tabiî ki hatırlıyorum... Ormana hep babasıyla gelirdi... Ona her şeyi gösterelim, her şeyi açıklayalım isterdi... Aman Tanrım... Ne çok soru sorardı! Ormanda çalışmak için okuyacağını söylerdi. Hatırlıyorum, babası cevap verirdi, bunun için okumana gerek yok ki oğlum, diye. Hocaların benden daha fazla ne öğretebilirler ki? Cevap vermezdi, dünyanın bütün ormanlarını gezmek, ülkeleri görmek, Afrika'da ve Rusya'da dolaşmak için, derdi, ama sonra buraya dönecek, bize her şeyi anlatacaktı.

Pierre, daha da, daha da anlatsın diye, tatlı tatlı başını sallayarak dinliyordu onu.

Bayan Marcel kalkmıştı. Geri döndü ve bize bir resim defteri uzattı.

– İşte küçük Paul'ün, küçük diyorum ama o dönem o kadar da küçük değildi, bir gün akasyalı böreklerime teşekkür etmek için bana hediye ettiği defter. Bakın, bu benim köpeğimdi.

Sayfaları çevirirken bu küçük av köpeğinin şımarık ve numaracı bir köpek olduğu anlaşılıyordu.

– Adı neydi? diye sordum.

– Adı yoktu, ama hep "Nerede ki?" diye sorardık, çünkü her dakika yok olurdu... Ah... Ne kadar severdik onu... Ne kadar severdik... Çok... Çok... Bu resimleri uzun süreden beri ilk kez görüyorum. Genelde bu deftere bakmaktan kaçınıyorum, bir anda çok fazla ölüyü hatırlatıyor...

Resimler harikaydı. "Nerede ki?" uzun, siyah bıyıklı ve gür kaşlı kahverengi bir foksteriyeydi.

– Kurşun yedi... Kaçak avlananlar tarafından vuruldu salak...

Kalktım, hava tamamen kararmadan gitmek gerekiyordu.

* * *

– Kardeşim yağmur yüzünden öldü. Çünkü onu yağmurun altında çok uzun süre yürütmüşler, düşünebiliyor musun?

Cevap vermedim, su birikintilerine basmamak için ayağımı nereye attığımla fazla meşguldüm.

Kızlar akşam yemeği yemeden yatağa gittiler. Şekeri fazla kaçırdılar.

Babar Yaşlı Kadın'dan ayrıldı. Kadın yalnız kaldı. Ağlıyor. "Küçük Babarımı tekrar ne zaman göreceğim?" diye düşünüyor.

Pierre de mutsuz. Uzun süre çalışma odasında kaldı. Sözüm ona kardeşinin resimlerini bulmak için. Yemeği hazırladım. Suzanne'ın yaptığı işkembe kavurmasıyla spagetti hazırladım.

Sabah erkenden yola çıkmaya karar vermiştik. Bu mutfakta son kez dolanıyordum demekti.

Bu mutfağı seviyordum. Duygusallığıma lanet okuyarak makarnaları kaynar suya attım. "Bu mutfağı seviyordum..." Haydi moruk, başka mutfak bulursun...

Kendime o kadar kötü davranıyordum ki gözlerim yaş içindeydi, aptalcaydı bu.

Masanın üstüne suluboya bir resim koydu. Bir kadın, sırtı dönük, okuyordu.

Bir bahçe bankına oturmuştu. Başı hafifçe öne eğikti. Belki okumuyordu, belki uyuyordu ya da hayal kuruyordu.

Ev hemen tanınıyordu. Verandanın basamakları, köşeleri yuvarlak kepenkler ve morsalkım.

– Annem.

– Adı neydi?

– Alice.

– ...

– Bu senin için.

Karşı çıkacaktım, ama gözlerini kocaman açtı ve bir parmağını dudağına götürdü. Pierre Dippel ona karşı çıkılmasından hoşlanmayan bir adamdır.

– Size sürekli itaat etmek gerekiyor, değil mi?

Beni dinlemiyordu.

– Günün birinde size karşı çıkmaya cesaret eden oldu mu hiç? diye sordum, verdiği resmi şöminenin üstüne koyarken.

– Hiç kimse. Bütün hayatım boyunca.

Ne desem boştu.

Kalkmak için masaya dayanmıştı.

– Ne içmek istersin Chloé?

– Neşelendirecek bir şey.

* * *

Mahzenden, kucağında yeni doğmuş bir bebeği tutar gibi tuttuğu iki şişeyle döndü.

– Château Chasse-Spleen... Kabul et ki uygun bir zaman... Tam bizim ihtiyacımız olan şey. İki tane aldım, biri senin, biri benim için.

– Siz delisiniz! Daha iyi bir vesile beklemeliydiniz...

– Neden daha iyi bir vesile?

Sandalyesini şömineye yaklaştırdı.

– Neden daha iyi... Bilmem ki... Benden... Bizden... Bu akşamdan daha iyi bir vesile.

Hazinesini sıcak tutmak için kollarını kavuşturmuştu.

– Ama biz iyi bir vesileyiz, Chloé. Biz dünyanın en iyi vesilesiyiz. Bu eve çocukluğumdan beri geliyorum, bu mutfakta binlerce kez yemek yedim, inan bana, iyi vesilenin ne olduğunu bilirim!

Sesindeki bu küçük kendini beğenmiş ton, ne yazık.

Bana sırtını döndü, kıpırdamadan ateşe bakıyordu.

– Chloé, gitmeni istemiyorum...

Makarnaları süzgece, kurulama bezini de süzgecin üstüne attım.

– Beni sinirlendiriyorsunuz. Saçma sapan konuşuyorsunuz. Gerçekten yorucusunuz. "Gitmeni istemiyorum." Niye bana bu kadar aptalca bir şey söylüyorsunuz ki? Giden ben değilim, hatırlatırım... Bir oğlunuz var, hatırlıyor musunuz? Büyük bir oğlan. Giden oydu. O! Haberiniz yok mu? Ah, çok aptalca. Dinleyin, anlatacağım size, eğlenceli bir hikâye. Ne zamandı bakayım... Önemli değil. Adrien, o şahane Adrien, bavullarını hazırladı geçen gün. Kendinizi benim yerime koyun, şaşırdım elbette. Ah evet, size söylemeyi unuttum, çünkü ben bu oğlanın karısıydım. Karısı, biliyorsunuz, hani şu her yere götürülen ve onu öptüğünüzde gülümseyen pratik varlık. Bu nedenle şaşırmıştım, düşünebiliyor musunuz... valizlerimizle evimizin asansörünün önünde durmuş, saatine bakarak söyleniyordu. Söyleniyordu, çünkü zavallı küçük keçi sinirliydi! Asansör, valizler, karıcığı, uçak, ne yorucu işler! Evet öyle! Çünkü uçağı kaçırmaması gerekiyordu, çünkü içinde metresi vardı! Metres, biliyorsunuz, hani şu biraz sinirlerinizi bozan sabırsız genç kadın. Karıkoca kavgasına vakit yok... Ayrıca karıkoca kavgası çok bayağı kaçar... Dippel ailesinde bunu öğretmediler mi size, ha? Bağırış çağırış, kavga, duygusal iniş çıkışlar, bütün bunlar bayağı, öyle değil mi? Evet, bayağı. Dippellerde *never explain*, *never complain*,[1] hemen başka bir şeye geçilir. Klas buna denir işte.

– Chloé, kes şunu artık!

Ağlıyordum.

– Ne dediğinizi kulağınız duyuyor mu? Benimle nasıl konuştuğunuzu duyuyor musunuz? Ben köpek değilim ki, Pierre. Hey Tanrım, ben sizin köpeğiniz değilim! Onun gözlerini oymadan gitmesine izin verdim, kapıyı usulca kapadım ve şimdi de burada-

1. İngilizce'de "asla anlatma, asla şikâyet etme" anlamında. (ç.n.)

yım, sizin önünüzdeyim, çocuklarımın önündeyim. Güven veriyorum. Güven veriyorum, anlıyor musunuz? Bu kelimeyi anlıyor musunuz? Benim umutsuzluk çırpınışlarımı duyan oldu mu hiç, oldu mu? Bu nedenle küçük kaygılarınızla şimdi bana acımaya kalkmayın. Gitmemi istemiyorsunuz... Ah, Pierre... Size bu kez itaat etmemek zorundayım... Ah, ne kadar üzgünüm... Ben ne kadar...

Bileklerimi yakalamış, bütün gücüyle sıkıyordu. Kollarımı sımsıkı tutuyordu.

– Bırakın beni! Canımı acıtıyorsunuz! Bu ailede hepiniz canımı acıtıyorsunuz! Pierre, bırakın beni.

Ellerini gevşetmesiyle birlikte, başım omzuna düştü.

– Hepiniz canımı acıtıyorsunuz...

Onun gibi hiç kimseye dokunmayan birinin, kendini ne kadar huzursuz hissettiğini düşünmeksizin boynunda ağlıyordum; arada, makarnaların yapışmamaları için bir şey yapmazsam yenmeyecek hale geleceklerini düşünerek, ağlıyordum. "Tamam, Tamam..." diyordu. "Özür dilerim" diyordu. Hatta "Ben de senin kadar üzgünüm..." diyordu... Ellerini ne yapacağını bilemiyordu.

Sonunda sofrayı kurmak için geri çekildi.

– Sana Chloé.

Kadehimi onun kadehine vurdum.

– Evet, bana, diye yanıtladım çarpık bir gülümsemeyle.

– Sen harika bir kızsın.

– Evet, harika. Ayrıca sağlam, cesur... Başka ne?

– Komik.

– Ah, evet, unutuyordum, komik.

– Ama adaletsiz.

– ...

– Haksızlık ediyorsun, değil mi?

– ...

– Sadece kendimi sevdiğimi mi düşünüyorsun?

– Evet.

– O zaman haksızlık değil, aptallık ediyorsun.

Kadehimi uzattım.

– Evet, bunu biliyordum zaten... Bu şahane sıvıdan biraz daha verin.

– Sersem bir ihtiyar olduğumu mu düşünüyorsun?

– Evet.

Başımı sallıyordum. Kötü biri değildim, mutsuzdum.

İçini çekti.

– Niçin sersem bir ihtiyarım?

– Çünkü kimseyi sevmiyorsunuz. Hiçbir zaman kendinizi bırakmıyorsunuz. Hiçbir zaman burada, bizlerle değilsiniz. Hiçbir

zaman konuşmalarımıza, zırvalamalarımıza, sofradaki vasat sohbetlerimize katılmıyorsunuz. Çünkü şefkatli değilsiniz, çünkü hep susuyorsunuz ve bu suskunluğunuzda aşağılamaya benzer bir şey var. Çünkü...

– Dur, dur, tamam, teşekkür ederim.

– Özür dilerim, sorunuza cevap veriyorum. Bana niçin sersem bir ihtiyar olduğunuzu sordunuz, ben de cevap veriyorum. Bu arada, o kadar da yaşlı olduğunuzu düşünmüyorum...

– Çok kibarsın...

– Rica ederim.

Tatlı tatlı gülümseyebilmek için ona dişlerimi gösteriyordum.

– Eğer dediğin gibi biri olsaydım, seni ne diye buraya getirirdim ki? Sizinle geçirdiğim bunca zaman ve...

– Çünkü, çok iyi biliyorsunuz...

– Çünkü, ne?

– Çünkü erdem anlayışınız yüzünden. İyi alilelere özgü şıklıklar. Yedi yıldır burnunuzun dibindeyim, benimle ilk kez ilgileniyorsunuz... Size ne düşündüğümü söyleyeceğim. Sizi ne iyiliksever ne de merhametli buluyorum. Bu konudaki düşüncem çok açık. Oğlunuz bir aptallık yaptı ve siz arkasından ortalığı temizliyor, gediği kapamaya çalışıyorsunuz. Elinizden geldiğince çatlakları doldurmaya çalışacaksınız. Çünkü siz çatlakları sevmezsiniz Pierre, öyle değil mi? Hayır, hiç sevmezsiniz...

Size söyleyeyim, beni buraya görünüşü kurtarmak için getirdiniz. Küçük oğlan bir yaramazlık yaptı, iyi, dişimizi sıkar, yorum yapmadan işleri hallederiz. Eskiden küçük baş belanız, GTİ'sinin tekerlekleriyle köylülerin tarlasındaki ekinleri ezdiği zaman, köylülerin eline üç beş kuruş sıkıştırdığınız gibi, şimdi de gelininize hava aldırıyorsunuz. Size güvenebileceğimi söylemek için o üzüntülü havanıza bürüneceğiniz anı bekliyorum. Maddî açıdan, demek istiyorum. Bu konuda biraz sıkıntılısınız, değil mi? Benim gibi koca bir kıza gördüğü zararın karşılığını ödemek, pancar tarlasındaki köylülerinkinden daha zor değil mi?

Ayağa kalktı.

– Evet, öyle... Dediğim doğruymuş... Aptalsın. Ne korkunç keşif...

Haydi, tabağını uzat bana.

Arkamda duruyordu.

– Beni hiç düşünemeyeceğin bir yerimden yaralıyorsun. Dahası, kanatıyorsun. Ama emin ol sana kızmıyorum, bütün bunları çektiğin acıya bağlıyorum...

Önüme buğusu üstünde bir tabak koydu.

– Ama yine de bir şey var, bir tek şeyi cezasını ödemeden söylemene izin veremem...

– Neyi? dedim gözlerimi kaldırarak.

– Lütfen pancarlardan söz etme. Kilometrelerce çapında bir alanda tek bir pancar tarlası bulamayacağına bahse girerim...

Kendinden hoşnuttu ve hınzır hınzır gülüyordu.

– Hımmm, çok güzel... Aşçılığımı özleyeceksiniz, değil mi?

– Aşçılığını evet, ama geri kalanını almayayım... İştahımı kapattın...

– Gerçekten mi?

– Hayır.

– Beni korkuttunuz!

– Bu harika makarnayı yememi engellemek için söylediklerinden daha fazlası gerekir...

Çatalını tabağına daldırdı ve yapış yapış bir spagetti tomarı kaldırdı.

– Hımmm, nasıl denirdi?.. *Al dente*...

Gülüyordum.

– Seni gülerken görmeyi seviyorum.

Uzun süre hiç konuşmadan oturduk.

– Kızdınız mı?

– Hayır, kızgın değilim, daha çok kafam karışık.

– Üzgünüm.

– İçinden çıkılmaz bir durum karşısında olduğum duygusuna kapılıyorum. Bir tür düğüm... Büyük bir düğüm...

– Benim demek ist...

– Sus, sus. Bırak konuşayım. Bütün bunları hemen çözmem gerekiyor. Çok önemli. Beni anlayabilir misin bilmiyorum, ama dinlemen gerek. İplerden birini çekmem gerekiyor, ama hangisini? Nereden ve neyle başlayacağımı bilmiyorum. Tanrım, o kadar karmaşık ki... Yanlış ipi çekersem ya da çok hızlı çekersem, düğümün daha da sıkı olma riski var. Kendimi bu kadar güçlü ve kötü sıkıştırırsam, yapacak bir şey kalmaz, ben de o zaman çökmüş bir halde ayrılırım yanından. Çünkü Chloé, hayatım, bütün hayatım şu sıkılmış yumruk gibi. Burada, senin önünde, bu mutfaktayım. Altmış beş yaşındayım. Hiçbir şeye benzemiyorum. Biraz önce sarstığın o sersem ihtiyarım ben. Hiçbir şeyi anlamadım, hiçbir zaman altıncı kata çıkmadım. Kendi gölgemden korktum ve işte şimdi burada, kendi ölümümün düşüncesiyle yüz yüzeyim... Lütfen sözümü kesme... Şimdi değil. Bırak bu yumruğu açayım. Birazcık.

İkimize yeniden içki doldurdum.

– Önce en haksız, en acımasız şeyden başlayacağım... Yani senden...

Sandalyesine yaslandı.

– Seni ilk gördüğümde mosmordun. Hatırlıyorum da, şaşırmıştım. Seni şu kapının girişinde görebiliyorum hâlâ... Adrien'e tutunuyordun ve soğuktan tamamen büzülmüş elini bana uzattın. Bana selam veremiyordun, konuşamıyordun, ben de hoş geldin anlamında sıkmıştım kolunu. Parmaklarımın bileğinde bıraktığı beyaz izleri hâlâ hatırlıyorum. Adrien, şaşkın şaşkın bakan Suzanne'a gülerek "Size Şirinlerden birini getirdim!" demişti. Sonra seni yukarı kata çıkardı ve kaynar suyla dolu küvete soktu. Banyoda ne kadar kaldın? Hatırlamıyorum, yalnızca annesine sürekli "Sakin ol anne, sakin ol, iyice ısındığında sofraya otururuz" diyen Adrien'i hatırlıyorum. Çünkü doğru, acıkmıştık, en azından ben acıkmıştım. Beni tanıyorsun, sersem ihtiyarlar acıktıklarında na-

sıl olurlar bilirsin. Sen utangaç bir gülümsemeyle, saçların ıslak, Suzanne'ın eski ev elbiselerinden birini giyinmiş olarak geldiğinde, sizi beklemeden yemeğe oturmayı emretmek üzereydim.

Bu kez yanakların kırmızıydı, kırmızı, kıpkırmızı...

Yemekte bize, *Kırda Bir Pazar* filmini görmek için sinemada kuyruğa girdiğinizi, bilet kalmadığını ve kabadayı Adrien'in –aile özelliği– seni motorunun önüne oturtarak kırda bir pazar teklif ettiğini anlattınız. Kabul etmemek mümkün değildi, sen de kabul etmiştin, bu da senin had safhada donmuş olmanı açıklıyordu, çünkü Paris'ten yağmurluğunun altında bir tişörtle çıkmıştın. Adrien seni gözleriyle yiyordu, onun için zor olmalıydı, çünkü senin başın hep öne eğikti. Senden söz ettiğinde, yüzünde bir gamze beliriyordu, biz de Adrien'in bize gülümsediğini zannediyorduk... Bir de korkunç basket ayakkabılarını hatırlıyorum...

– Sarı Convers'ler, doğru!

– Evet, doğru. Bu nedenle geçen gün Lucie'ye hediye ettiklerimi istediğin kadar eleştirebilirsin... Bak, bunu ona anlatmalıyım... Onu dinleme canım, ben anneni tanıdığımda kırmızı bağcıkları olan sarı basket ayakkabıları giyiyordu...

– Bağcıklarını da mı hatırlıyorsunuz?

– Her şeyi hatırlıyorum Chloé, her şeyi, anlıyor musun? Kırmızı bağcıkları, ertesi gün Adrien motorunun parçalarını sökerken, kiraz ağacının altında okuduğun kitabı bile...

– Neydi?

– *The World According to Garp*, o değil miydi?

– Doğru.

– Suzanne'a, eski mahzene inen küçük merdivendeki otları temizlemeyi teklif etmiştin. Seni otlarla cebelleşirken gördüğünde Suzanne'ın sana nasıl büyük bir sevgiyle baktığını hatırlıyorum. Gözlerinin önünden, ateşten harflerle çakıp duran "Gelin? Gelin?" kelimesinin geçtiği görülüyordu.

Sizi Saint-Amand pazarına götürmüştüm, sen keçi peyniri almıştın, sonra orada birer martini içmiştik. Biz Adrien'le tilt makinesini sarsarken, sen bir yazı okuyordun, Andy Warhol üstüneydi sanırım...

– İnanılır gibi değil, bütün bunları nasıl hatırlıyorsunuz?

– Hafızamın bir yararını görmedim... Birlikte bir şey paylaştığımız ender anlardan biriydi...

– Adrien'le mi demek istiyorsunuz?

– Evet...

– Evet.

Peynir almak için kalktım.

– Hayır, hayır, tabakları değiştirme, hiç gerekmez.

– Olmaz! Peynirinizi aynı tabakta yemekten nefret ettiğinizi biliyorum.

– Nefret mi ederim ben? Ah... Doğru... Yine sersem ihtiyarlara yakışır bir şey, değil mi?

– Iıı... evet, sanırım öyle...

Yüzünü buruşturarak tabağını uzattı.

– Alçak!

Gamzeler.

– Düğününüzü de hatırlıyorum elbette... Sen benim kolumdaydın ve öyle güzeldin ki. Bileğini burkup duruyordun. Kulağıma, "Beni kaçırmalıydınız, şu lanet ayakkabıları arabanızın penceresinden atardım ve Yvette'te midye yemeye giderdik..." diye fısıldadığın sırada, yine o Saint-Amand Meydanı'ndan geçiyorduk. Yaptığın bu şaka başımı döndürmüştü. Eldivenlerimi çekiştiriyordum. Yok, önce kendine koy...

– Hayır, bırakın.

– Daha başka ne anlatabilirim sana?.. Bir gün büromun altındaki kahvede buluşmak için sözleşmiştik, Suzanne'ın sana ödünç verdiği kepçeyi mi ne geri alacaktım. O gün beni sevimsiz bulmuş olmalısın, acelem vardı, endişeliydim... Sen çayını bile bitirmeden kalkmıştım. İşinle ilgili sorular soruyor, büyük olasılıkla cevaplarını dinlemiyordum, neyse... Sonra akşam sofradayken, Suzanne laf olsun diye "Ne var ne yok?" diye sordu, ben de şöyle cevap verdim: "Chloé hamile." "Sana söyledi mi?" "Hayır. Zaten kendisinin bildiğinden de emin değilim." Suzanne omuz silkmiş,

gözlerini yukarı kaldırmıştı, ama ben haklıydım. Birkaç hafta sonra, güzel haberi verdiniz bize...

– Nasıl tahmin etmiştiniz?

– Bilmiyorum... Sanki yüzünün rengi değişmişti, yorgunluğunun nedeni başkaymış gibi geldi bana...

– ...

– Uzun süre böyle devam edebilirim anlatmaya. Görüyorsun, haksızlık ediyorsun işte. Ne diyordun bakayım? Bunca zaman, bunca yıl boyunca, seninle hiç ilgilenmemişim... Ah, Chloé, umarım utanmışsındır.

Kötü kötü bakıyordu.

– Buna karşılık bencilim, bu konuda haklısın. Sana gitmeni istemediğimi söylüyorum, çünkü gitmeni istemiyorum. Kendimi düşünüyorum. Kendi kızımdan daha yakınsın bana. Kızım bana sersem bir ihtiyar olduğumu hiçbir zaman söylemeyecek, sadece sersem bir ihtiyar olduğumu düşünmekle yetinecek, o kadar!

Tuzu almak için ayağa kalkmıştı.

– Ama... Neyin var?

– Hiç. Hiçbir şeyim yok.

– Ama var, ağlıyorsun.

– Hayır, ağlamıyorum. Bakın ağlamıyorum.

– Hayır, ağlıyorsun! Bir bardak su ister misin?

– Evet.

– Ah, Chloé... Ağlamanı istemiyorum. Bu beni mutsuz ediyor.

– İşte! İşte yine siz! İflah olmaz birisiniz...

Bunu neşeli bir tonda söylemeye çalışıyordum, ama burnumdan sümük baloncukları çıkıyordu, acınası bir durumdu.

Gülüyordum. Ağlıyordum. Bu şarap beni hiç neşelendirmiyordu.

– Sana bütün bunları anlatmamalıydım...

– Yok, hayır. Aynı zamanda benim anılarım bunlar... Yalnızca biraz alışmam gerekiyor. Bilmem farkında mısınız ama, benim için çok yeni bir durum bu... On beş gün önce rahatı yerinde bir anneydim. Akşam yemeği daveti vermek için, metroda ajandamı karıştırıyordum ve çıkacağımız tatili düşünerek tırnaklarımı tör-

pülüyordum. "Kızları da götürelim mi yoksa ikimiz mi gidelim?" diye düşünüyordum. Yani içine düştüğüm şu ikileme bakın...

Şöyle şeyler de düşünüyordum: "Başka bir ev bulmamız lazım, bu ev güzel ama çok karanlık..." Bu konuyu açmak için Adrien'in düzelmesini bekliyordum, çünkü son zamanlarda pek iyi görünmüyordu... Çabuk sinirleniyordu, kırılgandı, yorgundu... Onun için endişeleniyordum. "Bu deliler şirketinde öldürecekler onu" diyordum, "böyle saçma çalışma saatleri olur mu?"

Pierre ateşe doğru dönmüştü.

– Her türlü konforu olan, ama inceliklerden uzak bir hayat, değil mi?

Onu akşam yemeği için bekliyordum. Saatlerce bekliyordum. Hatta onu beklerken çoğunlukla uyuyakalıyordum... Sonunda bitkin bir suratla, kuyruğunu kıstırmış bir halde geliyordu. Gerinerek mutfağa gidiyordum. Gücümü topluyordum. Aç değildi tabiî ki, nezaketen iştahı yokmuş gibi yapıyordu. Ya da belki, gelmeden önce bir şeyler atıştırıyorlardı birlikte. Belki...

Kim bilir karşımda oturmak ne ağır geliyordu ona! Her zamanki neşem ve Firmin-Gédon Parkı'nda yaşananlarla ilgili dizi romanlarımla ne kadar ağırdım kim bilir... Düşünüyorum da, onun için ne işkenceydi... Lucie'nin bir dişi düştü, annem iyi değil, küçük Arthur'ün Polonyalı bakıcısı, komşu kadının oğluyla çıkıyor, mermer heykelimi bu sabah bitirdim, Marion saçlarını kesti, korkunç oldu, öğretmen yumurta kutuları istiyor, yorgun görünüyorsun, bir günlük izin al, elini ver, tekrar ıspanak alır mısın? Zavallı... sadık olmayan ama bundan tedirginlik duyan bir adam için ne büyük bir işkence. Ne işkence... Ama ben hiçbir şeyi görmüyordum. Bir şeyin değişmekte olduğunu görmedim, anlıyor musunuz? Nasıl bu kadar kör olunur? Nasıl? Ya tam bir geri zekâlıydım ya da ona sonsuz güvenim vardı. Aslında ikisi de aynı şey demek ya...

Arkaya doğru kaykıldım.

– Ah Pierre... Şu hayat ne boktan...

– Lezzetli, değil mi?

– Çok. Şarabın vaat ettiği şeyleri bu kadar az yerine getirmesi ne yazık...

– Bunu ilk defa içiyorum.

– Ben de.

– Senin gül ağacın gibi, etiketi için satın almıştım...

– Evet. Ne boktan... Saçma sapan.

– Ama sen daha gençsin...

– Hayır, yaşlıyım, kendimi yaşlı hissediyorum. Tamamen çöktüm. Sanırım bundan böyle temkinli olacağım. Hayatıma kapı deliğinin ardından bakacağım. Kapıyı artık açmayacağım. Geri çekilin. Beyaz patinizi gösterin. İyi, şimdi de diğerini. Terlikleri giyin. Antrede kalın. Kıpırdamayın.

– Hayır, hiçbir zaman böyle bir kadın olmayacaksın. İstesen de olamazsın. İnsanlar, dingonun ahırına girer gibi hayatına girmeye devam edecekler, yine acı çekeceksin ve bu da çok iyi bir şey. Senin için endişelenmiyorum.

– Tabiî ki hayır...

– Tabiî ki hayır, ne?

– Benim için endişelenmiyorsunuz. Zaten hiç kimse için endişelenmiyorsunuz...

– Doğru, haklısın. İnsanların sorunlarına eğilmeyi bilmiyorum.

– Neden?

– Bilmiyorum. Çünkü insanlar beni ilgilendirmiyor, sanırım...

– ...Adrien dışında.

– Ne olmuş Adrien'e?

– Onu düşünüyorum.

– Adrien için endişeleniyor musunuz?

– Evet, sanırım... Evet.

Her halükârda en çok onun için endişeleniyorum...

– Neden?

– Çünkü mutsuz.

Şaşırıp kaldım.

– İşte bu en güzeli! Hiç de mutsuz değil... Tam tersine, çok mut-

lu! Sıkıcı ve çökmüş bir kadını, sıfır kilometre, eğlenceli bir kadınla değişti. Hayatı bugün çok daha eğlenceli, biliyor musunuz?

Kazağımın kolunu kıvırdım.

– Saat kaç oldu? Ona çeyrek var. Küçük mağdurumuz neredедir acaba? Belki sinemada ya da tiyatroda. Ya da bir yerlerde yemek yiyordur. Şu sıra aperitiflerini bitirmiş olmalılar... Daha sonrasını hayal ederek kadının avucunu okşuyordur. Dikkat, yemekler geliyor, kadın elini geri çekiyor ve gülümsemesine karşılık veriyor. Ya da yataktalar... Bu daha muhtemel, değil mi? Eğer yanlış hatırlamıyorsam, ilk başlarda fazla sevişilir...

– Edepsizsin.

– Kendimi koruyorum.

– Ne yapıyor olursa olsun, mutsuz.

– Benim yüzümden mi, bunu mu söylemek istiyorsunuz? Onun keyfini mi kaçırıyorum? Ah, nankör ben...

– Hayır, senin yüzünden değil. Kendi yüzünden. İnsana, kendisinden talep edilen hiçbir şeyi vermeyen bu hayat yüzünden. Çabalarımız anlamsız...

– Haklısınız, zavallı sevgilim...

– Beni dinlemiyorsun.

– Hayır.

– Niçin dinlemiyorsun?

Ekmeğimin ucunu ısırıyordum.

– Çünkü siz bir buldozersiniz, yolunuza çıkan her şeyi yıkıyorsunuz. Çektiğim acı size... nasıl desem... size fazla gelecek ve yakında canınızı sıkacak, biliyorum. Sonra şu kan bağı denilen hikâye de var... Şu geri zekâlı kavram... Çocuklarınızı kollarınıza almak, bir kez olsun onları sevdiğinizi söylemek umurunuzda değildi, ama bunun yanı sıra biliyorum ki hep savunacaksınız onları. Ne söylerlerse söylesinler, ne yaparlarsa yapsınlar, bizim gibi barbarların karşısında hep haklı olacaklar. Sizinle aynı adı bile taşımayan bizler karşısında.

Çocuklarınız sizi memnun edecek çok şey yapmadılar, ama onları eleştirme hakkı yine sadece size ait. Bir tek size! Adrien beni burada kızlarla bırakıp, çekip gitti. Tamam, bu da sizi rahatsız

ediyor ama yalnızca o kadar, sizden bu konuda birkaç sert söz duymayı ummuyorum artık. Birkaç sert söz... Bir şeyi değiştirmezdi, ama çok hoşuma giderdi. Bilseydiniz ne kadar çok... Evet, küçüklük bu... Ben küçük bir insanım. Ama, söylemeyi çok da iyi bildiğiniz, içten gelen, sert birkaç söz...

Niye onun hakkında bir iki şey söylemiyorsunuz? Oysa hak ediyorum bunu. Masanın ucunda oturan patrik hazretlerinin mahkûmiyet kararını bekliyorum. Bütün bu yıllar boyunca dünyayı yargılayışınızı dinledim. İyiler, kötüler, saygınızı hak edenler, etmeyenler. Yıllardır attığınız nutuklarınıza, otoritenize, bir kumandan edasıyla yüz ekşitmelerinize, suskunluğunuza çarpıp duruyorum... Bütün o sahte afra tafra... Sürekli kafamızı şişirdiniz Pierre...

Biliyor musunuz, ben basit bir varlığım ve sizden şunu duymak istiyorum: benim oğlum pis herifin biri, senden özür dilerim. Buna ihtiyacım var, anlıyor musunuz?

– Bu konuda bana güvenme.

Tabaklarımızı aldım.

– Size güvenmiyordum zaten.

– Tatlı ister misiniz?

– Hayır.

– Hiçbir şey istemiyor musunuz?

– Her şey berbat oldu... Yanlış ipi çekmiş olmalıyım...

Onu dinlemiyordum.

– Düğüm yeniden sıkılaştı ve işte, birbirimizden olmadığı kadar uzaklaştık... Sersem bir ihtiyarım ben. Bir canavar... Başka ne?

Süngeri arıyordum.

– Başka ne daha?

Gözlerinin içine baktım.

– Dinleyin Pierre, ayakta duramayan, çünkü babası tarafından hiçbir zaman gerekli desteği görmemiş bir adamla yaşadım yıllarca. Adrien'i tanıdığımda, sizi hayal kırıklığına uğratmak korkusuyla hiçbir şeye cesaret edemiyordu. Kalkıştığı her iş ise beni deli

ediyordu, çünkü bu işi kendisi için değil, sizin için yapıyordu. Sizi hayran bırakmak ya da canınızı sıkmak için. Sizi kışkırtmak ya da mutlu etmek için. Acınası bir durum. 20 yaşımı yeni doldurmuştum daha, onun için hayatımdan vazgeçtim. Onu dinlemek ve nihayet içini döktüğünde ensesini okşamak için. Hiçbir şeyden pişmanlık duymuyorum, zaten başka türlü yapamazdım. Onun gibi bir oğlanın kendini bu kadar aşağı görmesi beni hasta ediyordu.

Her şeyi çözmek ve neyin değişmesi gerektiğini bulmak için geceler geçirdik. Onu sarstım. Ona bin kez, gösterdiği gerekçelerin çok basit olduğunu söyledim. Fazla basit! Güzel kararlar aldık, sonra bu kararlara uymadık, yenilerini bulduk ve sonuçta, o eğitimine yeniden başlasın diye, ben okulu bıraktım. Kollarımı sıvadım ve üç yıl boyunca, Louvre'un zemin katlarında zaman tüketmeye gitmeden önce, onu her gün fakülteye bıraktım. Aramızda bir anlaşmaydı bu: o sizden söz etmediği sürece şikâyet etmiyordum. Bununla övünmüyorum tabiî. Ona "sen en iyisin" demedim. Onu yalnızca sevdim. Sev-dim. Neden söz ettiğimi anlıyor musunuz?

– ...

– İşte bu yüzden kaldırmakta biraz zorlanıyorum bugün, anlıyor musunuz?

Masanın üstündeki ellerinin çevresini süngerle sildim.

– Kendine güveni geldi ve harika çocuk kıpırdadı. Bir yetişkin gibi kendi gemisini yürüttü ve kötü kalpli babasının duygulu gözlerinin önünde eski derisini attı. İtiraf edin ki katlanılması biraz zor, değil mi?

– ...

– Bir şey söylemeyecek misiniz?

– Hayır. Gidip yatacağım.

Bulaşık makinesini çalıştırdım.

– Tamam, iyi geceler.

* * *

Yanaklarımı ısırıyordum.

Daha korkunç olanları kendime saklıyordum.

Kadehimi aldım ve gidip kanepeye oturdum. Ayakkabılarımı çıkarıp, yastıkların altına büzüldüm. Masanın üstündeki şişeyi almak için yeniden kalktım. Ateşi karıştırdım, ışığı söndürdüm ve rahatça kanepeye gömülmek için geri döndüm.

Hâlâ sarhoş olmadığım için pişmandım.
Burada olduğum için pişmandım.
Pişmandım... O kadar çok şeye pişmandım ki.
O kadar çok şeye...

Başımı koltuğun kenarına koydum ve gözlerimi kapattım.

– Uyuyor musun?
– Hayır.

Gidip kadehini doldurdu ve yandaki koltuğa oturdu.

Rüzgâr hâlâ devam ediyordu. Karanlıktaydık. Ateşi seyrediyorduk.
Arada bir, birimiz içiyor, diğeri de onu taklit ediyordu.
Ne iyi ne de kötüydük. Yorgunduk.

Uzun bir süre sonra şöyle dedi:
– Biliyor musun, daha cesur olabilseydim, senin dediğin gibi bir adam haline gelmezdim...
– Efendim?
Ona cevap verdiğim için şimdiden pişmandım. Bu boktan şeylerden söz etmek istemiyordum. Beni rahat bırakmasını istiyordum.
– Her zaman terk edilenin acısından söz edilir, peki gidenin acısını hiç düşündün mü?
Aman Tanrım, dedim içimden, bu aptal ihtiyar yine hangi teorilerle kafamı şişirecek?
Gözümün ucuyla ayakkabılarımı arıyordum.
– Bunu yarın konuşuruz Pierre, kalkıyorum... Bıktım.

– Mutsuzluğa neden olanların acısı... Terk edilenler için üzülürüz, teselli ederiz onları, peki ya gidenler?
– Daha ne istiyorlar, diye bağırdım, bir de ödül mü verelim?

Cesaretlendirici sözler mi söyleyelim?!

Beni duymuyordu.

– Bir sabah aynada kendilerine bakan ve "Benim hata yapma hakkım var mı?" sorusunu, yalnızca kendileri için, açıklıkla soranların cesareti... Yalnızca bu birkaç sözcük... Hayatına karşıdan bakma ve orada hiçbir şeyin düzgün, hiçbir şeyin uyumlu olmadığını görme cesareti... Her şeyi kırma, her şeyi yıkma cesareti... bencillikten mi? Yalnızca bencillikten mi? Hayır, değil... O zaman neden? Yaşama içgüdüsü mü? Doğru görebilmek mi? Ölüm korkusu mu?

Meydan okuma cesareti. Hiç değilse hayatında bir kez. Kendine meydan okuma. Kendine. Yalnızca kendine. Neyse.

"Hata yapma hakkı", küçücük bir deyim, küçücük bir cümle parçası, peki bu hakkı kim verecek sana?

Kendinden başka, kim?

Elleri titriyordu.

– Ben bu hakkı kendime tanımadım... Ben kendime hiçbir hak tanımadım. Yalnızca görevler. Ve işte ne hale geldim: sersem bir ihtiyar. Kendisine saygı duyduğum ender insanlardan birinin gözünde sersem bir ihtiyarım. Ne fiyasko...

Çok düşmanım oldu. Bununla övünmüyorum, şikâyet de etmiyorum, umursamıyorum. Ama arkadaşlar... Beni sevmelerini istediğim insanlar? Çok az, çok az... Onların içinde sen de varsın. Sen Chloé, çünkü hayatla baş etme yeteneğin var. Çünkü hayatı avuçlarında tutuyorsun. Yerinde durmuyorsun, dans ediyorsun, bir eve yağmur yağdırmayı ve güneş açtırmayı biliyorsun. Etrafındaki insanları mutlu etmek gibi harika bir yeteneğin var. Şu küçük gezegende ne kadar huzurlusun, ne kadar huzurlusun...

– Sanıyorum aynı kişiden söz etmiyoruz...

Beni duymadı.

Dimdik oturuyordu. Artık konuşmuyordu. Bacak bacak üstüne atmamıştı. Kadehi bacağının üstünde duruyordu.

Yüzünü seçemiyordum.
Yüzü koltuğun gölgesinde kalmıştı.

– Bir kadını sevdim... Suzanne'dan değil, başka bir kadından söz ediyorum sana.

Gözlerimi açtım.

– Onu her şeyden çok sevdim. Her şeyden...
İnsanın birini bu kadar sevebileceğini bilmiyordum... En azından benim, ben... bu tür bir sevgiye *programlanmamış* olduğumu sanıyordum. İlanı aşklar, uykusuzluklar, tutku fırtınaları, bütün bunlar başkaları içindi. Zaten tek başına tutku sözcüğü bile beni güldürürdü. Tutku, tutku! Benim için hipnoz ile batıl inanç arası bir şeydi bu tutku. Benim ağzımda neredeyse küfür gibi bir şey oluyordu. Sonra, hiç beklemediğim bir anda başıma geldi. Ben... ben bir kadını sevdim.
Bir hastalığa yakalanmış gibi âşık oldum. İstemeden, inanmadan ve kendimi koruyamadan, sonra...
Boğazını temizledi.
– Sonra onu kaybettim. Aynı biçimde.

Kıpırdamıyordum. Kafamın üstüne demirle vurulmuş gibiydi.

– Adı Mathilde'di. Hâlâ da adı Mathilde zaten. Mathilde Courbet. Ressam Courbet gibi...
Kırk iki yaşındaydım ve kendimi daha o zaman yaşlı buluyordum. Ben kendimi hep yaşlı buldum zaten. Genç olan Paul'dü. Paul hep genç ve yakışıklı olacak.
Ben Pierre'dim, geçim sıkıntısı içinde olan, çalışkan.
On yaşında yüzüm bugünkü haline gelmişti bile. Aynı saç kesimi, aynı gözlükler, aynı davranışlar, aynı küçük eller. On yaşındayken de, sıra peynire geldiğinde sanırım tabağımı değiştiriyordum...

Karanlıkta gülümsedim ona.

– Kırk iki yaş... İnsan kırk iki yaşında hayattan ne bekler?

Ben, hiç. Ben hiçbir şey beklemiyordum. Çalışıyordum. Daha çok, daha çok ve her zaman. Çalışmak benim kamuflaj giysimdi, zırhımdı, gerekçemdi. Yaşamamak için gerekçem. Çünkü yaşamayı fazla sevmiyordum. Bu iş için yetenekli olmadığıma inanıyordum.

Kendime zorluklar, güçlükle tırmanılacak dağlar yaratıyordum. Bu dağları aştığımda, yenilerini yaratıyordum. Oysa hırslı biri değildim, hayal gücüm yoktu.

İçkisinden bir yudum aldı.

– Ben... Bütün bunları bilmiyordum, biliyor musun... Mathilde öğretti bana. Ah Chloé... Nasıl seviyordum onu... Nasıl seviyordum... Orada mısın hâlâ?

– Evet.

– Beni dinliyor musun?

– Evet.

– Canını sıkıyor muyum?

– Hayır.

– Uyuyacak mısın?

– Hayır.

Ateşe kütük atmak için kalktı. Şöminenin önüne diz çöküp, öylece kaldı.

– Benim neyime kızıyordu biliyor musun? Çok geveze oluşuma. Düşünebiliyor musun? Ben... Çok geveze! İnanılmaz, değil mi? Ama doğruydu... Başımı karnına koyar ve konuşurdum. Saatlerce konuşurdum. Hatta günler boyu. Onun teninin üstünde gittikçe boğuklaşan sesimi dinlerdim. Tam bir lafebesi... Onu sarhoş ederdim. Nefes aldırmazdım. Gülerdi. Bana, şişştttt, bu kadar çok konuşma, artık duyamıyorum seni, derdi. Niye bu kadar çok konuşuyorsun?

Telafi etmem gereken kırk iki yıllık sessizlik vardı. Kırk iki yıldır susuyordum, her şeyi kendime saklıyordum. Demin ne diyor-

dun? Suskunluğumda aşağılayıcı bir yan olduğunu söylüyordun, değil mi? Bu çok yaralayıcı, ama anlayabiliyorum, bana yöneltilen eleştirileri anlayabiliyorum. Anlayabiliyorum ama kendimi savunmak istemiyorum. Zaten sorun da burada... Aşağılama olduğunu hiç sanmam. Sana ne kadar inanılmaz görünürse görünsün, benim suskunluğumda bence utangaçlık var. Sözlerine belli bir önem atfedecek kadar sevmiyorum kendimi. Bir şey söylemeden önce yedi kere düşün, der bir atasözü. Ben sekiz kere düşünüyorum. İnsanlar açısından cesaret kırıcıyım... Mathilde'den önce kendimi sevmiyordum, şimdi ise çok daha az seviyorum. Sanırım bundan ötürü böyle sertim...

Oturmuştu.

– Çalışırken sertim, çünkü orada rol yapıyorum, anlıyor musun? Sert olmak zorundayım. Onları korkunç biri olduğuma inandırmak için. Sırrımı öğrenselerdi neler olurdu, düşünebiliyor musun? Utangaç olduğumu öğrenselerdi? Aynı sonuca ulaşmak için başkalarının üç katı çalışmam gerektiğini? Zayıf bir hafızam olduğunu? Algılayışımın ağır olduğunu? Düşünebiliyor musun? Eğer bütün bunları bilselerdi, beni çiğ çiğ yerlerdi!

Ayrıca kendimi sevdirmeyi de bilmiyorum... Etkileme gücü denir ya, o yok bende. Maaş artışı olacağını söylerken, ters bir tonla konuşuyorum, teşekkür edilirse cevap vermiyorum, küçük bir jest yapmak istediğimde kendimi tutuyorum, iyi bir haber vereceksem, bu görevi Françoise'a veriyorum. İdare, insan kaynakları alanında, onların da söylediği gibi, felaket biriyim, gerçek bir felaket.

Bu yüzden, hiç istemediğim halde, Françoise beni, beceriksiz patronlar için düzenlenen bir staja yazdırdı. Ne anlamsızlık... Maillot'daki Concorde La Fayette binasında iki gün boyunca kapanıp, bir psikolog ile aşırı heyecanlı bir Amerikalının demagoji dolu laf salatalarını yutmak. Amerikalı sonunda kitabını satıyordu. *Be the Best and Work in Love.* Tanrım, düşünüyorum da, ne üçkâğıtçılıktı...

Hatırlıyorum, stajın sonunda bize anlayışlı iyi patron diploma-

sı vermişlerdi. Diplomayı Françoise'a verdim, o da temizlik malzemelerini ve tuvalet kâğıtlarını koyduğumuz dolaba raptiyeledi. "İyi miydi?" diye sordu bana. "Çok acı vericiydi" dedim. Güldü.

"Bakın Françoise" diye ekledim, "siz ki buranın Tanrısı sayılırsınız, merak edenlere benim sevecen biri olmadığımı, ama işlerini hiçbir zaman kaybetmeyeceklerini, çünkü matematiğimin çok kuvvetli olduğunu söyleyin."

"Amin" dedi başını eğerek.

Ama doğruydu. Yirmi beş yıllık tiranlığım boyunca, hiç grev yaşanmadım ve kimseyi işten çıkarmadım. Hatta çok zor zamanlar olan 90'lı yılların başında bile kimseyi işten atmadım. Kimseyi, anlıyor musun?

– Ya Suzanne?

– ...

– Onunla niye bu kadar sertsiniz?

– Öyle mi görüyorsun?

– Evet.

– Nasıl sert?

– Sert.

Başını yeniden koltuğun kenarına koymuştu.

– Suzanne onu aldattığımı anladığı zaman, onu uzun süredir aldatmıyordum artık. Ben... Neyse, bunu daha sonra anlatırım... O zamanlar Convention Sokağı'nda oturuyorduk. O evi sevmiyordum. Suzanne'ın evi döşeyiş tarzını sevmiyordum. Orada boğuluyordum. Fazla eşya, fazla biblo, fazla aile fotoğrafı vardı, her şey fazlaydı. Böyle söylediğime bakma, aslında önemi yoktu. Eve uyumak için geliyordum, bir de ailem orada yaşadığı için. Bu kadar. Bir akşam onu yemeğe götürmemi istedi. Evin altındaki restorana gittik. Kötü bir tür pizzacı. Neon ışıkları Suzanne'ın yüzüne korkunç bir görünüm veriyordu. Suzanne yüzüne çoktan yıkılmış kadın ifadesi oturtmuştu zaten, bu restoran ve ışıklar durumu iyileştirmiyordu. Kötü bir şeydi, ama özellikle yapmamıştım. Önüme çıkan ilk boktan restoranın kapısını aç-

mıştım... Başıma gelecek şeyi hissedip, yatağımdan uzakta olmak istememiştim. Gerçekten de başıma gelecek olan, gelmekte gecikmedi, mönüyü almasıyla birlikte hıçkırıklara boğulması bir oldu.

Her şeyi biliyordu. Daha genç bir kadın olduğunu. Ne zamandır sürdüğünü ve neden sürekli gittiğimi şimdi anlıyordu. Artık dayanamıyordu. Ben bir canavardım. Bu kadar aşağılanmayı hak ediyor muydu? Böyle davranılmayı hak etmiş miydi? Pis bir hizmetçi gibi. Başlangıçta göz yummuştu. Bir şeylerden şüpheleniyordu ama bana güveniyordu. Bunun bir anlık bir çılgınlık, bir azgınlık, hâlâ beğenilme isteği olduğunu düşünüyordu. Erkekliğime güvenmemi sağlayacak bir şey. Sonra işim vardı. İşim çok vaktimi alıyordu, çok zordu. O ise kendini tamamen yeni evin düzenlenmesine vermişti. Her şeyi aynı anda idare edemiyordu. Aynı anda bütün cephelerde olamazdı! Bana güveniyordu! Sonra ben hastalandım, o da göz yumdu. Ama şimdi artık buna dayanamazdı. Hayır, artık bana katlanamazdı. Bencilliğim, aşağılayıcı davranışlarım, üslubum... O sırada garson sözünü kesti ve Suzanne bir saniye içinde maske değiştirdi. Gülümseyerek bilmemneli tortellini hakkında bilgi istedi garsondan. Büyülenmiştim. Garson bana doğru döndüğünde, şaşkın bir biçimde "Ba... Bayanınkinin aynısı" diye geveledim. Bir saniye bile şu lanet mönüye bakmayı düşünmemiştim, tahmin edersin. Bir saniye bile...

Suzanne'ın ne kadar güçlü olduğunu o zaman anladım. Onun inanılmaz gücünü. Silindir gibi denir ya, öyleydi. En başından beri en güçlünün içten içe o olduğunu, hiçbir şeyin onu gerçekten sarsamayacağını o an anladım. Aslında yalnızca sıradan bir takvim sorunuydu bu. Şimdi başımdaki bitleri ayıklamaya gelmişti, çünkü deniz kenarındaki evinin işleri bitmişti. Son çerçeve asılmış, son perde kornişi takılmış, nihayet bana doğru dönmüş ve bende fark ettiği şey karşısında dehşete düşmüştü.

Zor bela cevap veriyordum ona, kendimi cansız bir biçimde savunuyordum, söyledim sana, o sırada Mathilde'i çoktan kaybetmiştim...

Paris'in On Beşinci Bölgesindeki pis bir pizzacıda, karşımda sinirli sinirli konuşan karıma bakıyordum ve sesi kapatmıştım.

El kol hareketleri yapıyordu, yanaklarından iri gözyaşları akıyordu, burnunu siliyor ve tabağına sos koyuyordu. Ben, bütün bu zaman boyunca çatalıma sürekli iki üç spagettiyi doluyor, ama bir türlü ağzıma götüremiyordum. Ben de ağlamak istiyordum ama kendimi tutuyordum...

– Niye kendinizi tutuyordunuz?

– Sanırım eğitim meselesi... Ayrıca kendimi hâlâ çok kırılgan hissediyordum... Kendimi bırakma riskini göze almama izin veremezdim. Orada değil. O an değil. Onunla değil. Bu berbat, pis lokantada değil. Ben... Nasıl desem... Çok kırılgandım.

Sonra bana, boşanma işlemlerini başlatmak için bir avukata başvurduğunu anlattı. Birden dikkat kesildim. Avukat mı? Suzanne boşanmak mı istiyor? İşlerin bu kadar ileriye gittiğini, onun bu kadar yaralandığını düşünmemiştim... Gidip, arkadaşlarından birinin görümcesi olan şu kadını görmüştü. Çok tereddüt etmişti ama bir hafta sonu sonrası eve döndüğümde, kararını vermişti. Bu kararı dönüş yolunda almıştı, otoyol gişesi için bozuk parası olup olmadığını sormak dışında tek kelime konuşmamıştım onunla. O da evliliğimizle ilgili bir tür Rus ruleti oynanıştı: Pierre benimle konuşursa kalırım, konuşmazsa boşanırım.

Altüst olmuştum. Onun bu kadar iyi oyuncu olduğunu bilmiyordum.

Şimdi yüzüne yeniden renk gelmişti ve bana bakarken kendine daha güvenliydi. Elbette ne var ne yok söylemişti. Süresi giderek uzayan ve sıklaşan yolculuklarım, aile hayatına karşı ilgisizliğim, çocukları gözümün görmeyişi, hiçbir zaman imzalamadığım karneleri, benim rahatım için, ailesine, kendisine ait olan şirketin yolunda gitmesi için, her şeyi benim etrafımda düzenlemekle geçirdiği kayıp yıllar... Bu arada, feda ettiği kendi varlığı. Zavallı annemle sonuna kadar nasıl ilgilenmişti. Kısaca her şeyi söyledi, anlatmaya ihtiyaç duyduğu her şeyi, ayrıca avukatların tazminatı tespit edebilmek için duymayı sevdikleri her şeyi.

Ben de kendimi toparlamıştım, beklenen konuya geliyorduk. Ne istiyordu? Para mı? Ne kadar? Bana belli bir rakam söylemeliydi, çek defterimi çıkartmıştım bile.

Ama hayır, bu kadar kolay sıyıracağımı sanan bu halimi iyi tanıyordu... Gerçekten acınacak haldeydim... İki lokma tiramisu arasında hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Niye hiçbir şey anlamıyordum? Hayatta yalnızca güç ilişkileri yoktu. Para her şeyi satın almazdı. Her şeyi yeniden satın alamazdı. Hiçbir şey anlamamış gibi mi yapıyordum? Bir kalbe sahip miydim acaba? Gerçekten acınacak haldeydim. Acınacak...

Sert bir biçimde, "Peki o zaman niye boşanmak istemiyorsun?" diye sordum sonunda. "Bütün hataları üstüme alıyorum. Hepsini, beni duyuyor musun? Hatta annemin korkunç karakterini bile, eğer hoşuna gidecekse bu konuda bir yerleri imzalarım, ama avukatla kendini yorma, kaç para istediğini söyle de bitsin lütfen."

Onu en can alıcı yerinden vurmuştum.

Başını kaldırdı ve gözlerimin içine baktı. Yıllardır ilk kez bu kadar uzun bakışıyorduk. Yüzünde yeni bir şey keşfetmeye çalışıyordum. Gençliğimizi belki... Onu ağlatmadığım zamanları. Hiçbir kadını ağlatmadığım ve masada aşk duygusu konusunda sohbet etme düşüncesini bile yakışıksız bulduğum zamanları.

Ama yüzünde hiçbir şey göremedim. Yalnızca itiraflara hazırlanan yenilmiş bir eşin biraz hüzünlü asık yüzünü. Avukata yeniden gitmemişti, çünkü cesareti yoktu. Hayatını, evini, çocuklarını, alışveriş ettiği dükkânları seviyordu... Kendine itiraf etmekten utanıyordu ama gerçek şuydu: beni terk etmeye cesareti yoktu.

Cesareti yoktu.

Eğer istiyorsam kadınların peşinden koşabilirdim, eğer bana iyi gelecekse başkalarıyla yatabilirdim, ama o gitmeyecekti. Elde ettiği şeyleri kaybetmeyecekti. Bu sosyal yapıyı. Arkadaşlarımızı, ilişkilerimizi, çocukların arkadaşlarını. Bir de içinde daha hiç uyumadığımız bu şirin evi... Bu riski almak istemiyordu. Sonuç olarak ona ne zararı olurdu ki? Karılarını aldatan kocalar vardı... Hatta bir yığın... O güvenmişti ve kendi hikâyesinin sıradanlığı

karşısında düş kırıklığı yaşamıştı. Bu böyleydi. Suç bacaklarımızın arasından sarkan şeydeydi. Sessiz kalmak ve fırtınanın dinmesini beklemek gerekiyordu. İlk adımı o atmıştı, ama artık Bayan Pierre Dippel olmamak düşüncesi onu güçsüzleştiriyordu. Bu böyleydi, kendisi için yapacak bir şey yoktu. Çocuklar olmadan, ben olmadan hiçbir değeri yoktu.

Ona mendilimi uzattım. Gülümsemeye çalışarak, "Çok önemli değil" diye ekledi, "önemli değil... Senin yanında kalıyorum, çünkü daha iyi bir fikir bulamadım. Bu sefer duruma hâkim olamadım. Her zaman, her şeyi önceden gören ben, oysa şimdi... Olaylar beni aştı sanki." Ağlarken gülümsemeyi sürdürüyordu.

Eline hafifçe vurdum. Bitmişti artık. Ben buradaydım. Kimseyle birlikte değildim. Kimseyle. Bitmişti. Bitmişti...

Dekorasyonun zevksizliği ve patronun bıyıkları üzerine yorumlar yaparak kahvelerimizi içtik.

Vücutları tamamen yara izleriyle kaplı iki eski dost.

Çok büyük bir taşı kaldırmış ve hemen yere bırakmıştık.

Taşın altında kıpırdayan şey fazla korkunçtu.

O gece karanlıkta, Suzanne'ı şefkatle kollarımda tuttum. Daha fazlasını yapamıyordum.

Benim için uykusuz geçen yeni bir gece daha. İtirafları rahatlatacağı yerde, tamamen sarsmıştı beni. O dönemde çok kötüydüm, bunu söylemeliyim. Çok kötü. Çok kötü. Her şey beni yaralıyordu. İçinde bulunduğum durum gerçekten acı veriyordu. Sevdiğim kadını kaybetmiştim ve diğerini de ne kadar hırpaladığımı yeni anlıyordum. Ne tablo ama... Beni peynircisi ve şarkütericisi yüzünden terk etmeyen bir kadınla kalmak için, hayatımın aşkını kaybetmiştim. İçinden çıkılmaz bir durumdu bu. Sabotajdı. Ne Mathilde ne de Suzanne hak ediyordu bunu. Her şeyi ıskalamıştım. Kendimi hiçbir zaman bu kadar mutsuz hissetmemiştim...

İlaçlar da bir şeyi düzeltmezdi, bu kesin, ama biraz daha cesur olsaydım, o gece kendimi asardım.

İçkisini bitirmek için kadehini başına dikti.

– Ama Suzanne sizinle mutsuz değil ki...

– Öyle mi? Böyle bir şeyi nasıl söylersin? Sana mutlu olduğunu mu söyledi?

– Hayır. Böyle söylemedi. Bunu söylemedi ama söylemeye getirdi... Zaten bir an durup, kendine mutlu olup olmadığını soracak türden bir kadın değil...

– Evet, gerçekten de o türden bir kadın değil... Zaten gücü de buradan geliyor. Ama biliyor musun, o gece o kadar acı çektiysem, bunun nedeni büyük ölçüde Suzanne'dır. Onun ne hale geldiğini görünce... O kadar çökük, o kadar boyun eğmiş... Onunla tanıştığımda nasıl fıstık bir kız olduğunu bir görseydin... Kendimle övünmüyorum, gerçekten övünmüyorum, keyif duyulacak bir durum yok ortada. Onu boğdum. Soldurdum. O benim için hep olduğu yerde durandı. Yakında. Elimin altında. İpin ucunda. Çocuklarla. Mutfakta. Benim kazandığım parayı harcayan ve küçük dünyamızı şikâyet etmeden rahat bir biçimde döndüren bir tür iffetli kadın. Hiçbir zaman bir adımdan fazla uzağımda olmadı.

Hangi sırlarını deşmeye çalıştım o güne kadar? Hiçbirini. Ona kendisi, çocukluğu, anıları, pişmanlıkları, bıkkınlığı, cinsel hayatımız, kırılmış umutları, hayalleri konusunda hiç soru sordum mu? Hayır. Hiçbir zaman. Hiç. Hiçbir şey ilgilendirmiyordu beni.

– Bu kadar da büyütmeyin, Pierre. Her şeyi kendi omuzlarınıza yükleyemezsiniz. Kendini cezalandırmak iyi hoş da, yine de bu kadarı... Aziz Sébastien rolünde çok inandırıcı değilsiniz...

– İyi, hiçbir şeyimi yutmuyorsun. Sen benim en gözde küçük cadalozumsun. Bu yüzden seni kaybetmek canımı sıkıyor. Sen burada olmadığında kim bana böyle saldıracak?

– Arada sırada öğle yemeği yeriz...

– Söz veriyor musun?

– Evet.

– Böyle diyorsun ama sonra yapmayacaksın, eminim...

– Bir kural koyarız, örneğin her ayın ilk cuma günü...

– Niye cuma?

– Çünkü taze balığa bayılırım! Beni güzel restoranlara götürürsünüz değil mi?
– En iyilerine!
– Ah, ne kadar keyif alırım... Ama uzun bir süre sonra...
– Uzun süre mi?
– Evet.
– Ne kadar?
– ...
– İyi. Ben sabrederim.
Ateşi karıştırdım.

– Suzanne'a dönecek olursak... Sizin söylediğiniz gibi bu kadar çökük olmasına neden siz değilsiniz, iyi ki de öyle. Sizin icazetiniz olmadan da talep edeceği şeyler vardı. Hani şu *"by appointment to Her Majesty"* [1] diye övünen İngiliz malları var ya. Suzanne, sizin *appointment*'inize gerekmeden neyse o oldu. Biraz can sıkıcısınız, ama Tanrı da değilsiniz herhalde! Suzanne'ın böyle bir tarafı var: Hayırseverler Derneği yöneticisi kadın tarafı; ucuzlukları kovalayan, yemek tarifleri peşinde koşan kadın tarafı; bütün bu cicili bicili şeyleri icat etmek için size ihtiyacı yoktu. Doğuştan böyle, denir ya. Bu onun kanında var, *Temizlerim*, *Eleştiririm*, *Yargılarım*, *Bağışlarım* yanı. Yorucu bir şey, yani beni yorar, ama onun madalyonlarının öbür yüzü bu, Tanrı biliyor ya, sıra sıra madalyonu da yok değil, ne dersiniz?
– Evet. Tanrı biliyor olmalı... Bir şey içmek ister misin?
– Hayır, teşekkür ederim.
– Belki bir bitki çayı alırsın?
– Hayır, hayır. Yavaş yavaş sarhoş olmayı tercih ederim...
– İyi... artık seni rahat bırakacağım.

– Pierre?
– Evet.
– İnanamıyorum.
– Neye?

1. İngilizce "Majestelerinin onayıyla" anlamında. (ç.n.)

– Bana anlattıklarınıza...

– Ben de.

– Peki Adrien?

– Ne olmuş Adrien'e?

– Ona anlatacak mısınız?

– Neyi anlatacak mıyım?

– Yani... bütün bunları...

– Biliyor musun, Adrien beni görmeye geldi.

– Ne zaman?

– Geçen hafta, ve... onunla konuşmadım. Yani, ona kendimden söz etmedim, ama onu dinledim...

– Size ne söyledi?

– Sana söylediğim şeyi, çoktan bildiğim şeyi... Mutsuz olduğunu, artık ne yapması gerektiğini bilmediğini...

– Gelip size içini mi döktü?!

– Evet.

Yeniden ağlamaya başladım.

– Bu seni şaşırtıyor mu?

Başımı salladım.

– Kendimi ihanete uğramış hissediyorum. Siz bile. Siz... Bundan nefret ediyorum. Ben insanlara bunu yapmam, ben...

– Sakin ol. Her şeyi birbirine karıştırıyorsun. İhanetten söz eden kim? Neresi ihanet bunun? Haber vermeden geldi, onu görür görmez dışarı çıkmayı teklif ettim. Cep telefonumu kapattım ve otoparka indik. Arabayı çalıştırdığım anda, bana "Chloé'yi terk edeceğim" dedi. Bir şey söylemedim. Açık havaya çıktık. Soru sormak istemiyordum, onun konuşmasını bekliyordum... Hep şu çözülecek ipler sorunu... Hiçbir şeyi aceleye getirmek istemiyordum. Nereye gideceğimizi bilmiyordum. İtiraf etmem gerekir ki, ben de biraz sarsılmıştım. Maréchaux Bulvarı'na girdim ve kül tablasını açtım.

– Sonra ne oldu? diye sordum.

– Sonra, hiç. Evli. İki çocuğu var. Düşünmüş. Değdiğine karar vermiş...

– Susun, susun... Gerisini biliyorum.

Kâğıt havlu rulosunu almak için kalkmıştım.

– Onunla gurur duyuyor olmalısınız. O iyi bir şey yaptı, değil mi? Hiç değilse o erkek gibi davrandı! Cesur adam! Nasıl da güzel intikam aldı sizden! Ne güzel intikam...

– Bu tonda konuşma.

– İstediğim tonda konuşurum ve ne düşündüğümü de söyleyeceğim size.... Siz ondan da betersiniz. Siz her şeyi ıskaladınız. Evet, takındığınız büyük havalara rağmen, her şeyi ıskaladınız ve Adrien'i kullanıyorsunuz, kendinizi rahatlatmak için onun yatak hikâyelerini kullanıyorsunuz. Bunu iğrenç buluyorum. İkiniz de midemi bulandırıyorsunuz.

– Saçmalıyorsun. Farkındasın, değil mi? Saçmaladığını biliyorsun.

Benimle çok yumuşak konuşuyordu.

– Bu senin dediğin gibi, yalnızca bir yatak hikâyesi olsaydı, bu noktada olmazdık, bunu çok iyi biliyorsun...

– Chloé, konuş benimle.

– Ben bir aptallar kraliçesiyim... Hayır, bir kez olsun karşı çıkmayın bana. Karşı çıkmayın, o kadar memnun olurum ki buna.

– Sana bir şey itiraf edebilir miyim? Çok zor bir itiraf?

– Söyleyin, bulunduğum şu noktada ne fark eder ki zaten?

– Bence bu iyi bir şey.

– İyi olan ne?

– Başına gelen.

– Aptallar kraliçesi olmam mı?

– Hayır, Adrien'in gitmesi. Bence sen bundan daha iyisine layıksın... Biraz zorlama olan bu neşeden daha fazlasına... Ajandanı karıştırarak metroda tırnaklarını törpülemekten, Firmin-Gédon Parkı'ndan, ikinizin de içine düştüğünüz şu durumdan. Sana bunu söylemem çok çirkin, değil mi? Zaten niye karışıyorum ki

ben? Evet, çirkin, ama ne yapalım? Numara yapamam, seni çok fazla seviyorum. Bence Adrien seninle aynı düzeyde değildi. Sen ona biraz bol geldin. Benim düşündüğüm bu...

Söylediklerim hoş değil, çünkü o benim oğlum ve onun hakkında böyle konuşmamam lazım... Evet, biliyorum. Ama işte ben sersem bir ihtiyarım ve görgü kuralları umurumda değil. Sana bunları söylüyorum, çünkü sana güveniyorum. Sen... Sen yeterince sevilmedin. Hayatının şu noktasında sen de benim kadar dürüst olabilseydin, belki alınmış bir ifade takınır, ama içten içe hak verirdin.

– Saçmalıyorsunuz.

– İşte, yine o küçük rahatsız havanı takındın...

– Şimdi de psikanaliz mi yapıyorsunuz?

– Seni, yeterince sevilmediğini hatırlatmak için zaman zaman sıkıştıran o içsesi hiç duymadın mı?

– Hayır.

– Hayır mı?

– Hayır.

– İyi, o zaman ben yanılıyorumdur...

Dizlerine dayanarak öne doğru kaykılmıştı.

– Günün birinde yukarı çıkmalısın diye düşünüyorum.

– Nereden yukarı?

– Yerin üç kat altından.

– Her konuda bir fikriniz var, değil mi?

– Hayır. Her konuda değil. Senin çok daha iyi şeyler yapabileceğin ortadayken, bilmem ne müzesinin mahzenlerinde, malzeme alım satımı işi yapmak da neyin nesi? Boşa harcanan zaman bu. Ne yapıyorsun ki? Kopya mı çıkarıyorsun? Kalıp mı? Bir şeyler mi onarıyorsun? Güzel iş! Nereye kadar yapacaksın bu işi? Emekliliğine kadar mı? Bana memurların o fare deliğinde mutlu olduğunu söyleme...

– Hayır, hayır, diye alayla karışık güldüm, merak etmeyin, söylemeyeceğim.

– Ben senin sevgilin olsaydım, seni ensenden tuttuğum gibi gün ışığına çıkarırdım. Sende bir el becerisi var ve bunu da bili-

yorsun. Bunu kabul et. Yeteneklerini kabul et. Bu sorumluluğu üstlen. Ben seni bir yere getirip bırakır ve "Haydi, şimdi sıra sende. Şimdi senin oyun sıran Chloé, bize içinde sakladığın enerjiyi göster" derdim.

– Peki ya hiçbir şey yoksa içimde?

– O zaman bunu öğrenmen için bir fırsat olurdu bu. Dudağını ısırmayı kes, içimi fena yapıyorsun.

– Herkese bu kadar güzel akıllar veriyorsunuz da, niye kendinize veremiyorsunuz?

– Bu soruya cevap verdim.

– Ne oldu?

– Marion ağlıyor gibi geldi...

– Ben duymu...

– Şişşşttt...

– Tamam, yeniden uykuya daldı.

Tekrar oturup, üstüme battaniyeyi çektim.

– Gidip bakmamı ister misin?

– Hayır, hayır, biraz bekleyelim.

– Peki ben neyi hak ediyorum Bay Her-Şeyi-Bilir?

– Neysen o şekilde davranılmayı hak ediyorsun.

– Yani?

– Bir prenses gibi. Çağdaş zamanlar prensesi.

– Üff... Abuk sabuk.

– Evet, abuk sabuk şeyler söylemeye hazırım, yeter ki bu seni güldürsün... Bana gülümse Chloé.

– Siz delisiniz.

Ayağa kalkmıştı.

– Ah... Güzel! Bunu daha çok sevdim. Giderek daha az aptalca şeyler söylüyorsun... Evet, ben deliyim, hatta sana ne diyeceğim, biliyor musun, deliyim ve açım! Tatlı olarak ne yiyebilirim?

– Buzdolabına bakın... Kızların meyveli yoğurtları var...

– Nerede?

– En altta.
– Şu küçük pembe şeyler mi?
– Evet.

– Hiç fena değil...
Kaşığını yalıyordu.
– Adının ne olduğunu gördünüz mü?
– Hayır.
– Bakın, size uygun.
– *Küçük Hileciler*... Zekice.

* * *

– Gidip yatsak iyi olur, ne dersin?
– Evet.
– Uykun var mı?

Üzgündüm.
– Deştiğimiz bütün bu konulardan sonra nasıl uyurum ki? Büyük bir kazanı karıştırmışız duygusu içindeyim...
– Ben yün çilemi çözdüm, sen kazanını karıştırdın. Kullandığımız imgeler çok eğlenceli...
– Siz matematikçi, ben kocakarı.
– Kocakarı mı? Saçma. Benim prensesim kocakarı olur mu hiç? Amma saçma şeyler söylüyorsun bu akşam.
– Zor bir insansınız, değil mi?
– Çok.
– Neden?
– Bilmiyorum. Belki ne düşünüyorsam söylediğim içindir. İnsanların pek alışık olduğu bir şey değil bu... Sevilmemekten korkmuyorum artık.
– Benim sevmememden de korkmuyor musunuz?
– Sen beni seviyorsun, bu konuda içim rahat.
– Pierre?
– Evet.

– Mathilde'le neler oldu?

Bana baktı. Ağzını açtı, sonra kapadı. Bacak bacak üstüne attı, sonra indirdi. Ayağa kalktı. Ateşteki odunları karıştırdı, korları iteledi. Başını eğdi.

– Hiç. Hiçbir şey olmadı. Ya da çok az şey oldu. Çok az sayıda gün, çok az sayıda saat... Gerçekten hiçbir şey, dedi.

– Ondan söz etmek istemiyor musunuz?

– Bilmiyorum.

– Onu bir daha hiç görmediniz mi?

– Gördüm. Bir kere. Birkaç yıl önce. Palais-Royal Bahçeleri'nde...

– Sonra?

– Sonra hiç.

– Nasıl karşılaştınız?

– Bak... Eğer anlatmaya başlarsam, ne zaman susarım, bilmem.

– Söyledim size, uykum yok.

Paul'ün resmine bakmaya başladı. Sözcükleri direniyordu.

– Ne zamandı?

– Ne zaman... Onu ilk kez 8 haziran 1978 günü, Hongkong'da, yerel saatle sabah on bire doğru gördüm. Hyatt binasının yirmi dokuzuncu katında, Bay Singh'in bürosundaydık. Bay Singh'in Tayvan'da bir yerde iş yapmak için bana ihtiyacı vardı. Bunu komik mi buluyorsun?

– Evet, kesinlikle. Sizinle mi çalışıyordu?

– Tercümanımdı.

– Çince'den mi?

– Hayır, İngilizce'den.

– Ama siz İngilizce biliyorsunuz?

– Çok iyi değil. Bu tür işleri kotarmaya yetecek kadar değil, bunlar fazlasıyla incelikli işler. İşini bu düzeyde yürüttüğünde, dili bilmek yetmiyor, hokkabazlık gerekiyor. Üstü kapalı bir sözü kaçırırsan, ipin ucu hemen kaçar. Üstelik ben, o gün ihtiyacımız olan teknik jargonun karşılığı olan doğru terimleri de bilmiyordum. Yetmi-

yor gibi, bir de Çinlilerin aksanına hiç alışık değildim. Her kelimenin sonunda "çing çing" sesini duyduğum hissine kapılıyordum. Tabiî yutmadan söyleyebildikleri kelimelerden söz ediyorum.

– Sonra?

– Beklemediğim bir şey oldu. Yaşlı bir İngiliz beyle çalışacağımı sanıyordum, Françoise'ın telefonda, "Göreceksiniz, gerçek bir centilmen" diye cilveleştiği bir tercüman...

Ama nerde! Bunalmış, saat farkından ötürü bir geceyi atlamış, tedirgin ve gergin bir haldeydim, yaprak gibi titriyordum ve ufukta hiçbir İngiliz görünmüyordu. Çok büyük bir pazar söz konusuydu, bir evi iki yıldan fazla süreyle döndürecek kadar. Bilmem sana bir şey ifade ediyor mu bu...

– Tam olarak ne satıyordunuz?

– Fıçı.

– Fıçı mı?

– Evet ama, dinle... Öyle sıradan fıçılar değil...

– Yok, yok, hiç merak etmiyorum! Siz devam edin!

– Evet, ne diyordum, sinirlerim tel teldi. Aylardır bu proje üstünde çalışıyordum, projeye inanılmaz yatırımlar yapmıştım. Şirketi borca sokmuştum, kendi küçük tasarruflarımı da koymuştum bu işe. Nancy yakınındaki bir fabrikanın kapanmasını geciktirebilirdim. 18 işçi. Sırtımda bir de Suzanne'ın iki erkek kardeşi vardı, hiçbir işe yaramayan bu adamların köşeye sıkışmamı beklediklerini, bana hoşgörü göstermeyeceklerini biliyordum... Yetmiyormuş gibi bir de şiddetli ishaldim. Bu kadar kaba konuştuğum için özür dilerim, ama... Kısacası, sözünü ettiğim büroya, bir arenaya girer gibi girdim ve hayatının bu... bu... bu dişi varlığın ellerinde olduğunu anladığımda, neredeyse bayılıyordum.

– Niye?

– Çünkü petrol dünyası çok maçodur. Şimdi biraz değişti, ama o dönem, petrol işinde kadın görmeye alışık değildik...

– Siz de öylesiniz...

– Nasılım?

– Siz de biraz maçosunuz...

Hayır, demedi.

– Bak, bir saniyeliğine kendini benim yerime koy! Soğuk, sömürge gelenek ve göreneklerini bilen, bıyıklı ve buruşuk elbiseli yaşlı bir İngiliz'in elini sıkmayı beklerken, kendimi gencecik bir kızı, gözüm dekoltesinde selamlarken buldum... İnan bu kadarı benim için fazlaydı. İhtiyacım olan son şey buydu... Zemin ayaklarımın altından kayıyordu. Bana Mister Magoo'nun hasta olduğunu, kendisine bir gece önce haber verildiğini söylüyor ve cesaret vermek için elimi sert bir biçimde sıkıyordu. Aslında bunu daha sonra söyledi, rengimi biraz soluk bulduğu için beni armut ağacı silkeler gibi silkelemiş.

– Adamın adı gerçekten Mister Magoo muymuş?

– Hayır. Öylesine uydurdum.

– Sonra ne oldu?

– Sonra kulağına "İyi ama konuyu biliyor musunuz... Yani meselenin verilerini... Oldukça özel çünkü... Sizi haberdar ettiler mi bilmiyorum..." diye fısıldadım. İşte o an inanılmaz güzel bir biçimde gülümsedi bana. Aşağı yukarı "Şişşttt... Kafamı karıştırma..." anlamına gelen şahane bir gülümseme.

Tükenmiştim.

O zarif boynuna doğru eğilmiştim. Güzel kokuyordu. Müthiş güzel kokuyordu... Kafamda her şey birbirine karışıyordu. Tam bir felaketti. Amiyane tabiriyle beni taşaklarımdan yakalamış, şen şakrak bir Çinlinin sağında, tam karşımda oturuyordu. Çenesini, birbirine kenetlediği parmaklarına dayamış, cesaret vermek için bana güvenle bakıyordu. Küçük kaçamak gülümseyişinde zalimce bir şey vardı, tamamen çamura batmıştım, ama farkındaydım. Nefes almıyordum artık. Göbeğimi kapatmak için kollarımı karnımın üstünde kavuşturmuştum ve Tanrı'ya dua ediyordum. Her şey onun elindeydi. Hayatımın en güzel saatlerini yaşayacaktım.

– Ne güzel anlatıyorsunuz...

– Benimle alay etme.

– Hayır, kesinlikle etmiyorum!

– Ediyorsun. Artık susuyorum.

– Hayır, lütfen, ne olur devam edin. Sonra?

– Hızımı kestin.

– Bir daha hiçbir şey söylemeyeceğim.

– ...

– Sonra?

– Sonra ne?

– Şu Çinliyle neler oldu sonra?

– Gülüyorsunuz. Niye gülüyorsunuz? Anlatın!

– Gülüyorum, çünkü gerçekten inanılmazdı... Çünkü o inanılmazdı... Çünkü durum baştan aşağı inanılmazdı...

– Tek başınıza gülmeyi bırakın! Bana anlatın Pierre!

– Peki... Önce çantasından bir kılıf çıkardı, timsah taklidi plastikten, küçük bir kılıf. Bunu yaparken çok ciddiydi. Derken burnunun üstüne korkunç bir gözlük yerleştirdi. Hani metal çerçeveli, o küçük, ciddi gözlükler var ya, onlardan. Emekli öğretmen gözlükleri. Ve o noktadan sonra yüzünün ifadesinden hiçbir şey anlaşılmaz oldu. Bana bakışı eskisi gibi değildi. Gözümün içine bakıyor ve dersimi anlatmamı bekliyordu.

Ben konuşuyordum, o tercüme ediyordu. Büyülenmiştim, çünkü ben sözümü bitirmeden o konuşmaya başlıyordu. Bu kadar hızlı olmayı nasıl başardığını bilmiyorum. Dinliyor ve her şeyi neredeyse aynı anda tercüme ediyordu. Simültane tercüme yapıyordu. Büyüleyiciydi... Gerçekten... Başlangıçta yavaş yavaş konuşuyordum, sonra giderek hızlandım. Sanıyorum daha şimdiden onu biraz etkilemeye çalışıyordum. Gözünü bile kırpmıyordu. Tam tersine, cümlelerimi benden önce tamamlamak onu eğlendiriyordu. Benim ne kadar önceden tahmin edilebilir biri olduğumu hissettiriyordu...

Sonra tablodaki grafikleri tercüme etmek için ayağa kalktı. Bacaklarına bakmak için bunu fırsat bildim. Modası geçmiş, bugünün tamamen dışında bir yan vardı onda. Dizlerine kadar inen ekose bir etek, koyu yeşil bir twin-set giymişti, ve... Yine niye gülüyorsun?

– Çünkü "twin-set" dediniz. Komik geldi bana.

– Nesi komik bunun? Başka ne diyebilirdim ki?

– Hiç, hiç...

– Aptalsın sen...

– Susuyorum, susuyorum.

– Sutyeni bile demodeydi... Göğsü, benim gençliğimdeki genç kızlarınki gibi kalkıktı. Fazla büyük olmayan, biraz ayrı, sivri, güzel göğüsler... Kalkık işte. Sonra karnı beni büyüledi. O çıkık, yuvarlak, kuşlarınki gibi yuvarlak, küçük karnı. Bu küçük karın, eteğinin karelerini bozuyordu ve karnına... dokunuyordum sanki.... Yüzündeki altüst olmuş ifadeyi gördüğümde ayaklarına bakmaya çalışıyordum. Susmuştu. Yüzü pespembe olmuştu. Alnı, yanakları, boynu pembeydi. Küçük bir karides gibi pembe. Şaşkın gözlerle bana bakıyordu.

"Ne oldu?" diye sordum.

"Siz.. Siz ne dediğini anlamadınız mı?"

"Ha... Hayır. Ne dedi?"

"Anlamadınız mı, yoksa duymadınız mı?"

"Ben... bilmiyorum. Sanırım dinlemedim."

Yere bakıyordu. Heyecanlıydı. En kötü ihtimali düşünüyordum, felaket, büyük bir gaf, yapılabilecek en büyük hata... ve o topuzunu yeniden düzeltirken, ben bu işten vazgeçmek üzereydim.

"Ne oldu? Bir sorun mu var?"

Çinli gülüyor ve yine anlamadığım bir şey söylüyordu ona. İpin ucunu tamamen kaçırmıştım. Hiçbir şey anlamıyordum. Salak durumuna düşmüştüm, evet!

"Ne diyor? Bana ne dediğini söyleyin!!"

Kem küm ediyordu.

"Berbat oldu bu iş, değil mi?"

"Hayır, hayır, sanmıyorum..."

"Peki ne oldu?"

"Bay Singh bu kadar büyük bir işi, sizinle bugün konuşmak doğru mu, diye düşünüyor."

"Neden? Yolunda gitmeyen bir şey mi oldu?"

Güven telkin etmek için Çinliye doğru dönmüştüm. Salak salak onaylıyordum ve istediğini elde eden *french manager* gülümsemesi deniyordum. Gülünç olmalıydım... Diğer büyük patron

gülmeyi sürdürüyordu... Öylesine mutluydu ki, gözleri görünmez olmuştu artık.

"Aptalca bir şey mi söyledim?"

"Hayır."

"Siz mi aptalca bir şey söylediniz?"

"Ben mi? Tabiî ki hayır! Sizin anlaşılmaz cümlelerinizi çevirmekle yetindim."

"Peki ne o zaman?"

Koltukaltlarımdan iri ter damlalarının süzüldüğünü hissediyordum.

Çevirmenim gülüyordu, yelpazeleniyordu. Biraz sinirli gibiydi.

"Bay Singh sizin konsantre olamadığınızı söylüyor."

"Hayır, tamamen konsantreyim. *I am very concantrated!*"

"Hayır, hayır" dedi başını iki yana sallayarak.

"Bay Singh sizin konsantre olamadığınızı, çünkü âşık olmak üzere olduğunuzu söylüyor ve Bay Singh, âşık olmak üzere olan bir Fransız'la iş konuşmak istemiyor. 'Çok tehlikeli bir şeydir bu' diyor."

Bu kez kıpkırmızı olma sırası bendeydi.

"Hayır, hayır... *No, No!* İyiyim. *I am fine. I mean, I am calm... I... I...*"

Ona doğru döndüm:

"Bunun doğru olmadığını söyleyin. İyi olduğumu. Benim için her şeyin yolunda olduğunu. Ona deyin ki... *I am okay. Yes, yes, I'm okay...*"

Heyecandan yerimde duramıyordum.

Baştaki gülümsemesi geri gelmişti.

"Peki doğru değil mi?"

Nasıl bir çamura bulanmıştım?

"Hayır, yani, evet, yani sorun bu değil... Yani bu bir sorun değil... Ben... *There is NO problem, I am fine!*"

Bence hepsi benimle dalga geçiyordu. Büyük Singh, yaltakçıları ve genç bayan.

Beni rahatlatacak bir şey söylemedi, bunun yerine, "Doğru mu, değil mi?" diye sordu.

Ne zilli. Sırası mı şimdi gerçekten?
"Doğru değil" diye yalan söyledim.
"Ah, iyi o zaman. Beni korkuttunuz..."
Ne zilli, diye düşündüm yeniden.
Beni ayakta nakavt etmişti.

– Sonra?

– Sonra, yeniden işe döndük. Çok profesyonelce. Sanki hiçbir şey olmamış gibi. Ayaklarıma 220 volt elektrik verilmişti sanki, kaygılar içindeydim. Artık ona bakmıyordum. Bakmak istemiyordum. Var olmasını istemiyordum. Ona doğru dönemiyordum artık. Bir fare deliğinde kaybolsun, ben de onunla birlikte yok olayım istiyordum. Ve o yokmuş gibi davrandıkça, ona daha da çok âşık oluyordum. Tam biraz önce sana söylediğim şey, bir hastalık gibi. Nasıl olduğunu bilirsin... Hapşırırsın. Bir kez. İki kez. Titrersin ve hastalanmışsındır işte. Artık çok geçtir. Hastalık gelmiştir. Orada da aynı şey olmuştu: hastalığa yakalanmıştım, hapı yutmuştum. Artık ümit edilecek hiçbir şey kalmamıştı, o bana Bay Singh'in söylediklerini çevirirken, ben başımı önümdeki dosyalara gömüyordum. Çok eğleniyor olmalıydı halimle. Bu kâbus üç saat sürdü... Neyin var? Üşüdün mü?

– Biraz, ama iyiyim, iyiyim... Devam edin. Daha sonra ne oldu?

Battaniyeyi yukarı çekmeme yardım etmek için eğilmişti.

– Sonra, hiç. Sonra... Söyledim sana, hayatımın en güzel şeyini yaşıyordum... Sonra ben... Sonra daha hüzünlü oldu.

– Ama hemen değil herhalde?

– Hayır. Hemen değil... Ama bu çalışma gününden sonra, paylaştığımız her anı çalmış olduğum duygusunu taşıyordum...

– Kimden çalmıştınız?

– Kimden? Nereden? Bir bilebilseydim...

Sonra kâğıtlarımı yerleştirdim, dolmakalemimin kapağını kapattım. Ayağa kalktım, cellatlarımın elini sıktım ve odayı terk ettim. Asansörün kapıları kapandığında kendimi gerçekten bir boşluğa düşüyormuş gibi hissettim. Tükenmiştim, içim boşalmıştı,

gücümün sonuna gelmiştim, ağlamak üzereydim. Sanırım sinirsel... Kendimi öylesine zavallı, öylesine yalnız hissediyordum ki... Özellikle de yalnız. Oteldeki odama döndüm, bir viski sipariş ettim ve küveti doldurdum. İsmini bile bilmiyordum. Onun hakkında hiçbir şey bilmiyordum. Bildiğim şeyleri sıraladım: çok iyi İngilizce konuşuyordu. Zekiydi... Çok zekiydi... Hatta fazla mı zekiydi? Teknik bilgisi, bilimsel konulara ve demir sanayiine ilişkin bilgisi karşısında donakalmıştım. Esmerdi. Çok güzeldi. Boyu... Ne kadardı... Belki 1,66... Benimle alay etmişti. Alyansı yoktu ve bütün göbeklerin en tatlısına sahipti. Başka ne vardı? Banyom soğudukça umudumu kaybediyordum.

Akşam Comex'ten adamlarla yemeğe gittim. Hiçbir şey yemedim. Ortama uymaya çalışıyordum. Öylesine, evet ya da hayır, diyordum. O, hiç aklımdan çıkmıyordu.

Sürekli onu düşünüyordum, anlıyor musun?

Şöminenin önünde diz çökmüştü ve ateşi yavaşça körüklüyordu.

– Otele döndüğümde, resepsiyon memuru anahtarımla birlikte bir mesaj uzattı bana.

Küçük bir yazı, yine "Doğru değil miydi?" diye soruyordu.

Bara oturmuştu ve gülümseyerek bana bakıyordu.

Göğsüme hafif hafif vurarak ilerledim.

Ayarı bozulmuş zavallı kalbime, yeniden normale dönmesi için vuruyordum.

Öyle mutluydum ki. Onu kaybetmemiştim. Henüz kaybetmemiştim.

Hem mutluydum hem de şaşkın, çünkü kıyafetini değiştirmişti. Şimdi üstünde eski bir blucin ve şekilsiz bir tişört vardı.

"Üstünüzü mü değiştiniz?"

"Eeee... Evet."

"Niye?"

"Beni daha önce gördüğünüzde kılık değiştirmiştim. Eski kafalı Çinlilerle çalışırken öyle giyinirim. Bu *old-fashioned*[2] tarzın hoşlarına gittiğini, onlara güven verdiğini fark ettim... Bilmiyo-

2. İngilizce'de "modası geçmiş" anlamında. (ç.n.)

rum... Kendilerini daha güvende hissediyorlar... Evde kalmış yaşlı kız kılığına giriyorum ve zararsız hale geliyorum."

"Ama hiç yaşlı kız havanız yoktu, inanın! Siz... Çok iyiydiniz... Ben... Bence, yazık olmuş..."

"Üstümü değişmem mi?"

"Evet."

"Siz de beni daha zararsız halimle mi tercih ederdiniz?"

Gülüyordu. Eriyordum.

"Yeşil küçük eteğinizin içinde daha az tehlikeli olduğunuzu hiç ama hiç düşünmüyorum. Buna hiç, ama hiç inanmıyorum."

Çin birası ısmarladık. Adı Mathilde'di, otuz yaşındaydı. Beni hayran bırakmasında şaşılacak bir yan yoktu: babası ve iki erkek kardeşi Shell şirketinde çalışıyorlardı. Bu jargonu ezbere biliyordu. Dünyanın bütün petrol üreten ülkelerinde yaşamış, elli ayrı okulda okumuş ve bütün dillerden binlerce küfür öğrenmişti. Nerede yaşadığını tam olarak söyleyemezdi. Hiç malı yoktu. Yalnızca anıları ve arkadaşları vardı. İşini seviyordu. Düşünceleri tercüme etmek ve sözcüklerle oynamak. Şu sıra Hongkong'daydı, çünkü iş bulmak için küçük parmağını oynatmak yeterliydi burada. Gökdelenlerin bir gecede bitiverdiği, elli metre daha yüründüğünde, biraz şüphe uyandıran, pis bir meyhanede yemek yenilebilen bu şehri seviyordu. Bu şehrin enerjisini seviyordu. Çocukluğunda Fransa'da birkaç yıl geçirmişti, kuzenlerini görmek için arada sırada geliyordu Fransa'ya. Bir gün orada bir ev alacaktı. Herhangi bir yerde, herhangi bir ev. Yeter ki inekler ve bir şömine olsun. Bunu söylerken gülüyordu, ineklerden korkarmış! Benden sigara araklıyor ve bütün sorularıma cevap vermeden önce gözlerini yukarı doğru kaldırıyordu. O da bana bazı sorular soruyordu ama ben geçiştiriyordum, yalnızca onu dinlemek istiyordum; onu, sesinin tınısını, hafif aksanlı konuşmasını, kullanırken anlamından emin olmadığı ya da modası geçmiş deyimleri. Tek bir sözcüğünü bile kaçırmıyordum. İçim onunla dolsun istiyordum, yüzüyle dolsun. Daha şimdiden boynuna, ellerine, tırnaklarının biçimine, biraz çıkık alnına, küçük güzel burnuna, benleri-

ne, gözlerinin altındaki çizgilere, ciddi bakan gözlerine hayranlık duyuyordum. Tam anlamıyla buldumcuk olmuştum. Yine mi gülüyorsun?

– Sizi tanımakta güçlük çekiyorum...

– Hâlâ üşüyor musun?

– Hayır, iyiyim.

– Beni büyülüyordu... Dünya dönmesin, dursun isterdim. Bu gece hiç bitmesin. Ondan ayrılmak istemiyordum. Bundan böyle hep yanında olmak istiyordum. Kendimi o koltuğa bırakmağı ve bana sonsuza dek bütün hayatını anlatmasını istiyordum. İmkânsızı istiyordum. Hiç bilmeden o anda tüm hikâyemizi başlatmıştım aslında... gerçekdışı, tutulması, durdurulması imkânsız, ertelenmiş saatleri. Bu saatlerin tadını çıkartmak da imkânsızdı. Derken kalktı. Ertesi sabah çalışmaya erken başlayacaktı. Yine Singh ve şirketi için. O yaşlı tilkiyi seviyordu, ama uyuması lazımdı, çünkü korkunç bir adamdı! Onunla aynı anda ayağa kalktım. Kalbim yeniden bana ihanet ediyordu. Onu kaybetmekten korkuyordum. Ceketini giyerken bir şeyler geveledim.

"Efendim?"

"Siz... kayb... kork..."

"Ne diyorsunuz?"

"Sizi kaybetmekten korkuyorum diyorum."

Gülümsedi. Hiçbir şey söylemiyordu. Gülümsüyordu, ceketinin yakasını tutmuş, hafifçe başını sağa sola sallıyordu. Onu öptüm. Dudakları kapalıydı. Gülümseyişini öptüm. Başını salladı ve beni kibarca itti.

Sırtüstü devrilebilirdim.

* * *

– Hepsi bu mu?

– Evet.

– Devamını anlatmak istemiyorsunuz, değil mi? Gerisi kırmızı noktalı mı?

– Hiç değil. Hiç değil... O gitti, ben yeniden oturdum. Gecenin geri kalanını, yazdığı küçük notu bacağımın üstünde okşayarak, olmadık hayaller kurmakla geçirdim. Görüyorsun, hiç de tahrik edici bir şey yok...

– Yine de... Bacağınız var...

– Ne aptal bir kızsın sen!

Alaylı alaylı gülüyordum.

– Peki, niye geri gelmişti o zaman?

– Ben de o gece hep bu soruyu sordum kendime, ertesi gün de, bir gün sonra da, onu tekrar görünceye kadar geçen bütün günler boyunca da hep bunu sordum...

– Onu tekrar ne zaman gördünüz?

– İki ay sonra. Ağustos ayının tam ortasında, bir akşam pat diye büroma geldi. Kimseyi beklemiyordum. Rahat çalışabilmek için tatilden biraz erken dönmüştüm. Kapı açıldı ve o geldi. Öylesine uğramıştı. Öylesine. Normandiya'dan geliyordu ve geri dönmek için bir kız arkadaşından telefon bekliyordu. Adresimi telefon rehberinden bulmuş ve gelmişti işte.

Dünyanın bir ucunda unuttuğum dolmakalemimi getirmişti bana. Barda olduğumuz gece vermeyi unutmuştu, ama bu kez hemen hatırlanıştı, bunu söylerken çantasını karıştırmaya başlamıştı bile.

Değişmemişti. Yani onu gözümde yüceltmemişim demek istiyorum. Ona "Bunun için mi geldiniz? Yani kalem için mi?" diye sordum.

"Evet, tabiî. Güzel bir kalem. Kaleminize düşkün olduğunuzu düşündüm."

Gülümseyerek kalemi uzattı. Uzattığı bir tükenmezkalemdi. Kırmızı bir tükenmezkalem.

Ne yapacağımı şaşırmıştım... Bana sarıldı ve ben, beni şaşırtmasına izin vererek bıraktım kendimi. Dünyalar benim olmuştu.

El ele bütün Paris'i kat ettik. Trocadéro'dan, Sen boyunca Île de la Cité'ye kadar yürüdük. Harika bir akşamdı. Hava sıcaktı. Işık çok yumuşaktı. Güneş bir türlü batmak bilmiyordu. Ceketle-

ri omuzlarında, parmakları birbirine kenetlenmiş, hayran hayran gezen, kaygısız iki turist gibiydik. Ona rehberlik ediyordum. Yıllardır bu kadar yürümemiştim. Yaşadığım şehri keşfediyordum. Dauphine Meydanı'nda akşam yemeği yedik ve sonraki günlerimizi onun odasında geçirdik. İlk geceyi hatırlıyorum. Tuzlu tadını. Trene binmeden hemen önce yüzmüş olmalıydı. Geceyarısı, susadığım için uyanmıştım. Ben... Harikaydı.

Harikaydı ve tamamen gerçekdışıydı. Her şey sahteydi. Hayat böyle değildi. Paris bu değildi. Ağustos ayıydı. Ben turist değildim. Bekâr değildim. Yalan söylüyordum. Kendimi kandırıyordum. Kendimi, onu, ailemi kandırıyordum. Enayi değildi, rüyadan ayılma vakti geldiğinde, etmem gereken telefonlar, söylemem gereken yalanlar başladığında gitti.

Trene binmeden, bana "Siz olmadan yaşamaya çalışacağım. Umarım başarırım..." dedi.

Onu öpmeye cesaret edemedim.

Akşam Drugstore'da yemek yedim. Acı çekiyordum. Sanki bir şeyim eksilmiş, kolum ya da bacağım kesilmiş gibiydi. İnanılmaz bir duyguydu. Bana ne olduğunu bilmiyordum. Kâğıttan masa örtüsünün üstüne iki siluet çizdiğimi hatırlıyorum. Soldaki siluet onun önden görünüşüydü, sağdaki ise arkadan. Benlerinin tam olarak nerede olduğunu hatırlamaya çalışıyordum. Garson gelip, bütün bu küçük noktaları gördüğünde, bana akupunkturcu olup olmadığımı sordu. Bana ne olduğunu anlamıyordum, ama yine de vahim bir şey olduğunu hissediyordum! Birkaç gün boyunca kendimdim. Kendimden ne az, ne fazla. Onunlayken, iyi bir adam olduğum duygusuna kapılıyordum... Bu kadar basitti. İyi bir adam olabilir miydim, bilmiyordum.

Bu kadını seviyordum. Mathilde'i seviyordum. Sesinin tınısını, zekâsını, gülüşünü, dünyaya bakışını, çok gezip görmüş insanlarda olan o bir tür kaderciliği. Gülüşünü seviyordum, merakını, ölçülülüğünü, omurgasını, hafif çıkık kalçasını, suskunluklarını, yumuşaklığını ve... geri kalan her şeyi. Her şeyi... Her şeyi. Ben-

siz yaşayamasın diye dua ediyordum. İlişkimizin sonuçlarını düşünmüyordum. Hayatın, mutlu olduğumuz zaman çok daha keyifli olduğunu yeni keşfetmiştim. Bunu keşfetmem kırk iki yılımı almıştı ve öylesine kendimden geçmiştim ki, geleceği düşünerek her şeyi mahvetmeme izin vermiyordum. Yedi Cüceler'in en Neşelisiydim.

Kadehlerimizi yeniden dolduruyordu.

– O dönemden itibaren, Amerikalıların dediği gibi *workoholic*[3] oldum. Zamanımın büyük bir bölümünü büroda geçiriyordum. Herkesten önce işe geliyor, en son ben çıkıyordum. Cumartesi çalışıyor, bütün bir pazar yerimde duramıyordum. Olmadık bahaneler yaratıyordum. Sonunda Tayvan'dan anlaşmayı koparmıştım. Böylelikle daha özgür hareket edebiliyordum. Az ya da çok mantıklı başka projeler tasarlamak için bunu fırsat biliyordum. Bütün bunları yapmamın, bütün bu anlamsız saatleri, günleri geçirmemin tek nedeni, onun telefon edeceğini ümit etmemdi.

Bu gezegenin bir yerlerinde bir kadın vardı, belki iki adım ötemdeydi, belki on bin kilometre uzağımda. Önemli olan tek şey, bana ulaşabilecek olmasıydı.

Bundan emindim. Enerji doluydum. Sanıyorum hayatımın o döneminde çok mutluydum, çünkü birlikte olmasak bile, onun var olduğunu biliyordum. Bu bile ne nimetti.

Noel'den birkaç gün önce ondan haber aldım. Fransa'ya gelecekti, önümüzdeki hafta öğle yemeği yemek için vaktim olup olmadığını soruyordu. Aynı küçük şaraphanede buluşmayı kararlaştırdık, ama işte, artık yaz değildi ve elimi tutmak istediğinde hemen geri çektim. Hiç duraksamadan, "Burada sizi tanıyanlar mı var?" diye sordu, iğneli bir biçimde.

Onu incitmiştim. Mutsuzdum. Elimi tekrar uzattım, ama tutmadı. Zaman geçiyordu, oysa biz daha birbirimize kavuşamamıştık bile. Aynı akşam, bir otel odasında onunla buluştum ve nihayet parmaklarımı saçlarına geçirdiğimde, yeniden yaşamaya başladım.

3. İngilizce'de "işkolik" anlamında. (ç.n.)

Ben... Ben onunla sevişmeyi seviyordum.

Ertesi akşamüstü aynı yerde buluştuk, bir sonraki gün de, daha sonra da... Noel'den bir gün önceydi, ayrılacaktık; ona ne yapmayı düşündüğünü sormak istiyordum ama ağzımı açmaya cesaret edemiyordum. Korku duyuyordum. Korkuyu karnımda hissediyordum, ona gülümsememi engelliyordu bu.

Yatağa oturmuştu. Yaklaştım ve başımı bacaklarının üstüne koydum.

"Biz ne olacağız?" diye sordu.

Susuyordum.

"Biliyor musunuz, dün beni bu odada bırakıp gittiğinizde, kendime, bunu bir daha asla yaşamayacağım, dedim. Bir daha asla, anlıyor musunuz? Asla... Giyindim, çıktım. Nereye gideceğimi bilmiyordum. Bunu yeniden yaşamak istemiyorum, artık sizinle bir odada yatmak ve sonra gidişinizi görmek istemiyorum. Çok zor bir şey bu."

Güçlükle konuşuyordu.

"Bana acı çektiren bir adamla bir daha beraber olmayacağıma söz vermiştim kendime. Bunu hak ettiğimi sanmıyorum, anlıyor musunuz? Hak etmiyorum. İşte bu nedenle soruyorum: biz ne olacağız?"

Susuyordum.

"Bir şey söylemiyor musunuz? Tahmin ediyordum. Ne diyebilirsiniz ki zaten? Ne yapabilirsiniz ki? Karınız ve çocuklarınız var. Ben kimim ki? Neredeyse hiçbir şeyim hayatınızda. Bu kadar uzakta yaşıyorum... Bu kadar uzakta ve bu kadar tuhaf... Hiçbir şeyi başkalarının yaptığı gibi yapmayı bilmiyorum. Evim yok, eşyam yok, kedim yok, yemek kitabım yok ve projelerim yok. En akıllının ben olduğumu ve hayatı başkalarından daha iyi anladığımı sanıyordum, tuzağa düşmediğim için kendimi kutluyordum. Ve işte siz çıktınız karşıma, kendimi tamamen kaybolmuş hissediyorum.

Şimdi koşuşturmayı bırakmak, biraz durmak isterdim, çünkü hayat sizinle güzel. Size, siz olmadan yaşamaya gayret edeceğimi söylemiştim... Ediyorum, ediyorum, ama çok sebatkâr değilim,

sürekli sizi düşünüyorum. Bu yüzden şimdi, belki de son kez soruyorum size, benimle ilgili ne yapmak istiyorsunuz?"

"Sizi sevmek istiyorum."

"Başka?"

"Söz veriyorum, bir otel odasında bir daha asla bırakmayacağım sizi. Söz veriyorum."

Yüzümü bacaklarının arasına gömmek için döndüm. Başımı, saçlarımdan tutarak kaldırdı.

"Başka?"

"Sizi seviyorum. Bir tek sizinleyken mutluyum. Yalnızca sizi seviyorum. Ben... Ben... Ne olur bana güvenin..."

Başımı bıraktı ve konuşmamız o noktada sona erdi. Onunla şefkatle seviştim, ama kendini bırakmıyor, yalnızca sevişmemize izin veriyordu. Bu tamamen farklıydı.

– Sonra ne oldu?

– Sonra ilk kez ayrıldık. "İlk kez" diyorum, çünkü o kadar çok ayrılmıştık ki... Sonra onu aradım... Ona yalvardım... Çin'e gitmek için bir bahane buldum. Odasını, ev sahibini gördüm...

Orada bir hafta kaldım ve o çalışırken, ben de musluk tamirciliği, elektrikçilik, duvar ustalığı yaptım. Zamanını kuşlarını okşayıp, şarkı söyleyerek geçiren şu Bayan Li'ye yaranmak için canım çıkıyordu. Bana Hongkong Limanı'nı gezdirdi ve beni yaşlı bir İngiliz hanıma götürdü; kadın benim Lord Mountbatten olduğumu sanıyordu, ben de oyunu sürdürdüm tabiî!..

– Bütün bunların benim için ne ifade ettiğini anlayabiliyor musun? Benim gibi, altıncı kata çıkmaya korkan bir oğlan çocuğu için? Bütün hayatım Paris'in iki mahallesi ve kırdaki küçük ev arasında geçiyordu. Anne ve babamı hiç mutlu görmemiştim, tek kardeşim nefes alamadığı için ölmüştü ve ben ilk flörtümle, bir arkadaşımın kız kardeşiyle evlenmiştim, çünkü sevişirken, kendimi zamanında geri çekmeyi bilememiştim...

Evet, hayatım böyleydi işte. Böyle...

Düşünebiliyor musun? İkinci kez doğmuş gibiydim. Her şey

bugün yeniden, onun kollarında, o tehlikeli sularda, Bayan Li'nin o rutubetli odasında başlıyor gibiydi...

Sustu.

– Christine miydi?

– Hayır, Christine'den önceydi... Düşük yapmıştı.

– Bilmiyordum.

– Kimse bilmiyor. Bilinecek ne var ki? Sevdiğim bir genç kızla evlendim, ama bir genç kızı sever gibi seviyordum onu. Romantik ve saf bir aşk. İlk heyecanlar... Oldukça hüzünlü bir düğündü. Bir kez daha, ikinci vaftizim yapılıyor gibi hissediyordum kendimi.

Suzanne da her şeyin bu kadar kısa sürede olup biteceğini hayal etmiyor olmalıydı... Bir anda gençliğini ve hayallerini kaybediyordu. Kayınpederim mükemmel bir damada sahip olurken, biz bütün bunları kaybediyorduk. Ben Madencilik Okulu'nu bitirmiştim, oğulları ... *edebiyatçı* olduğu için, benden daha iyisi olamazdı kayınpederim için. Edebiyatçı sözcüğünü küçümseyerek söylüyordu.

Suzanne ve ben çılgıncasına âşık değildik, ama yumuşak ve sevgi doluyduk. O dönem, bunlar aşkın yerini pekâlâ tutuyordu.

Sana bütün bunları anlatıyorum ama, tam olarak anladığından kuşkuluyum. Her şey o kadar değişti ki... Bunlar kırk yıl önce oldu, aradan iki yüz yıl geçmiş gibi. Genç kızların reglleri gecikince evlendikleri bir dönemdi o. Size Taş Devri gibi görünüyordur.

Yüzünü ovuşturuyordu.

– Nerede kalmıştım? Ah, evet... Dünyanın öbür ucunda, hayatını bir kıtadan bir kıtaya sıçrayarak kazanan ve beni ben olduğum için, şurada, içimde olan şey için seven bir kadınla birlikteydim. Beni, neredeyse şefkatle demek geliyor içimden, seven bir kadın. Evet, bütün bunlar çok yeniydi. Çok egzotik. Krizantem çiçekli kobra çorbasını içişimi nefesini tutarak izleyen, harika bir kadın.

– Lezzetli miydi?

– Benim için biraz jole gibiydi.

Gülüyordu.

– Dönüş için uçağa bindiğimde, hayatımda ilk kez korkmadım: uçak patlayabilir, bir taş gibi düşüp parçalanabilir, diyordum, hiç önemli değil.

– Niye böyle diyordunuz?

– Niye mi?

– Elbette... Ben olsam tersini söyler, "Şimdi neden korktuğumu gerçekten anladım, bu yüzden bu boktan uçağın düşmemesinde yarar var!" derdim.

– Evet, haklısın. Daha akıllıca olurdu... Ama işte sorunun özü de burada, ben bunu söylemezdim. Hatta neredeyse düşmesini umardım... Böylece hayatım ne kadar kolaylaşmış olurdu...

– Hayatınızın kadınına rastlamıştınız ve ölmeyi mi düşünüyordunuz?

– Ölmek istediğimi söylemedim!

– Ben de bunu söylemedim. Ölmeyi "düşünmenizden" söz ettim.

– Sanıyorum her gün düşünüyorum ölmeyi, sen düşünmüyor musun?

– Hayır.

– Hayatın yaşamaya değer olduğunu düşünüyor musun?

– Eh... Evet... Her şeye rağmen... Ayrıca kızlar da var...

– Bu iyi bir neden.

Koltuğuna gömülmüştü ve yüzü yeniden görünmez oldu.

– Evet. Seninle aynı fikirdeyim, saçmaydı. Ama o kadar mutlu olmuştum ki. O kadar mutluydum ki... Kafam karışmıştı ve biraz da korkmuştum. Bu kadar mutlu olmak normal miydi? Doğru muydu? Bütün bunlar için nasıl bir bedel ödeyecektim?

Çünkü... Aldığım eğitimden ya da papazların eğitiminden mi kaynaklanıyor bu? Karakterimden mi? Hangisi olduğunu bilmiyorum, ama kesin olan bir şey var, o da kendimi hep bir iş hayvanı olarak görmüş olmam. Gem, dizgin, at gözlüğü, araba kolu, saban demiri, boyunduruk, yük arabası, tarla... Bütün bu malze-

me... Çocuk yaşımdan beri, yolda başım önümde yürür, bastığım zemin sanki her an çatlayacak, çok kuru bir kabukmuş gibi, gözümü sürekli yere dikerdim.

Evlilik, aile, iş, toplumsal hayatın dönemeçleri, hepsi... Bütün bunları başım öne eğik, çenem sımsıkı kapalı olarak kat ettim. Korkak ve güvensiz. Zaten ben duvar tenisinde iyiyimdir, yani iyiydim, bu bir rastlantı değil; çok küçük bir odada kapalı olmayı, topa olabildiğince hızlı vurmayı, sonra topun bir top güllesi gibi kollarıma geri dönüşünü seviyordum. Buna bayılıyordum.

Bir akşam, ağrıyan omzuma masaj yaparken, "Sen duvar tenisini seviyorsun, bense jokari'yi,[4] işte fark burada..." diye özetlemişti Mathilde. Sonra bir an susmuş ve devam etmişti: "Bu söylediğim üzerinde düşünmelisin, hiç de aptalca bir şey değil. Sert karakterli insanlar, hayata düşünmeksizin atılırlar ve sürekli canları yanar; oysa yumuşak insanlar, hayır yumuşak değil, daha çok esnek, evet esnek karakterli insanlar, darbe aldıkları zaman daha az acı çekerler... Bence jokari'ye başlamalısın, daha eğlenceli. Topa vuruyorsun, nereye geri döneceğini bilmiyorsun, ama bağlı olduğu ip yüzünden bir biçimde geri geleceğini biliyorsun, bu nefis bir gerilim. Bak örneğin, yani sık sık şöyle bir izlenime kapılıyorum: ben senin jokari topunum..."

Cevap vermedim, bana sessizce masaj yapmaya devam etti.

– Hayatınızı yeniden onunla kurmayı hiç düşünmediniz mi?

– Düşündüm tabiî... Bin kere.

Bin kere düşündüm ve bin kere vazgeçtim... Uçurumun kenarına doğru ilerliyor, aşağı doğru sarkıyor ve koşarak geri dönüyordum. Kendimi Suzanne'a ve çocuklara karşı sorumlu hissediyordum.

Neyin sorumluluğu? Kafa karıştırıcı bir soru daha... Evliydim. İmza atmıştım, söz vermiştim, sorumluluğumu üstlenmem gerekiyordu. Adrien on altı yaşındaydı ve hiçbir şeyi iyi gitmiyordu. Durmadan lise değiştiriyor, asansöre "*No future*"[5] yazıyordu. Ka-

4. Kısa kürek biçimindeki raketlerle ve tenis topuyla oynanan bir oyun türü. (ç.n.)

5. İngilizce'de "gelecek yok" anlamında. (ç.n.)

fasında tek bir düşünce vardı, Londra'ya gitmek ve omzunda bir fareyle dönmek. Suzanne çökmüştü. Hâkim olamadığı bir durum söz konusuydu. Küçük oğlunu değiştiren neydi? İlk kez güvenini kaybetmiş görüyordum onu, geceler boyu ağzını açmadan oturuyordu. Durumu daha da kötüye götüremezdim. Ayrıca diyordum ki... Diyordum ki...

– Ne diyordunuz?

– Bekle, öyle komik ki... O yıllarda kullanılan sözcükleri bulmalıyım... Sanıyorum şöyle bir şey diyordum: "Çocuklarım için bir örneğim ben. Hayatlarının başındalar daha, bir süre sonra hayattan kaçamayacaklar, evlenmeye karar verme yaşları gelecek, eğer annelerini şimdi terk edersem, onlar için ne korkunç bir örnek olur..." Sözcüklerdeki yüceliğin farkındasın, değil mi? "Sonra bununla nasıl baş ederler? Nasıl bir düzen bozukluğuna neden olmak üzereyim? Nasıl telafi edilmez bir yıkıma? Mükemmel bir baba değildim, mükemmellikten uzaktım, yine de onların önündeki en gözle görülür, en yakın örnektim, bu yüzden... kendimi tutmam lazımdı."

Bağırıyordu.

– İyi değil mi? Şahane olduğunu kabul et.

Susuyordum.

– Özellikle Adrien'i düşünüyordum... Oğlum Adrien için bir evlilik modeli olmayı... Benimle dalga geçme hakkına sahipsin tabiî. Kendini tutma. Her zaman böyle iyi bir hikâye dinleme fırsatımız yok.

Başımı salladım.

– Oysa.... Ah... Neye yarar ki? Bütün bunlar çok uzak şimdi... Çok uzak...

– Oysa, ne?

– Bir an uçurumun en ucuna kadar gelmiştim... Gerçekten en ucuna... Bir oda bulmak için girişimlerde bulunmuştum, hafta sonları Christine'i götürmeyi düşünüyordum. Doğru sözcükleri bulmaya çalışıyor, arabamda bazı sahnelerin provasını yapıyordum. Hatta muhasebecimden randevu bile almıştım, derken bir sabah, hayat ne matrak bak, Françoise gözyaşları içinde büroma girdi...

– Françoise? Sekreteriniz mi?

– Evet.

– Kocası onu terk etmişti.... Tanınmaz bir hale gelmişti. Son derece enerjik, otoriter, kendine de çevresine de son derece hâkim o küçük kadının günden güne eridiğini görüyordum. Ağladığını, zayıfladığını, çaresizce çırpındığını ve acı çektiğini görüyordum. Çok acı çekiyordu. İlaçlar alıyor, daha da zayıflıyordu, benden ilk kez izin istedi. Ağladı, benim önümde bile ağladı. Şimdi düşünüyorum da, ne harika adammışım, bütün cesaretimi topladım ve herkes gibi davrandım. Adi herif, dedim, adi herif! İnsan karısına bunu nasıl yapar? Nasıl bu kadar bencil olur? Çık dışarı, kapıyı kapat, oldu bitti işte, şöyle bir dolaşmaya çıkar gibi karının hayatından çıkıver. Bunu yapmak o kadar kolay ki! Çok çok kolay!

Gerçekten ne adi bir herifti. Adinin adisi! Ben, Bayım, sizin gibi değilim! Ben karımı bırakmam Bayım. Karımı bırakmam, bu nedenle sizi aşağılıyorum.. Evet, sizi bütün kalbimle aşağılıyorum sevgili Bayım!

İşte böyle düşünüyordum. İşin içinden bu kadar kolay çıktığım için çok mutluydum. Kendimi rahatlatmış olmaktan ve tüylerimi parlatmaktan çok mutluydum. Ah, tabiî, Françoise'a destek oldum, onu teselli ettim. Haklısınız, evet, diye onaylıyordum çoğunlukla, haklısınız, diye tekrar ediyordum söylediğini, şanssızsınız evet... Şanssızsınız.

Aslında hiç tanımadığım şu Bay Jarmet'ye için için dua etmeliydim. Bana çözümü gümüş tepside sunmuştu. Sayesinde, yaptığı rezillik sayesinde, kendi küçük konforuma başım dik bir biçimde dönebiliyordum. İş, Aile, Vatan, işte oradaydım. Başım yukarıda, çizmelerimin içinde dimdik! Tahmin ettiğin gibi, bunu övünme vesilesi yapıyordum, beni bilirsin... Başkalarına hiç benzemediğim gibi cazip bir sonuca varmıştım... başkaları gibi olmadığım sonucuna. Ben biraz üstteydim onlardan. Çok az, ama üstte. Karımı terk etmemiştim ben...

– Mathilde'le bunun üzerine mi ayrıldınız?

– Niye ayrılacakmışım ki? Hayır, ayrılmadık. Onu görmeye de-

vam ettim, yalnızca kaçış planlarımı rafa kaldırdım ve zamanımı pis odaları gezerek geçirmeyi bıraktım. Çünkü, sana da biraz önce büyük bir başarıyla kanıtladığım gibi, ben onlar gibi değildim, elimi arı kovanına sokmazdım. Sorumsuz insanların yapacağı bir şeydi bu. Sekreterleriyle kırıştıran kocaların.

Mizahı acı doluydu ve öfkeden titriyordu.

– Hayır, ilişkiyi bitirmedim, sürekli "her zaman için" ve "ileride" diye sözler vererek, onu tatlı tatlı becermeyi sürdürdüm.

– Gerçekten mi?

– Evet.

– O iğrenç hikâyelerdeki gibi mi konuşuyordunuz?

– Evet.

– Ona sabırlı olmasını söyleyip, sözler mi veriyordunuz?

– Evet.

– Bütün bunlara nasıl katlanıyordu?

– Bilmiyorum. Gerçekten bilmiyorum...

– Belki seviyordu sizi?

– Belki.

İçkisini bir dikişte bitirdi.

– Belki seviyordu, evet... Seviyordu.

– Ve Françoise yüzünden gitmediniz...

– Aynen. Daha doğrusu Jean-Paul Jarmet yüzünden. Bunu söylediğime bakma, o olmasaydı, mutlaka başka bir bahane bulurdum. Bahane bulmakta kötü niyetli insanların üstüne yoktur.

– İnanılır gibi değil...

– Ne?

– Bu hikâye... Niye bu hale geldiğini duymak... İnanılır gibi değil...

– Hayır, inanılmayacak bir şey yok Chloé... İnanılmayacak hiçbir şey yok. Hayat bu. Neredeyse herkesin hayatı bu. Dolambaçlı yollara saparız, sonra yeniden düzene gireriz, zamanla korkaklığımıza evcil bir hayvan gibi alışırız. Onu okşarız, eğitiriz, bağlanırız. Hayat budur. Bir cesurlar vardır, bir de düzene uyanlar. Düzene uymak çok daha az yorucudur... Bana şişeyi uzatsana.

– Sarhoş olmak mı istiyorsunuz?

– Hayır. Sarhoş olmayı bilmem ben. Hiç başaramadım. Ne kadar içersem, o kadar çalışır kafam...

– Ne korkunç!

– Evet, korkunç, dediğin gibi... Sana da koyayım mı?

– Hayır, teşekkür ederim.

– Şimdi bir bitki çayı içer misin?

– Hayır, hayır. Ben... Bana ne olduğunu bilmiyorum... Şaşkınım belki...

– Seni ne şaşırttı?

– Siz tabiî! Peş peşe iki cümle kurduğunuzu asla duymadım, bir sözcüğü diğerinden daha yüksek sesle asla söylemediniz, duygusal iniş çıkışlarınıza hiç şahit olmadım. Sizi Büyük Engizisyon yargıcı rolünde gördüğüm günden bu yana... Hiç zayıf ya da duygusal bir anınızda suçüstü yakalamadım sizi, oysa şimdi, birdenbire, beklenmedik bir anda bunları bana kustunuz...

– Sana şok mu yaşattım?

– Hayır, hayır, hiç değil, tam tersine! Tam tersine... Ama... Ama bu rolü sürekli nasıl oynayabildiniz?

– Hangi rolü?

– Bunu... Sersem ihtiyar rolünü.

– Ama, ben zaten sersem ihtiyarın tekiyim Chloé! Sersem bir ihtiyarım. Deminden beri bunu anlatmaya çalışıyorum zaten!

– Hayır. Eğer bunun farkındaysanız, sersem bir ihtiyar değilsiniz demektir. Gerçek sersem ihtiyarlar, hiçbir şeyin farkına varmazlar!

– Sakın buna kanma... Bu da, işin içinden şerefimle sıyrılmak için bulduğum bir hile. Çok becerikliyim...

Gülüyordu.

– İnanılmaz... İnanılmaz...

– Ne?

– Bütün bunlar... Bana anlattığınız her şey...

– Hayır, inanılmayacak bir şey yok... Bugün bunları sana anlatıyorum, çünkü bu sensin, çünkü burada, bu odada, bu evdeyiz, çünkü gece oldu ve çünkü Adrien sana acı çektiriyor. Çünkü Adrien'in seçimi beni hem umutsuzluğa düşürüyor, hem ra-

hatlatıyor. Çünkü seni mutsuz görmek beni üzüyor, çünkü ben kendime çok acı verdim... Ve çünkü, bütün hayatın boyunca azar azar acı çekmen yerine, şimdi çok acı çekmeni tercih ediyorum.

Biraz acı çeken insanlar görüyorum, yalnızca biraz, ama her şeyi ıskalamaya yetiyor bu biliyor musun? Evet, benim yaşımda buna çok sık rastlanıyor... Küçük renksiz hayatlarına, o kurak küçük şeye yaslandıkları için hâlâ birlikte olan insanlar... Bütün o uzlaşmalar, bütün o çelişkiler... Bütün bunlar da, bu noktaya varabilmek için...

Bravo, bravo, bravo! Her şeyi gömdük, arkadaşlarımızı, hayallerimizi ve aşklarımızı, şimdi gömülme sırası bizde! Bravo arkadaşlar!

Alkışlıyordu.

– Emekliler... Her şeyden emekliye ayrılmışlar. Onlardan nefret ediyorum. Nefret ediyorum, anlıyor musun? Nefret ediyorum, çünkü bana ayna tutuyorlar. Büyük bir tatmin duygusu içinde, yan gelip yatıyorlar. Birbirlerine hiç destek vermedikleri halde, gemi batmadı, gemi batmadı, diye bağırıyorlar sanki bize. İyi de neyin karşılığında? Hangi bedel karşılığında? Telafi edilemeyen, hiçbir zaman telafi edilemeyecek pişmanlıklar, vicdan azapları, kırgınlıklar ve uzlaşmalar adına. Hiçbir zaman telafi edilemeyecek şeyler karşılığında, anlıyor musun? Hesperidlerden[6] biri olsan bile, torunlarının torunlarını görüp, onlarla aile fotoğrafı çektirme şansına erişsen bile, Julien Lepers'in[7] sorusuna aynı anda cevap versen bile telafi edilemeyecek şeyler.

Gerçekten hiç sarhoş olmadığından kuşkuluyum, ama neyse...

Konuşmayı ve el kol hareketleri yapmayı kesti; uzun süre böyle kaldık. Sessiz. Yalnızca ateşin kıvılcımlarının birbirleriyle kavgaları vardı.

6. Yunan mitolojisinde, mutluluk adalarında yaşayan ve Hesperid olarak adlandırılan üç su perisi. (ç.n.)

7. "Questions pour un Champion" adlı televizyon yarışmasının sunucusu. (ç.n.)

* * *

– Françoise konusunda anlatacaklarım bitmedi...

Sakinleşmişti, bu kez de onu duyabilmek için kulak kesilmem gerekiyordu.

– Birkaç yıl önce, sanırım 1994'tü, çok ağır hastalandı... Çok ağır... Tanrı'nın belası bir kanser karnını kemiriyordu. Önce bir yumurtalığını aldılar, derken ikincisini, derken rahmini... Neyse, tam olarak bilmiyorum, çünkü hiçbir zaman onun sırdaşı olmadım, ama durumunun düşünülenden çok daha vahim olduğu ortaya çıktı. Françoise yaşayacağı haftaları hesaplıyordu. Noel'i görebilmeyi ümit ediyordu. Paskalya, çok fazla şey istemek demekti.

Bir gün onu hastaneden aradım. Onu işten atmayı teklif ettim, böylece alacağı büyük tazminatla, hastaneden taburcu olur olmaz dünya turuna çıkabilirdi. En iyi butiklere gitmesini, en güzel elbiseleri seçmesini ve büyük bir geminin güvertesinde, Pimm's'ini[8] yudumlamasını söyledim. Françoise Pimm's'e bayılırdı...

"Paranız dursun hele, siz emekli olduğunuzda, ben öbür taraftakilerle içerim!"

Birbirimize şakalar yaptık. İkimiz de iyi oyuncuyduk, boğazımız düğümlenmişti ama neşeli neşeli konuşuyorduk. Hastalığına ilişkin son teşhisler korkunçtu. Bunu kızından öğrendim. Noel'e kadar yaşaması mümkün görünmüyordu.

Kapatmadan önce, "Söylenen her şeye inanmayın, bu sefer de benim yerime genç bir kız alamayacaksınız..." demişti bir solukta. Bu duruma üzülmüş gibi yaptım ve o akşamüstü saatinde gözyaşlarına boğuldum. Onu da ne çok sevdiğimi fark etmiştim. Ona ne çok ihtiyacım olduğunu. On yedi yıldır birlikte çalışıyorduk. Bütün gün. Her gün. On yedi yıldır bana katlanıyor ve yardım ediyordu... Mathilde'den haberi vardı, hiçbir zaman hiçbir şey söylememişti. Ne bana ne de başka birine. Mutsuz olduğumda bana gülümsüyor, huysuz olduğumda omuz silkiyordu. Çalışmaya baş-

8. Cinle yapılan bir İngiliz likörü. (ç.n.)

ladığımızda yirmi yaşında var yoktu. Hiçbir şey yapmayı bilmiyordu. Otelcilik okulundan geliyordu, önlüğünü iade etmişti, çünkü bir aşçı poposunu çimdiklemişti. Poposunun çimdiklenmesini istemiyordu. İlk mülakatımızda bana bunları söyledi işte. Poposunun çimdiklenmesini istemiyordu, Creuse'deki ailesinin yanına dönmek de istemiyordu. Oraya kendine ait bir arabası olduğu zaman gidecekti, böylece geri dönüşünü garantilemiş olacaktı! Onu bu cümlesi nedeniyle işe aldım.

O da benim prensesimdi...

Yerine aldığım kızı kötülemek için onu ara sıra arıyordum.

Uzun bir aradan sonra, nihayet izin verdiğinde onu ziyarete gittim. İlkbahardı. Yattığı hastaneyi değiştirmişlerdi. Gördüğü tedavi daha hafifti şimdi, gösterdiği ilerleme doktorlara cesaret veriyor, onu her gün ziyaret edip, hastalığa kafa tutuşundan ve neşesinden ötürü kutluyorlardı. Telefonda, eskisi gibi her konuda, herkese fikir beyan ettiğini söylemişti bana. Dekorasyon konusunda fikirleri vardı ve patchwork bir yatak örtüsü yapmayı düşünüyordu. Hastanedeki işleyiş bozukluklarını eleştiriyor, organizasyonun yanlış olduğunu söylüyordu. Ortadaki birkaç ayrıntıyı yoluna koymak için, hastane yönetiminin şefiyle görüşmeyi talep etmişti. Onunla dalga geçiyordum. "Ben bunları iyi niyetle söylüyorum onlara, tamamen iyi niyetle" diyerek savunuyordu kendini. Kefeni yırtmıştı işte, kliniğe doğru yol alırken içim rahattı.

Ne var ki onu gördüğümde şok geçirdim. Artık o benim *my fair lady*'m değildi, küçük sarı bir civcivdi. Boynu, yanakları, elleri, kolları, her şey yok olmuştu. Teni sarımsıydı, biraz koyulaşmıştı, gözleri iki kat daha büyüktü, beni en çok şaşırtan da peruğu oldu. Peruğunu biraz aceleyle takmış olmalıydı, çünkü saç çizgisi ortada değildi. Büroyla, Caroline'in bebeğiyle, yapılacak yeni anlaşmalarla ilgili yeni gelişmeleri anlattım ona, ama aklım tamamen peruktaydı, kayıverecek diye korkuyordum.

O sırada, bir adam kapıyı tıklattı. Beni görünce "Pardon" diyerek geri çekildi. Françoise çağırdı onu. "Pierre, seni arkadaşım

Simon'la tanıştırayım" dedi. "Sanıyorum hiç karşılaşmadınız." Ayağa kalktım. Hayır, hiç karşılaşmamıştık. Varlığından bile haberim yoktu. Françoise ve ben öylesine çekingendik ki... Simon elimi güçlü bir biçimde sıktı ve o an gözlerinde dünyanın bütün iyiliklerini gördüm. Zeki, canlı, şefkatli iki gri bilye. Ben yeniden otururken, o da öpmek için Françoise'a yaklaştı ve o an ne yaptı biliyor musun?

– Hayır.

– Françoise'ın o kırılmış bebek yüzünü, büyük bir sevgiyle öpmek ister gibi ellerine aldı ve bundan yararlanarak peruğunu düzeltti. Françoise, biraz dikkat etmesini söyleyerek söylendi ona; ne olsa ben onun patronuydum, yanımda böyle şeyler yapmak ayıptı, Simon güldü, sonra gazete almak bahanesiyle gitti.

Kapıyı kapadığında, Françoise yavaşça bana döndü. Gözleri yaş içindeydi. "O olmasaydı, teslim olurdum, biliyor musunuz..." diye mırıldandı. "Bunca mücadele etmemin nedeni, daha onunla yapacak çok şeyim olması. Çok şeyim..."

Gülüşü korkutucuydu. Çenesi aşırı büyük, neredeyse pervasızcasına büyüktü. Dişleri dökülüverecek duygusuna kapılıyordum ona bakarken. Yanakları yarılıverecek. Yüreğim ağzımdaydı. Sonra o koku... İlaç, ölüm ve Guerlain parfümünün birbirine karıştığı o koku. Katlanmak zordu, elimle burnumu kapamamak için zorluyordum kendimi. Dayanacağımı sanmıyordum. Bulanık görmeye başlamıştım. Ah, bir şey yok, gözlerimi ovuşturuyor gibi yapıyordum, sanki toz kaçmış gibi burnumu sıkıyordum, ama gülümseyişine gülümseyerek karşılık vermeye çalışarak, ona yeniden baktığımda, bana "İyi değil misin?" diye sordu. "Hayır, iyiyim, iyiyim" dedim. Dudaklarımın, üzgün çocuklarınki gibi, aşağı doğru bir yay çizdiğini hissediyordum. "İyiyim, iyiyim. Yalnızca... Sizi çok iyi görmedim Françoise..." Gözlerini kapadı ve başını yastığa koydu. "Üzülmeyin. Atlatacağım... Bana çok ihtiyacı var onun."

Oradan allak bullak ayrıldım. Duvarlara tutunuyordum. Araba-

mı nereye park ettiğimi hatırlamam inanılmaz bir zaman aldı, o Tanrı'nın belası otoparkta kayboldum. Ne oluyordu böyle bana? Onu bu halde görmek mi beni bu hale getirmişti? Çamaşır suyuyla temizlenmiş o et dolabı kokusundan mı? Yoksa yalnızca hastane oluşundan mı? Bütün o mutsuzluk ortamı. Ve acı. Ve benim, kolları sıskacık kalmış Françoise'ım, o zombilerin arasında kaybolmuş meleğim. Benim prensesime ne yapmışlardı? Niye onu bu hale getirmişlerdi?

Evet, arabamı bulmak için inanılmaz uzun bir zaman geçirdim, çalıştırmak için de öyle, derken birinci vitese takmak için de dakikalar gerekti, niye biliyor musun? Niye böyle sallanıyordum, biliyor musun? Françoise yüzünden değil, takılan sondalardan ya da çektiği acıdan da değil, elbette değil...

Başını kaldırmıştı.

– Umutsuzluktan. Evet, bir bumerang dönüp benim yüzüme çarpmıştı...

Sessizlik.

* * *

– Pierre? dedim sonunda.

– Evet?

– Abarttığımı düşüneceksiniz ama, sanırım bir bitki çayı istiyorum artık...

Minnettarlığını gizlemek için, söylenerek kalktı.

– Ne istediğinizi hiç bilmiyorsunuz Hanımefendi, amma da zor insansınız yani...

Peşinden mutfağa gittim, o bir tencerede su kaynatırken, ben de masanın diğer yanına oturdum. Işık beni rahatsız ediyordu. O bütün dolapları açıp kaparken, ben de ışığı iyice kıstım.

– Size bir soru sorabilir miyim?

– Aradığım şeyin nerede olduğunu söylersen, sorabilirsin.

– Orada, önünüzdeki kırmızı kutuda.

– Bu mu? Eskiden bundan koymazdık, bence... neyse, özür dilerim, dinliyorum.

– Kaç yıl boyunca görüştünüz?

– Mathilde'le mi?

– Evet.

– Hongkong ile son tartışmamız arasında geçen zaman, beş yıl yedi ay.

– Birlikte çok zaman geçirdiniz mi?

– Hayır, dedim ya. Birkaç saat, birkaç gün...

– Bu size yetiyordu yani?

– ...

– Yetiyor muydu?

– Elbette yetmiyordu. Yok, bunu değiştirmek için bir şey yapmadığıma göre, yetiyordu aslında. Sonradan böyle dedim kendime. Belki de bana uygun olan buydu. "Uygun olan"... ne çirkin bir sözcük. Bir yanda güven veren karım, diğer yanda büyük bir kalp çarpıntısı, bu durum işime geliyordu belki. Her akşam eve döndüğümde hazır olan yemeğim ve arada bir kaçamak yapmak duygusu... Midem dolu ve karnım iyice şişkin. Pratik ve konforluydu...

– İhtiyacınız oldukça mı çağırıyordunuz onu?

– Evet, böyle de denebilir...

Önüme bir fincan koydu.

– Aslında hayır... Böyle olmuyordu... Bir gün, ilişkimizin ilk başında, bana bir mektup yazdı. Zaten bana yolladığı tek mektup da buydu. Şöyle diyordu:

Düşündüm, hayallere kapılmuyorum, seni seviyorum ama güvenmiyorum. Yaşadığımız gerçek bir şey olmadığına göre, demek ki bir oyun söz konusu. Madem bu bir oyun, o zaman kuralları olması lazım. Seni artık Paris'te görmek istemiyorum. Ne Paris'te ne de seni korkutan herhangi bir başka yerde. Seninle birlikte olduğumda, yolda yürürken elini tutmak ve lokantalarda seni öpmek istiyorum, aksi takdirde beni ilgilendirmiyor. Kedi fare oyunu oynayacak yaşı geçtim. Bu durumda olabildiğince uzak yerlerde, başka ülkelerde görüşelim. Nereye gideceğine karar verdiğinde, bana bu adrese, Londra'daki kız kardeşime yazarsın, mektubu nereye yollayacağını o bilir. Güzel şeyler yazmaya çalışarak yorma kendini, yalnızca haber ver, yeter. Ne zaman, hangi otele gideceğini söyle. Eğer gelebiliyorsam, gelirim, gelemiyorsam, yapacak bir şey yok. Beni aramaya, nerede olduğumu, nasıl yaşadığımı öğrenmeye çalışma, çünkü sorun burada değil. Düşündüm, sanırım en iyi çözüm bu, senin gibi yaparak, seni yine çok ama uzaktan severek, benim de yaşamaya devam etmem. Senden telefon beklemek istemiyorum, âşık olmamı engellemek istemiyorum, kimle, ne zaman istersem, kaygı duymadan yatabilmek istiyorum. Çünkü sen haklısın, kaygısız bir hayat... *it's more convenient.*[1] Ben hayata böyle bakmıyordum, ama niye olmasın? Bunu denemek istiyorum. Sonuç olarak ne kaybederim ki? Korkak bir adamı mı? Peki ya ne kazanırım? Arada sırada senin kollarında uyumak zevkini... Düşündüm, denemek istiyorum. İster kabul et, ister etme...

– Ne var?

– Hiç. Kendi dişinize göre bir rakip bulmuş olduğunuzu görmek beni eğlendiriyor.

– Ne yazık ki, hayır. Numara yapıyor ve fettan kadın rolünü oynuyordu, oysa dünyanın en sevecen insanıydı. Onun koşullarını

1. İngilizce'de "daha rahat" anlamında. (ç.n.)

kabul ettiğim sırada bunu bilmiyordum, çok sonra anladım... Beş yıl, yedi ay sonra...

Hayır, yalan söylüyorum sana. Satır aralarında görüyordum, bu tür cümleler kurmanın ona neye mal olduğunu tahmin ediyordum, ama bunun üstünde durmayacaktım, çünkü bu kurallar işime geliyordu. Hatta çok çok işime geliyordu. İhracat-ithalat işinde daha da yoğunlaşacak ve sık sık uçmaya alışacaktım, hepsi bu. Bu tür bir mektup, karılarını sorun çıkmadan aldatmak isteyen adamlar için bir piyangodur. Tabiî istediğinle yatmak, âşık olmak filan hikâyeleri biraz canımı sıkıyordu, ama ortada böyle bir şey yoktu nasılsa...

Masanın ucuna, her zamanki yerine oturdu.

– Ne akıllıyım değil mi? Evet, o zamanlar müthiş akıllı bir adamdım... Üstelik, bu hikâye az para da kazandırmadı bana... Önceden uluslararası işleri ihmal ediyordum biraz...

– Niçin bu kadar küstahsınız?

– Sen bu sorunun cevabını çok iyi verdin biraz önce...

Süzgeci almak için eğildim.

– Üstelik çok da romantikti... Uçaktan kalbim çarparak iniyor, odanın anahtarının daha önce alınmış olmasını ümit ederek otele gidiyordum. Hiç tanımadığım odalara valizlerimi koyuyor, daha önce uğrayıp uğramadığını anlamak için her yere bakıyordum. Sonra çalışmaya gidiyordum, akşam olduğunda, onu yatağımda bulmak için dua ederek otele geri dönüyordum. Bazen yatağımda buluyordum onu, bazen bulamıyordum. Gecenin bir saatinde geliyordu ve tek kelime etmeden birbirimizde yitip gidiyorduk. Birbirimize orada kavuşmaktan mutlu, çarşafların üstünde gülüyorduk. Neyse. Çok uzak bütün bunlar. Ve çok yakın. Bazen gelmesi ertesi günü buluyordu, ben de bütün geceyi otelin barında, holdeki seslere kulak kesilerek geçiriyordum. Bazen otelde başka bir oda tutuyor ve bana sabah erkenden odasına gelmemi emrediyordu. Bazen hiç gelmiyordu ve ondan nefret ediyordum. Paris'e çok kötü bir moralle dönüyordum. Başlangıçta çok işim

oluyordu gerçekten, ama sonra giderek azaldı... Yeniden gidebilmek için uydurmadığım bahane kalmıyordu. Bazen gittiğim ülkeyi görüyor, bazen de otel odamdan başka bir yer görmüyordum. Havaalanının bekleme salonunda kaldığımız bile oldu... Çok gülünçtü. Hiçbir anlamı yoktu. Bazen aralıksız konuşuyorduk, bazen birbirimize söyleyecek tek kelimemiz olmuyordu. Mathilde, sözüne sadık kalarak, duygusal hayatını neredeyse hiç anlatmıyordu. Ya da sevişirken anlatıyordu. Beni çıldırtan durumlardan ve adamlardan söz ediyordu, ama bu yalnızca sevişmeyi kızıştırmak içindi... Bu kadının esiriydim, karanlıkta adımı şaşırmış gibi yaptığında takındığı çocuksu tavrın esiriydim. Bundan rahatsız görünüyordum, ama tükenmiştim. Onu kollarıma almayı hayal ederken, böyle anlarda daha hoyratça sevişiyordum onunla.

Birimiz oyun oynadığında, diğerimiz acı çekiyordu. Saçma sapan bir durumdu bu. Onu yakalamayı ve zehrini tükürünceye kadar sarsmayı hayal ediyordum. Bana, beni sevdiğini söylemesini. Beni sevdiğini söylemeliydi artık. Ama yapamıyordum, salağın tekiydim. Bütün bunlar benim hatamdı...

Kadehini almak için kalktı.

– Ne sanıyordum ki? Bunun yıllar boyu böyle sürüp gideceğini mi? Yıllar ve yıllar boyu? Hayır, bunu sanmıyordum. Her ayrılışımızda kaçak oynuyorduk, üzgün ve sarsaktık, bir daha ne zaman görüşeceğimizden asla söz etmiyorduk. Hayır, dayanılacak gibi değildi... Ondan vazgeçmeye ne kadar çalışsam, o kadar çok seviyordum onu, daha çok sevdikçe de, bunun böyle süreceğine inancım azalıyordu. Kendimi çaresiz, güçsüz, kıstırılmış hissediyordum. Hareket etmekten yoksun ve kabullenmiş.

– Neyi kabullenmiş?

– Onu bir gün kaybedeceğimi...

– Sizi anlamıyorum.

– Anlıyorsun... Tabiî ki anlıyorsun... Ne yapsaydım yani? Cevap vermeyecek misin?

– Hayır.

– Tabiî veremezsin... Dünyada bu soruya cevap verecek en son kişi sensin...

– Ona tam olarak ne vaat ediyordunuz?

– Hatırlamıyorum... Önemli bir şey değildi herhalde ya da olamayacak bir şeydi. Hayır, fazla bir şey değildi... Bana soru sormasına göz yummak, cevap beklediğinde de onu öpmek dürüstlüğünü gösteriyordum. Neredeyse elli yaşındaydım ve kendimi yaşlı hissediyordum. Sanırım yarışın sonuna gelmiştim. Işıltılı bir son... "Hiçbir şeyi zorlamayalım" diyordum kendime, "o çok genç, ilk giden o olacaktır." Ve onu yeniden her bulduğumda, mutluluktan uçuyordum ama şaşırıyordum aynı zamanda. Nasıl yani? Yine burada mı? Ama niye? Bende sevilecek ne bulduğunu anlayamıyordum, "Beni terk edeceğine göre, niye durumu karıştırayım ki?" diyordum. Zorunlu bir şeydi bu, kaçınılmazdı. Bir dahaki sefer gelmesi için hiçbir neden yoktu, hiçbir neden... Sonunda, gelmemesini ümit etmeye bile başladım. Bugüne kadar hayat, benim adıma karar verme görevini üstlenmişti, bundan sonra bunu ne diye değiştirecektim ki? Niye? Neyin nasıl olacağına karar vermek konusunda yetenekli olmadığımı kanıtlamıştım... Mesleğimde böyle değildim, tamam, bu bir oyundu çünkü, ama ya diğer konularda? Ben katlanmayı tercih ediyordum, katlanan olduğumu hatırlatarak, kendimi teselli etmeyi tercih ediyordum. Hayal kurmayı ya da pişman olmayı tercih ediyordum. Bu çok daha kolaydı...

Rus olan halam, bana sık sık şöyle derdi:

"Sen babam gibisin, sende dağların özlemi var."

"Hangi dağların Muşka?" diye sorardım.

"Hayatında hiç görmediğin dağların tabiî!"

– Böyle mi derdi?

– Evet. Ne zaman camdan dışarı baksam, böyle söylerdi...

– Neye bakıyordunuz?

– Otobüslere!

Gülüyordu.

– Senin hoşuna gidecek bir insandı. Bir cuma anlatırım sana.

– O zaman Dominique'e gideriz...

– Söyledim ya, nereye istersen.

Fincanımı doldurdu.

– Peki bu süre boyunca Mathilde ne yapıyordu?

– Bilmiyorum... Çalışıyordu. Unesco'ya girmiş, kısa bir süre sonra ayrılmıştı. Onların o nazik cümlelerini çevirmeyi sevmiyordu. Günler boyu kapanıp, politikacıların palavralarını duraksaya duraksaya tekrar etmeye katlanamıyordu. En kaliteli adrenalinin bulunduğu iş dünyasını tercih ediyordu. Geziyordu, dünyanın dört bir yanına dağılmış erkek ve kız kardeşlerini, arkadaşlarını ziyaret ediyordu. Kısa bir süre Norveç'te kaldı, ama Norveçlileri, o açık renk gözlü ayetullahları da sevmiyordu, üstelik sürekli üşüyordu orada... Saat farkı yaşamaktan bıktığında ise Londra'da kalıyor ve teknik metinler tercüme ediyordu. Yeğenlerine tapıyordu.

– Peki iş dışında ne yapıyordu?

– Ah... İşte bu bir muamma, kim bilir ne yapıyordu? Tanrı bilir ya, ağzından laf almak için çok uğraştım... Ama susuyordu, lafı dolandırıyordu, sorularımı ustaca geçiştiriyordu. "Bırak, hiç değilse bu bana kalsın" diyordu, "En azından bu onuru bana bırak, metres hayatı yaşayan kadınların onurunu. Senden çok şey istemiş olmam değil mi?" Ya da benden intikam alırcasına, "Geçen ay evlendiğimi söylemedim mi sana? Tüh, sana fotoğrafları göstermek istiyordum ama evde unuttum. Adı Billy, çok akıllı değil ama bana iyi bakıyor..." diyerek işkence ediyordu.

– Böyle dediğinde gülüyor muydunuz?

– Hayır. Fazla gülemiyordum.

– Onu seviyor muydunuz?

– Evet.

– Nasıl seviyordunuz?

– Seviyordum.

– Peki o yıllardan nasıl bir anı kaldı size?

– Benekli bir hayat... Hiçbir şey. Bir şey. Derken yine hiçbir şey. Yine bir şey... Sonra birden çok hızlı geçti... Yeniden düşündüğümde, bu hikâye bir mevsim sürmüş gibi geliyor... Bir mevsim bile değil, bir solukta geçmiş gibi. Ses hızını aşan bir tür uçak hızıyla... Gündelik hayatı paylaşmıyorduk. Sanırım Mathilde en çok bunun acısını çekti... Bunu biliyordum, ama uzun bir çalışma

gününün sonunda bir akşam, en çok bunun acısını çektiği kanıtlanmış oldu.

Döndüğümde onu küçük yazı masasının başında buldum, otelin antetli kâğıdına bir şeyler yazıyordu. Küçük, sık el yazısıyla, şimdiden on sayfa kadar doldurmuştu.

Arkasından kafamı uzatıp, "Kime yazıyorsun?" diye sordum.

"Sana."

"Bana mı?"

Beni terk ediyor, diye düşündüm, düşünür düşünmez de kendimi kötü hissetmeye başladım.

"Neyin var? Çok soluksun. İyi değil misin?"

"Bana niye yazıyorsun?"

"Aslında tam olarak sana yazmıyorum. Seninle yapmak istediklerimi yazıyorum..."

Her yer kâğıt doluydu. Çevresinde, ayaklarının dibinde, yatakta. Bir tanesini rasgele aldım.

... piknik yapmak, nehir kıyısında öğle uykusuna yatmak, şeftali yemek, karides, ayçöreği, pirinç tatlısı yemek, yüzmek, dans etmek, bana ayakkabı, iç çamaşırı, parfüm almak, gazete okumak, vitrinlere bakmak, metroya binmek, saate bakmak, bütün yatağı kapladığında seni yana itmek, çarşaf asmak, operaya, Beyrut'a, Viyana'ya gitmek, alışverişe çıkmak, süpermarkete gitmek, barbekü yapmak, kömür almayı unuttuğun için kavga etmek, seninle aynı anda dişlerimi fırçalamak, sana don almak, çim biçmek, omzunun üstünden gazete okumak, çok fıstık yemene engel olmak, Loire'ın şarap mahzenlerini gezmek, Hunter Valley'dekileri de gezmek, saçmalamak, gevezelik etmek, seni Martha ve Tino'yla tanıştırmak, dut toplamak, yemek pişirmek, Vietnam'a dönmek, sari giymek, bahçeyle uğraşmak, horladığın için seni yine uyandırmak, hayvanat bahçesine, bitpazarına, Paris'e gitmek, Londra'ya, Melrose'a, Piccadilly'ye gitmek, sana şarkı söylemek, sigarayı bırakmak, tırnaklarımı kesmeni istemek, tabak çanak, ıvır zıvır, işe yaramaz şeyler almak, dondurma yemek, insanları seyretmek, seni satrançta yenmek, caz ve reggae dinlemek, mambo ve çaçaça yapmak, sıkıl-

mak, kapris yapmak, küsmek, gülmek, seni parmağımda oynatmak, inekleri gören bir ev aramak, alışveriş arabalarını anlamsız şeylerle doldurmak, tavanı yeniden boyamak, perde dikmek, ilginç insanlarla sohbet ederek masada saatlerce kalmak, seni küçük keçi sakalından tutmak, saçlarını kesmek, zararlı otları temizlemek, arabayı yıkamak, denizi görmek, eski filmleri yeniden görmek, seni tekrar aramak, sana müstehcen şeyler söylemek, örgü örmeyi öğrenmek, sana bir atkı örmek, ördüğüm o korkunç şeyi yeniden sökmek, kedileri, köpekleri, papağanları, filleri eve almak, bisiklet kiralamak, sonra hiç binmemek, hamakta yatmak, büyükannemin eski çizgi roman Bicot serisini yeniden okumak, Suzy'nin elbiselerini yeniden görmek, gölgede margarita içmek, hile yapmak, ütü kullanmayı öğrenmek, ütüyü pencereden atmak, yağmurun altında şarkı söylemek, turistleri kaçırmak, sarhoş olmak, sana gerçeği olduğu gibi söylemek, gerçeği söylemenin her zaman iyi olmadığını hatırlamak, seni dinlemek, elimi sana uzatmak, ütümü geri almak, şarkıların sözlerini dinlemek, saati kurmak, valizlerimizi unutmak, artık koşmamak, çöpleri indirmek, sana beni hâlâ seviyor musun diye sormak, komşuyla tartışmak, sana Bahreyn'deki çocukluğumu, bakıcımın yüzüklerini, kına kokusunu, amberli köfteleri anlatmak, ekmek yapmak, reçel kavanozlarına etiket hazırlamak...

Ve sayfalar boyu böyle gidiyordu. Sayfalar ve sayfalar boyu... O an aklımdan geçeni söyleyeyim sana, hatırlıyorum. İnanılacak gibi değildi.

"Bunları ne kadar zamanda yazdın?"

"Gittiğinden beri yazıyorum."

"Peki ama niye?"

"Çünkü sıkılıyorum" diye cevap verdi neşeli bir sesle, "sıkıntıdan ölüyorum, biliyor musun?"

Bütün kâğıtları topladım ve kafamı toplamak için yatağın kenarına oturdum. Gülümsüyordum, ama aslında böylesine bir arzu ve enerji kanımı donduruyordu. Yine de gülümsüyordum. Söyleyeceklerini komik ve zekice söylemeyi biliyor ve benim tepkimi

bekliyordu. Kâğıtların birinde, "sıfırdan başlamak" ve "fotoğraf yapıştırmak" arasına sıkışmış bir "çocuk" sözcüğü vardı, öylesine, yorumsuz. O yanak içlerini ısırırken, ben de bu devasa listeyi, tepki göstermeden incelemeye devam ettim.

"Ne diyorsun?" Nefesini tutmuştu. "Ne düşünüyorsun?"

"Martha ve Tino kim?" diye sordum.

Ağzının aldığı şekilden, düşük omuzlarından ve aşağı doğru bıraktığı elinden, onu kaybedeceğimi anladım. Böyle aptalca bir soru sorarak, başımı bıçağın altına koymuştum. Banyoya gitti ve kapıyı kapatmadan önce, "İyi insanlar" diye cevap verdi soruma. Yanına gideceğime, ona, evet, ne istersen yaparız, çünkü ben bu dünyada seni mutlu etmek için varım, diyerek ayaklarına kapanacağıma, sigara içmek için balkona çıktım.

– Sonra ne oldu?

– Hiç. Yemeğe indik. Mathilde güzeldi. Sanki hiç olmadığı kadar güzeldi. Canlı, neşeli. Herkes ona bakıyordu. Kadınlar dönüp bakıyor, erkekler bana gülümsüyorlardı. Nasıl söylesem... ışıl ışıldı... Teni, yüzü, gülümseyişi, saçları, hareketleri, ondaki her şey ışığı yakalayıp, güzelleştirerek geri yansıtıyordu. Canlılık ile yumuşaklığın bir karışımıydı, bu karışım beni hâlâ şaşırtıyordu. "Çok güzelsin" diye itiraf ettim, omuz silkti, "Senin gözünde", "Evet" diye onayladım, "benim gözümde..."

Bunca yıl sonra, bugün onu düşündüğümde, gözümün önüne gelen ilk görüntü bu: uzun boynu, koyu gözleri ve küçük kahverengi elbisesiyle, Avusturya'daki o yemek salonunda, omuzlarını silkiyor.

Bütün bu güzellik, bütün bu çekicilik kasıtlıydı zaten. O akşam ne yaptığını çok iyi biliyordu: kendini unutulmaz kılmıştı. Belki yanılıyorum, ama sanmıyorum... Kuğunun şarkısını söylüyordu, elveda diyor, pencereden mendilini sallıyordu. Öyle zekiydi ki, bunu hissetmiş olmalıydı... Teni bile daha yumuşaktı sanki. Bilinçli mi yapıyordu bunu? Bir lütuf muydu, yoksa yalnızca acımasızlık mı? Sanıyorum ikisi de... İkisi de...

O gece, okşayışların ve inlemelerin ardından, bana şöyle dedi:

"Sana bir soru sorabilir miyim?"

"Evet."

"Cevap verecek misin?"

"Evet."

Gözlerimi açtım.

"Sence ikimiz birlikte iyi değil miyiz?"

Hayal kırıklığına uğramıştım, Daha... daha yakıcı bir soru bekliyordum.

"Evet."

"Sence de öyle mi?"

"Evet."

"Bence ikimiz iyiyiz...

Seninle olmaktan hoşlanıyorum, çünkü sıkılmıyorum. Konuşmadığımız, birbirimize dokunmadığımız, hatta aynı odada olmadığımız zaman bile sıkılmıyorum. Hiç sıkılmıyorum. Çünkü, sana güveniyorum sanırım, düşüncelerine güveniyorum. Bunu anlayabilir misin? Sende gördüğüm ve görmediğim her şeyi seviyorum. Oysa hatalarını biliyorum. Ama sanırım senin hataların, tam da benim meziyetlerimle örtüşüyor. Aynı şeylerden korkmuyoruz. Şeytanlarımız bile birbirlerine yakışıyor! Sen dışarı gösterdiğinden daha iyisin, bense aksi. Benim biraz daha... iyi bir malzemeye sahip olmam için senin bakışına ihtiyacım var. Fransızca'da nasıl denir? Bu insanın iç dünyası ilginç, demek istediğimiz zaman ne deriz? Metanet mi?"

"Derinlik mi?"

"Evet, derinlik! Ben uçurtma gibiyim, biri ipimi tutmazsa, uçar giderim... Sense, ne tuhaf, senin beni tutacak kadar güçlü, kaçmama göz yumacak kadar zeki olduğunu düşünüyorum sık sık..."

"Bütün bunları niye söylüyorsun bana?"

"Bilmeni istiyordum."

"Niye şimdi?"

"Bilmiyorum... Birine rastlamak ve 'bu insanla kendimi ne kadar iyi hissediyorum' demek ne inanılmaz değil mi?"

"İyi de, niye şimdi söylüyorsun bunu bana?"

"Çünkü bazen, sahip olduğumuz şansın farkında değilmişsin gibi geliyor..."

"Mathilde?"

"Evet."

"Beni terk mi edeceksin?"

"Hayır."

"Mutlu değil misin?"

"Çok değil."

Ve sustuk.

Ertesi gün yürüyüş yapmaya dağa çıktık ve bir sonraki gün, ikimiz de kendi yollarımıza gittik.

Bitki çayım soğuyordu.

– Bitti mi?

– Neredeyse.

– Birkaç hafta sonra, Paris'e geldi ve benden kendisine kısa bir süre ayırmamı istedi. Hem sevindim hem canım sıkıldı. Çok az konuşarak uzun süre yürüdük, sonra onu Champs-Élysées'ye öğle yemeğine götürdüm.

Tam ellerini ellerime alma cesaretini göstermiştim ki, öldürücü darbeyi indirdi:

"Pierre, ben hamileyim."

Kireç gibi bir suratla, "Kimden?" diye sordum.

Kıvılcımlar saçarak kalktı.

"Hiç kimseden."

Paltosunu giydi ve sandalyesini itti. Yüzü olağanüstü bir gülümsemeyle kaplanmıştı.

"Sana teşekkür ederim. Beklediğim şeyi söylediğin için. Evet, bütün bir yolu bu tek sözcüğü duymak için kat ettim. Biraz riskliydi."

Bir şeyler geveledim, kalkmak istiyordum ama masanın ayağı... Bir el hareketiyle durdurdu beni:

"Kıpırdama."

Gözleri ışıldıyordu.

"Ben istediğimi elde ettim. Seni terk edemiyordum. Hayatımı seni bekleyerek geçiremezdim, ama ben... Hiç. Şu tek sözcüğü duymam gerekiyordu. Senin korkaklığını görmem gerekiyordu. Kendi gözümle görmem. Hayır, kıpırdama... Kıpırdama diyorum! Kıpırdama! Şimdi gitmem lazım. Öyle yorgunum ki... bilsen ne kadar yorgunum, Pierre... Ben... ben artık dayanamıyorum.

Ayağa kalkmıştım.

"Gitmeme izin vereceksin, değil mi? İzin verecek misin? Şimdi bırak gideyim, bırak gideyim..." Nefesi tıkanıyordu. "Gitmeme izin vereceksin, değil mi?"

Evet anlamında başımı salladım.

"Ama seni sevdiğimi biliyorsun, biliyorsun değil mi?" dedim sonunda.

Uzaklaştı, kapıdan çıkmadan önce döndü. Bana dik dik baktı ve başını iki yana salladı.

* * *

Kayınpederim, lambanın üstündeki böceği öldürmek için ayağa kalkmıştı.

Şişenin sonunu kadehine koydu.

– Şimdi bitti mi?
– Evet.
– Onu tutmadınız mı?
– Filmlerdeki gibi mi?
– Evet. Ağır çekim...
– Hayır. Gidip yattım.
– Yattınız mı?
– Evet.
– Nerede?
– Evimde tabiî, nerede olacak!
– Niye?
– Büyük bir çöküntü, büyük bir bıkkınlık hissediyordum... Aylardır ölü bir ağaç takılmıştı zaten kafama. Günün ya da gecenin

herhangi bir saatinde, ölü bir ağaca tırmandığımı ve içi boşalmış gövdesinden aşağı kaydığımı görüyordum. Çok hafif bir düşüştü, çok yumuşak... sanki bir paraşütün üstünde zıplıyordum. Zıplıyor ve daha aşağı düşüyordum, sonra yeniden zıplıyordum. Sürekli bunu düşünüyordum. Toplantıda, masada, arabamda, uyumaya çalışırken. Ağaca çıkıyor ve yuvarlanıyordum.

– Depresyon mu?

– Büyük büyük sözler etme lütfen... Dippellerde nasıl olduğunu bilirsin, diye güldü, sen de biraz önce söyledin ya. Duygusal iniş çıkış yok, salya sümük yok, kızmak öfkelenmek yok. Hayır, kendime bu tür bir kapris lüksünü doğrusu tanıyamazdım. Bunun yerine sarılık oldum. Bu daha uygun düşerdi. Ertesi gün, gözaklarım limon sarısı, çişim koyu renk, her şeyden midem bulanarak uyandım, olan olmuştu. Yolculuk eden bir adam için şiddetli bir sarılık, çok anlaşılır bir şeydi.

Beni o gün Christine soymuştu.

Kolumu bile kıpırdatamıyordum... Bir ay boyunca, yatakta kaldım, güçsüzdüm ve bulantım vardı. Susadığımda, biri gelsin ve bana bir bardak su versin diye bekliyordum, üşüdüğümde battaniyemi çekmeye gücüm yoktu. Hiç konuşmuyordum. Kepenklerin açılmasını yasaklamıştım. İhtiyar bir adam olup çıkmıştım. Suzanne'ın iyiliği, benim güçsüzlüğüm, çocukların fısıltıları, her şey beni bitkin düşürüyordu. Şu kapıyı açmamak üzere kapatıp, beni kederimle baş başa bırakamazlar mıydı? Acaba öğrenseydi Mathilde gelir miydi?.. Acaba... Ah, öylesine yorgundum ki. Anılarım, pişmanlıklarım ve korkaklıklarım beni bitirmişti. Gözlerim yarıkapalı ve yüreğim ağzımda, hayatımın nasıl bir bozgun olduğunu düşünüyordum. Mutluluk oradaydı ve hayatımı zorlaştırmamak için, çekip gitmesine izin vermiştim. Oysa ne kolaydı. Elimi uzatmam yetecekti. Gerisi şu ya da bu biçimde düzene girerdi. Sonuç olarak, insan mutluysa her şey düzelir, sence de öyle değil mi?

– Bilmiyorum.

– Ben biliyorum. Bana güvenebilirsin Chloé. Çok şey bilmem, ama bunu biliyorum. Başkalarından daha zeki değilim, ama yaşım seninkinin iki katı. İnkâr da etsen, ihmal de etsen, kabul et-

meyi reddetsen de, hayat senden daha güçlü. Her şeyden daha güçlü. İnsanlar toplama kamplarından çıktılar ve yeniden çocuk yaptılar. İşkence görmüş, yakınlarının ölümüne tanık olmuş, evleri yakılmış adamlar, kadınlar, yeniden otobüsün peşinden koşuyor, hava raporu tahminleri yapıyor ve kızlarını evlendiriyorlar. İnanılmaz ama böyle. Hayat her şeyden daha güçlü. Ayrıca biz kimiz ki, kendimize bu kadar önem atfediyoruz? Kızıyoruz, yüksek sesle konuşuyoruz, ya sonra? Ayrıca niye? Ne oluyor ki?

Paul'ün yan odada uğruna öldüğü küçük Sylvie'ye ne oldu? Sylvie nasıl biri oldu şimdi?

Ateş sönecek...

Kütük atmak için kalktı.

Peki ben, diye düşündüm, ben bütün bunların neresindeyim? Ben neredeyim?

Şöminenin önünde diz çökmüştü.

– Bana inanıyor musun Chloé? Hayat senden daha güçlü dediğimde, inanıyor musun?

– Tabiî ki...

– Bana güveniyor musun?

– Gününe göre değişir.

– Ya bugün?

– Evet.

– O zaman gidip yatsan iyi olur.

– Onu bir daha görmediniz mi? Hiç ondan haber almaya çalışmadınız mı? Hiç telefon etmediniz mi?

İçini çekti.

– Hâlâ sıkılmadın mı?

– Hayır.

– Kız kardeşinden aradım tabiî, hatta gittim bile, ama bir işe yaramadı. Kuş uçmuştu... Onu bulmam için, önce hangi yarımkürede aramam gerektiğini bilmem gerekiyordu... Bir de, onu rahat bırakacağıma dair söz vermiştim. Bu konuda hakkımı yememek

lazım, sözümü tutarım. Oyunu kuralına göre oynayan, iyi bir oyuncuyum.

– Söylediğiniz şey çok aptalca. Mesele iyi ya da kötü oyuncu olmak değil. İyi ya da kötü kaybeden olmakta da değil. Son derece saçma bir mantık, saçma ve tehlikeli. Bu bir oyun değil... Yoksa oyun muydu sizin için?

Söylediklerim hoşuna gidiyordu.

– Öyle görünüyor ki, senin için kaygılanmama gerek yok sevgili kızım. Sana duyduğum saygıyı bilmiyorsun. Benim olmadığım her şeysin sen, sen benim dâhimsin ve iyi niyetin hepimizi kurtaracak...

– Sarhoş oldunuz, değil mi?

– Saçmalama, kendimi hiç bu kadar iyi hissetmedim.

Şöminenin kenarına dayanarak ayağa kalktı.

– Şimdi gidip yatalım.

– Bitirmediniz...

– Hâlâ zırvalıklarımı dinlemek mi istiyorsun?

– Evet.

– Neden?

– Çünkü güzel hikâyeleri severim.

– Sence bu güzel bir hikâye mi?

– Evet.

– Bence de.

– Onu yeniden gördünüz, değil mi? Palais-Royal'de?

– Nereden biliyorsun?

– Siz söylediniz ya!

– Öyle mi? Söyledim mi?

Başımı salladım.

– Bu artık son perde olacak...

O gün, müşterileri Grand Véfour'a davet ediyordum. Her şeyi Françoise ayarlamıştı. Yıllanmış şaraplar, samimi bir hava ve güzel yemekler. Amacıma ulaşmak için elimden geleni yapmıştım. Aslında uzun süredir yapmam gerekiyordu bunu. Sönük bir ye-

mekti. Böyle şeylerden her zaman nefret etmişimdir. Hiç umurumda olmayan insanlarla bir masada saatler boyu sohbet edip, şakalaşmak ve işle ilgili anlattıkları her türlü hikâyeyi dinlemek... Üstelik, karaciğerim yüzünden grubun neşe kaçıran unsuruydum. Çok uzun süredir ağzıma bir damla alkol koymamıştım ve garsonlardan, her yemeğin içinde neler olduğunu tek tek söylemelerini istiyordum. Hani huysuz mu huysuz insanlar vardır ya, tam öyleydim... Ayrıca erkeklerle olmayı pek sevmem. Sıkılırım. Okul yıllarından beri hiçbir şey değişmedi. Caka satmayı sevenler hiç değişmedi, gayretkeşler de öyle...

İşte hayatımın bu noktasındaydım, bir restoran kapısının önünde, kalın purolu adamların sırtını sıvazlamaktan bıkmış, bir an önce kemerimi gevşeteceğim anın gelmesini beklerken, onu gördüm. Hızlı hızlı yürüyordu, neredeyse koşuyordu ve bu durumdan mutsuz, küçük bir oğlanı ardından sürüklüyordu. "Mathilde?" diye mırıldandım. Yüzünün bir anda solduğunu, zeminin ayaklarının altından kaydığını gördüm. Hızını kesmedi. "Mathilde!" diye bu kez daha güçlü seslendim, "Mathilde!" Bir hırsız gibi arkasından fırladım. "Mathiiilde!" Neredeyse haykırıyordum. Küçük oğlan döndü.

Onu kemerlerin altında kahve içmeye davet ettim. Reddedecek gücü yoktu, o... O hâlâ öyle güzeldi ki. Toparlanmaya çalışıyordum. Hafif sakar, hafif salak, hafif muzip bir halim vardı. Zordu.

Nerede yaşıyordu? Niye buradaydı? Kendini anlatmasını istedim. Söyle, nasılsın? Burada mı yaşıyorsun? Paris'te mi? İsteksiz isteksiz cevap veriyordu. Huzursuzdu ve kaşığının ucunu ısırıyordu. Her halükârda onu dinlemiyordum. Yan masalardaki bütün ekmek dilimlerini toplayıp, kuşlara atan o sarışın oğlan çocuğuna bakıyordum. İki küme yapmıştı, biri serçeler, diğeri güvercinler için; bu küçük dünyayı büyük bir tutkuyla, keyfince yönetiyordu. Güvercinler, gelip daha küçüklerin kırıntılarını yememeliydiler. *"Go away you!"*[2] diye bağırıyordu, tekmeler savurarak,

2. İngilizce "Defol, git!" anlamında. (ç.n.)

"Go away you stupid bird!".[3] Mathilde'e doğru dönüp, tam konuşmak üzere ağzımı açmıştım ki, sözümü kesti:

"Kendini yorma Pierre, yorma kendini. Beş yaşında değil... Beş yaşında değil, anlıyor musun?"

Ağzımı kapattım.

"Adı ne?"

"Tom."

"İngilizce mi konuşuyor?"

"İngilizce ve Fransızca."

"Başka çocuğun var mı?"

"Hayır."

"Sen... Yani demek istediğim... Biriyle mi yaşıyorsun?"

Fincanının dibindeki şekeri kazıdı ve gülümsedi.

"Şimdi gitmemiz lazım. Bizi bekliyorlar."

"Hemen mi?"

Kalkmıştı.

"Sizi bir yere bırakabilirim, ben..."

Çantasını aldı.

"Pierre, lütfen..."

İşte o an boşaldım. Böyle bir şeyi hiç beklemiyordum. İki gözüm iki çeşme ağlamaya başladım. Ben... Bu çocukla ben ilgilenmeliydim. Ona güvercinleri nasıl kovalayacağını ben göstermeliydim, kazağını ben yerden almalıydım, kasketini başına ben takmalıydım. Bütün bunları ben yapmalıydım. Üstelik yalan söylediğini biliyordum. Dört yaşından büyüktü bu çocuk. Kör değildim herhalde. Niye bana böyle yalan söylüyordu? Niye yalan söylemişti? Böyle yalan söylemeye hakkı yoktu! Hıçkıra hıçkıra ağlıyordum. Demek istediğim...

Sandalyesini itti.

"Gidiyorum artık. Ben zamanında yeterince ağladım" dedi.

– Sonra?

– Sonra ben de kalktım...

– Yani demek istediğim, sonra Mathilde'le ne oldu?

3. İngilizce "Defol, aptal kuş!" anlamında. (ç.n.)

– Sonra bitti.
– Tamamen bitti ?
– Bitti.

Uzun sessizlik.

– Yalan mı söylüyordu ?
– Hayır. O günden sonra dikkat ettim. Başka çocuklarla, seninkilerle karşılaştırdım... Hayır, sanıyorum yalan söylemiyordu... Çocuklar şimdi daha gelişkin. Biberonlarına koyduğunuz onca vitaminden sonra... Bazen onu düşünüyorum. Bugün neredeyse on beş yaşında olmalı... Dev gibi bir şey olmuştur.
– Mathilde'i tekrar görmeye çalışmadınız mı ?
– Hayır.
– Peki ya bugün ? Belki...
– Bugün için de bitti. Bugün ben... şey yapabilir miyim bilmiyorum...
Ateş söndürücüyü açıyordu.
– Artık konuşmak istemiyorum.

Gidip, giriş kapısını kilitledi ve bütün lambaları söndürdü.
Kanepede kıpırdamadan oturuyordum.

– Haydi, Chloé... Saatin farkında mısın ? Git yat hadi.
Cevap vermedim.
– Beni duyuyor musun ?

– Yani aşk salakça bir şey, öyle mi ? Sürmesi imkânsız yani...
– Sürer. Ama mücadele etmek gerekir...
– Nasıl bir mücadele ?
– Birazcık mücadele. Her gün biraz kendin gibi olmak cesaretini göstermek, mutlu olmaya karar vermek...
– Ah, ne güzel söylüyorsunuz ! Adeta Paul Coelho...
– Sen alay et bakalım benimle...
– Kendin olmak, karını ve çocuklarını bırakmak mı demek ?

– Çocukları bırakmaktan kim söz etti?

– Haydi, yapmayın, ne demek istediğimi anlıyorsunuz...

– Hayır.

Ağlamaya başlamıştım.

– Haydi, gidin şimdi. Bırakın beni. Sizin güzel duygularınıza katlanamıyorum. Katlanamıyorum. Beni serseme döndürüyorsunuz Bay Duygu Abidesi, sersem ediyorsunuz...

– Tamam, tamam, gidiyorum. Bu kadar nazik söyleyince...

Odadan tam çıkacakken, döndü:

– Son bir hikâye anlatabilir miyim?

İstemiyordum.

– Çok uzun süre önce, bir gün, küçük kızımla birlikte ekmek almaya gittik. Küçük kızımla ekmek almaya nadiren giderim. Elini nadiren tutarım, daha da nadiren ikimiz yalnız oluruz. Bir pazar sabahı olmalıydı, ekmekçi kalabalıktı, çilekli ya da kremalı pasta alıyorlardı. Çıkışta, kızım ekmeğin ucunu istedi. Hayır, dedim. Hayır ve hayır. Yemeğe oturduğumuzda alabilirdi. Eve döndük ve hep birlikte öğle yemeği için sofraya oturduk. Küçük mutlu aile. Ekmeği ben kestim. Bunda ısrar ettim. Sözümü tutmak istiyordum. Ama ekmeğin ucunu kızıma uzattığımda, alıp erkek kardeşine verdi.

"Ama istediğini söylemiştin..."

"O biraz önceydi" dedi, peçetesini açarak.

"Ama tadı aynı" diye üsteledim, "aynı..."

Başını çevirdi.

"Hayır, teşekkür ederim."

Gidip yatacağım, eğer istediğin buysa, seni karanlıkta yalnız bırakacağım. Ama ışığı kapatmadan önce bir soru sormak istiyorum... Bu soruyu ne sana ne de kendime soruyorum, bu soruyu duvarlara soruyorum ben:

"Bu inatçı küçük kız, daha mutlu bir babayla yaşamayı tercih etmez miydi?"

ANNA GAVALDA

Onu Seviyordum

İnce ince dokunmuş, yer yer can acıtacak kadar keskin, heyecan verici ve gerçekçi bir roman. Pranga vurulmuş hayatlarımızdan daha iyisine layık olma ümidimizin öyküsü...

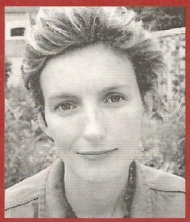
Elle

Onu Seviyordum capcanlı ama hüzünlü bir roman; kalbinizi parçalayan, yumuşacık, sıcacık bir aşk öyküsü. Ama giderek Gavalda'nın sizden, sizin kaybettiklerinizden, yalanlarınızdan, korkaklıklarınızdan ve vazgeçmişliklerinizin acısından söz ettiğini anlayacaksınız. Bu terk edilmiş bir kadına, kalarak hayatının en büyük hatasını yapmış bir adamın içini döküşünün öyküsüdür.

Frédéric Beigbeder

Onu Seviyordum, ikiyüzlülüğü reddeden kadınların gönlünü çelecek. Ve erkekler açıkça azar işitmiş olacaklar.

Rencontre

Anna Gavalda 1970'te Paris'te doğdu. Edebiyat öğrenimi gördü. Fransızca öğretmenliği yapıyor ve ailesiyle birlikte Paris'te yaşıyor. Öykülerini topladığı ilk kitabı *Je voudrais que quelqu'un m'attende quelque part* ile büyük ilgi gördü. *Onu Seviyordum*, Gavalda'nın ilk romanı.

Arka kapaktaki fotoğraf: Mathieu Bourgois

ISBN 975-293-173-1

DK DOĞAN KİTAP